
Ang Kaharian ng Kalangitan

Ang Kuwento ng Buhay at Mga Salita ni Jesus
ayon kay Apostol Mateo

PAUNANG SALITA

Ang Kuwento ng Buhay at mga Ginawa ni Jesus ayon kay Apostol Mateo ay isang bagong salin na hinango mula sa orihinal na wikang Griego (Textus Receptus).

Ang munting aklat na ito ay isa lamang sa apat na salaysay tungkol sa buhay ni Jesus na Tagapagligtas. Bawat isa sa apat na salaysay ng buhay ni Jesus ay may kakaibang katangian na wala sa iba. Ang ibang salaysay na tinutukoy ko ay ang mga sinulat nila Juan, Lucas at Marcos.

Sana'y maliwanagan ka sa iyong matutunghayan at ang mga salitang iyong mababasa ay mangusap sa iyong buhay at magdulot ng kaligtasan sa iyong buong pagkatao.

LISTAHAN NG MGA NILALAMAN

ANGKANG PINAGMULAN NI JESUS	9
PARAAN NG KAPANGANAKAN NI JESUS	10
MGA DAYUHANG BUMISITA KAY JESUS.....	10
DINALA ANG BATANG JESUS SA EGIPTO	11
PINASLANG NI HERODES ANG NAKAKARAMING BATA	12
HINANDA NI JUAN ANG DAAN NG PANGINOON	13
ANG TOTOONG PAGSISISI	13
NAGTAGUMPAY SI JESUS LABAN SA TUKSO	14
SIMULA NG MINISTERYO NI JESUS.....	15
KUMALAT ANG MASAYANG BALITA SA MARAMI.....	15
ANG MAPAPALAD	16
ANG ASIN AT LIWANAG NG DAIGDIG	17
DUMATING SI JESUS PARA TUPDIN ANG BATAS NG DIYOS	17
MAKIPAGKASUNDO SA KAAWAY.....	18
MGA MATA – SANHI NG KASALANAN	18
HUWAG HIWALAYAN ANG ASAWA.....	19
MAGING TOTOO SA IYONG MGA SALITA	19
PAGTRATO SA MGA KAAWAY	19
PAANO TUMULONG SA KAPWA	20
TAMANG PARAAN NG PANANALANGIN	20
PARAAN NG PAG-AAYUNO	21
MAG-IPON NG KAYAMANAN SA LANGIT.....	22
HUWAG MABALISA.....	22
HUWAG MANGHUSGA	23
HUMINGI, MAGHANAP AT KUMATOK.....	24
DAAN TUNGO SA BUHAY	24
SA BUNGA MO SILA MAKIKILALA	24
ANG PUNDASYON NG BUHAY	25
PINAGALING NI JESUS ANG KETONGIN AT ANG KATULONG NG SENTURYON	26
NAGPAGALING SI JESUS NG IBA’T IBANG KARAMDAMAN AT NAGPALAYAS NG MGA DEMONYO	27
HUWAG IPAGPALIBAN ANG PAGSUNOD SA PANGINOON.....	27

PINATIGIL NI JESUS ANG UNOS SA DAGAT	27
PINALAYA NI JESUS ANG LALAKI MULA SA SANGKATUTAK NA DEMONYO.....	28
PINAGALING NI JESUS ANG LUMPO	29
INABOT NI JESUS SI MATEO AT KANYANG MGA KAIBIGAN.....	29
BAGO AT LUMA	30
GUMALING ANG GINANG DAHIL SA PANANALIG KAY JESUS.....	30
BINUHAY NI JESUS ANG DALAGITA	31
PINAGALING NI JESUS ANG BULAG	31
BINIGYAN NI JESUS NG AWTORIDAD ANG MGA ALAGAD	32
MGA TAGUBILIN NI JESUS TUNGKOL SA PAGHAYO	33
MGA PAG-UUSIG NA DARATING DAHIL SA SALITA	33
HUWAG KAYONG MATAKOT.....	34
MGA PAGSUBOK SA PAMILYA DALA NG SALITA	35
SINAGOT NI JESUS ANG KATANUNGAN NI JUAN	35
NAGPATOTOO SI JESUS TUNGKOL KAY JUAN.....	36
BINATIKOS NI JESUS ANG MGA BAYANG DI NAGSISISI	37
KARUNUNGAN NG DIYOS, IPINAHAYAG SA MGA BATA AT DI SA MGA BIHASA	37
MGA ARAL TUNGKOL SA ARAW NG PAMAMAHINGA	38
NAGPAGALING SI JESUS SA ARAW NG PAMAMAHINGA.....	39
PINANGGAGALINGAN NG KAPANGYARIHAN NI JESUS	39
KASALANANG WALANG KAPATAWARAN	40
ANAK NG AHAS – MGA TAONG WALANG MASABING KABUTIHAN.....	40
KAPANGYARIHAN NG ATING MGA SALITA	41
PAGKA LUMAYAS ANG DEMONYO SA ISANG TAO	41
ANG TALINGHAGA NG NAGHASIK NG BINHI	42
DI LAHAT NG TAO AY NAKAKAUNAWA.....	43
BINIGYAN NG DIYOS ANG MGA ALAGAD NG PANG-UNAWA.....	43
GAWAIN NG KAAWAY SA KAHARIAN	44
KAPANGYARIHAN NG BINHI SA KAHARIAN	45
PINALIWANAG NI JESUS ANG TALINGHAGA SA MGA ALAGAD	45
IBA PANG MGA KAALAMAN TUNGKOL SA KAHARIAN.....	46
HINDI NANIWALA KAY JESUS ANG MGA KABABAYAN NIYA.....	47
ANG KATAPUSAN NG MISION NI JUAN.....	47

NAKAKAIN ANG HIGIT SA 5,000 TAO GAMIT ANG 5 TINAPAY AT 2 ISDA	48
NAGLAKAD SI JESUS AT PEDRO SA IBABAW NG DAGAT	49
ANG MAHAWAKAN NI JESUS AY GUMAGALING	49
TINULIGSA NI JESUS ANG MGA PINUNO NG SIMBAHAN	50
HINDI ANG KINAKAIN ANG NAGPAPARUMI SA TAO.....	51
ANG PANANALIG NG GINANG KAY JESUS ANG NAGPAGALING SA ANAK NIYA	51
NAKAKAIN ANG HIGIT SA 4,000 TAO GAMIT ANG 7 TINAPAY AT ILANG ISDA	52
KINALABAN SI JESUS NG MGA PINUNO NG SIMBAHAN.....	53
IBIG SABIHIN NG LEBADURA NG MGA PARISEO.....	53
HINDI MANANAIG ANG KAAWAY LABAN SA KONGREGASYON NI KRISTO	54
IALAY ANG BUHAY ALANG-ALANG KAY KRISTO	54
NAKIPAG-USAP SI JESUS KAY MOISES AT ELIAS	55
PINAGALITAN NI JESUS ANG MGA ALAGAD.....	56
NAGBAYAD SI JESUS NG BUWIS	57
ANG PINAKADAKILA	57
TANGGALIN SA BUHAY ANG MGA SANHI NG KAPAHAMAKAN.....	58
ABUTIN ANG MGA LIGAW AT NAPAPAHAMAK	58
PAANO ABUTIN ANG ISANG NAGKAMALI.....	59
KAPANGYARIHAN NG MAGKASAMANG PANALANGIN NG MGA MANANAMPALATAYA.....	59
KAILANGANG MAGPATAWAD	60
TUNGKOL SA PAG-AASAWA.....	61
HUWAG HADLANGANG LUMAPIT KAY JESUS ANG MGA BATA	62
PAGSUNOD KAY JESUS – SUSI SA WALANG HANGGANG BUHAY	62
GANTIMPALA NG PAGSUNOD KAY JESUS	63
TALINGHAGA NG MGA UPAHANG MANGGAGAWA	63
SINABI NI JESUS SA MGA ALAGAD ANG MANGYAYARI SA KANYA	65
PAGLILINGKOD ANG DAAN SA KADAKILAAN	65
HUWAG MANGHINAWANG TUMAWAG KAY JESUS	66
NAGHANDA SI JESUS SA PAGPUNTA NIYA SA JERUSALEM.....	66
ANG PAGDATING NG HARI	67
IPINAGTANGGOL NI JESUS ANG MGA NAGDIRIWANG SA DIYOS	67

KAPANGYARIHAN NG PANANALIG	68
SINAGOT NI JESUS ANG MGA TUMUTULIGSA SA KANYA	68
SUMUNOD GAMIT ANG PUSO, HINDI NGUSO	69
TALINGHAGA NG TAONG MAY ARI NG UBASAN	69
BINALIWALA NG MGA PINUNO NG SIMBAHAN SI JESUS	70
TALINGHAGA NG KASALAN	70
SINUBUKAN NG MGA PINUNO NG SIMBAHANG PABAGSAKIN SI JESUS	72
ARAL TUNGKOL SA BUHAY NA DARATING.....	72
ANG DAKILANG UTOS	73
TINULIGSA NI JESUS ANG MGA MASASAMANG PINUNO	74
MAGKAKAPATID ANG MAGING TURINGAN NIYO	74
HUWAG PABAYAAN ANG KATARUNGAN, KAHABAGAN AT KATAPATAN	75
MGA PINUNONG BULAG	76
DARATING ANG KAPARUSAHAN SA MGA MASASAMANG PINUNO	77
ANG MGA HULING ARAW	77
DIGMAAN, TAGGUTOM, LINDOL, PESTE	78
PROKLAMASYON NG MASAYANG BALITA SA BUONG MUNDO	78
MATINDING KAHIRAPAN.....	78
PAGBABALIK NG ANAK NG TAO MULA SA KALANGITAN.....	79
WALANG NAKAKAALAM KUNG KAILAN ANG KATAPUSAN	80
MAGBANTAY AT MAGING HANDA KAYO.....	80
TALINGHAGA NG MGA MATATALINO AT MGA MANGMANG NA BIRHEN.....	81
TALINGHAGA NG MGA LINGKOD NA PINAGKATIWALAAN	82
PAGHUHUKOM SA PAGDATING NG ANAK NG TAO.....	83
ANG MGA DI PAPAPASUKIN SA KAHARIAN.....	84
SINABI NI JESUS ANG MANGYAYARI SA KANYA	84
IBINUHOS KAY JESUS ANG MAMAHALING LANGIS	85
NAGHANAP SI JUDAS NG PARAAN PARA IPAGKANULO SI JESUS	85
ANG HULING HAPUNAN NI JESUS BAGO SIYA MADAKIP	86
LAHAT KAYO AY BABALIKTAD.....	87
NANALANGIN SI JESUS SA GETSEMANE.....	87
ANG HALIK NI JUDAS	88
ISANG PALABAS NA PAGLILITIS	89
INAMIN NI JESUS NA SIYA ANG ANAK NG DIYOS.....	90

ITINANGGI NI PEDRO NA KILALA NIYA SI JESUS	90
NAGPAKAMATAY SI JUDAS.....	91
SINURI SI JESUS NG GOBERNADOR	91
IPINAGPALIT SI JESUS SA ISANG KRIMINAL.....	92
NAGHUGAS KAMAY ANG GOBERNADOR.....	92
PINAGLARUAN SI JESUS AT PINARUSAHAN	93
GOLGOTA, ANG LUGAR NG MGA BUNGO.....	93
PAGKAMATAY NI JESUS.....	94
MGA KAGANAPAN SA LIBING NI JESUS.....	95
NAGBANGON SI JESUS MULA SA LIBINGAN.....	96
HULING TAGUBILIN NI JESUS.....	97
PERSONAL NA PANALANGIN	98

Angkang Pinagmulan ni Jesus

1 Ang kasulatan ng angkang pinagmulan ni Jesu Kristo, lalaking anak ni David, lalaking Anak ni Abraham. **2** *Mula* kay Abraham ay isinilang si Isaac, at *mula* kay Isaac ay isinilang si Jacob, at *mula* kay Jacob ay isinilang si Juda at ang mga kapatid niya, **3** at *mula* kay Juda ay isinilang si Fares at si Zara sa tulong ni Tamar, at *mula* kay Fares ay isinilang si Hezrom, at *mula* kay Hezrom ay isinilang si Aram, **4** at *mula* kay Aram ay isinilang si Aminadab, at *mula* kay Aminadab ay isinilang si Naason, at *mula* kay Naason ay isinilang si Salmon, **5** At *mula* kay Salmon ay isinilang si Boas sa tulong ni Rahab, at *mula* kay Boas ay isinilang si Obed mula kay Ruth, at *mula* kay Obed ay isinilang si Jesse, **6** at *mula* kay Jesse ay isinilang si David na hari. At *mula* kay haring David ay isinilang si Solomon mula sa *naging asawa* ni Urias, **7** at *mula* kay Solomon ay isinilang si Roboam, at *mula* kay Roboam ay isinilang si Abia, at *mula* kay Abia ay isinilang si Asa, **8** at *mula* kay Asa ay isinilang si Josafat, at *mula* kay Josafat ay isinilang si Joram, at *mula* kay Joram ay isinilang si Usias, **9** at *mula* kay Usias ay isinilang si Jotam, at *mula* kay Jotam ay isinilang si Akhas, at *mula* kay Akhas ay isinilang si Ezekias, **10** at *mula* kay Ezekias ay isinilang si Manase, at *mula* kay Manase ay isinilang si Amon, at *mula* kay Amon ay isinilang si Josias, **11** at *mula* kay Josias ay isinilang si Jeconias at ang mga kapatid niya sa panahon ng pagkabihag sa Babylonia. **12** At matapos na mabihag sa Babylonia, *mula* kay Jeconias ay isinilang si Salatiel, at *mula* kay Salatiel ay isinilang si Zorobabel, **13** at *mula* kay Zorobabel ay isinilang si Abiud, at *mula* kay Abiud ay isinilang si Eliakim, at *mula* kay Eliakim ay isinilang si Azor, **14** At *mula* kay Azor ay isinilang si Sadok, at *mula* kay Sadok ay isinilang si Akhim, at *mula* kay Akhim ay isinilang si Eliud, **15** at *mula* kay Eliud ay isinilang si Eleazar, at *mula* kay Eleazar ay isinilang si Matan, at *mula* kay Matan ay isinilang si Jakob, **16** at *mula* kay Jakob ay isinilang si Jose, na asawa ni Maria - mula sa kanya isinilang si Jesus na kung tawagin ay Kristo. **17** Kaya't lahat ng

henerasyon mula kay Abraham hanggang kay David ay 14 na henerasyon, at mula kay David hanggang sa pagkabiha sa Babylonia ay 14 na henerasyon, at mula sa pagkabiha sa Babylonia hanggang kay Kristo ay 14 na henerasyon.

Paraan ng Kapanganakan ni Jesus

18 Ngayon, ganito ang nangyari sa kapanganakan ni Jesu Kristo: ang Kanyang inang si Maria kasi ay naikasal na kay Jose, pero bago pa sila magsama, natuklasan nito na may dinadala na *siya* sa loob ng tiyan mula sa Banal na Espiritu. **19** Pero *dahil* si Jose na asawa niya ay matuwid at hindi *nito* gustong ipahiya siya sa madla, pinlano *na lang* nitong lihim na hiwalayan siya. **20** Pero habang pinag-iisipan niya ang mga bagay na ito, biglang nagpakita sa kanya sa panaginip ang isang anghel ng Panginoon. Sabi nito, "Joseng anak ni David, huwag kang matakot na tanggapin si Maria na asawa mo dahil ang nasa loob niya ay nabuo mula sa Espiritung Banal, **21** at magluluwal siya ng lalaking anak at Jesus ang pangalang itatawag mo sa Kanya, dahil Siya ang magliligtas sa bayan Niya mula sa mga kasalanan nila. **22** Ngayon, nangyari ang lahat ng ito para matupad ang naipahayag mula sa Panginoon sa pamamagitan ng propeta na nagsasabing, **23** "Tignan mo, ang birhen ay magdadalang-tao sa loob ng sinapupunan at magluluwal ng lalaking anak at tatawagin ang pangalan Niyang Emmanuel, na ang ibig sabihin ay, 'Kasama natin ang Diyos.' **24** Kaya't pagbangon ni Jose mula sa pagtulog, ginawa niya kung paano inutos ito sa kanya ng anghel ng Panginoon, at kinupkop niya ang asawa niya. **25** Pero hindi siya nakipagtalik dito hanggang sa mailuwal ng ina ang panganay na lalaking anak nito. At tinawag niya ang pangalan nitong Jesus.

Mga Dayuhang Bumisita kay Jesus

2 **1** At nang ipanganak si Jesus sa Betlehem ng Judea noong mga panahon ni haring Herodes, biglang may dumating sa Jerusalem na mga pantas mula sa

silangan. **2** Sabi nila, "Nasaan na ang isinilang na Hari ng mga Judio? Nakita kasi namin ang Kanyang bituwin doon sa silangan at naparito kami para sambahin Siya." **3** Pero nang marinig *ito* ay nabahala si Herodes na hari, gayon din ang buong Jerusalem kasama niya. **4** Kaya't nang magpulong lahat ang mga pinunong pari at ang mga tagapagturo ng bayan, nagtanong siya sa kanila kung saan ang Kristo isisilang. **5** At sinabi nila sa kanya, "Sa Betlehem ng Judea, dahil ganito ang naisulat sa pamamagitan ng propeta, **6** 'At ikaw Betlehem, lupain ng Judea, ikaw ay hindi nahuhuli sa samahan ng mga pinuno ng Judea. Dahil mula sa iyo ay lalabas ang Namumuno na Siyang mag-aalaga sa bayan Kong Israel.' **7** Kaya't nang lihim na ipatawag ni Herodes ang mga pantas, inalam niya mula sa kanila ang eksaktong panahon ng pagpapakita ng bituwin. **8** At matapos silang papuntahin sa Betlehem ay sinabi nito, "Pagkaalis *niyo* ay masusi ninyong alamin ang tungkol sa sanggol. At kapag natagpuan niyo na ay balitaan niyo ako para ako rin ay pumunta *roon* at sambahin Siya." **9** At sila'y umalis nang marinig ang hari, at kamangha-mangha *na* ang bituwin na nakita nila doon sa silangan ay nanguna sa kanila hanggang sa dumating ito *at* tumigil sa itaas *mismo* ng kinaroroonan ng bata. **10** At nang makita ang bituwin, nagdiwang sila *dala* ng matindi *at* sobra-sobrang tuwa. **11** At pagdating sa loob ng bahay, natagpuan nila ang bata kasama si Maria na ina nito, at pagdapa sa lupa ay sinamba nila Siya. At nang buksan ang kanilang mga kabang-yaman ay naghandog sila sa Kanya ng mga regalong ginto, pati kamanyang, at mira. **12** Pero nang bigyang babala sila ng Diyos sa isang panaginip na huwag nang bumalik *pa* kay Herodes, umalis na sila papunta sa sariling bansa gamit ang ibang ruta.

Dinala ang Batang Jesus sa Egipto

13 Ngayon, pagka-uwi nila ay biglang may nagpakitang anghel ng Panginoon kay Jose sa isang panaginip. Sabi nito, "Pagkabangon *mo*, ay dalhin mo ang bata pati ang Kanyang ina, at tumakas kayo papunta sa

Ehipto, at manatili kayo roon hanggang may sabihin ako sa iyo. Dahil sa maigsing panahon *na lang* ay sisikapin ni Herodes na hanapin ang bata para patayin Siya." **14** At nang bumangon ay kinuha niya ang bata at ang ina nito *sa gitna* ng gabi, at umalis papuntang Ehipto. **15** At naroon sila hanggang sa kamatayan ni Herodes, para matupad ang sinabi ng Panginoon sa pamamagitan ng propeta na nagsasabing, "Mula sa Ehipto ay tinawag Ko ang Anak Ko."

Pinaslang ni Herodes ang Napakaraming Bata

16 Nang malaman ngayon ni Herodes na naisahan siya ng mga pantas, sobra siyang nagalit kaya't nag-utos siya na patayin lahat ang mga batang lalake na nasa Betlehem, at lahat ng nasa mga katabing bayan nito mula edad dalawang taon at pababa, ayon sa panahon na masusi niyang inalam mula sa mga pantas. **17** Kaya't natupad ang sinabi sa pamamagitan ng propeta Jeremias na nagsasabing, **18** "Isang tinig sa loob ng Rama ang narinig: pagluluksa at iyakan na may kasamang malakas na hagulgulan. Si Raquel ay humahagulgol para sa mga anak niya, at hindi niya gustong huminahon dahil wala na sila." **19** Pero nang mamatay na si Herodes, biglang nagpakita ang anghel ng Panginoon kay Jose sa Ehipto sa *isang* panaginip. **20** Sabi nito, "Pagbangon *mo*, kunin mo ang bata pati na ang Kanyang ina at pumunta kayo sa lupain ng Israel, dahil namatay na ang mga naghahangad sa buhay ng bata." **21** At pagbangon nito ay kinuha niya ang bata kasama ang ina nito at nagpunta sa lupain ng Israel. **22** Pero nang mabalitaan *niya* na si Arquelao ang naghahari sa Judea kapalit ni Herodes na ama nito, natakot siyang pumunta roon. Pero nang mangusap ang Diyos sa pamamagitan ng isang panaginip, umatras siya *at* nagpunta sa *ibang* dako ng Galilee. **23** At pagdating *roon* ay tumira siya sa isang lungsod na kung tawagin ay Nazaret, kaya't natupad ang sinabi sa pamamagitan ng mga propeta na Nazareno ang itatawag sa Kanya.

Hinanda ni Juan ang Daan ng Panginoon

3 ¹ At sa loob ng mga panahong iyon ay dumating si Juan na Tagalublob na nangangaral sa gitna ng ilang ng Judea. ² At sinasabi niya, "Magbago na kayo ng pag-iisip, dahil lumapit na ang Kaharian ng Kalangitan." ³ Dahil ito na siya na binanggit sa pamamagitan ng propeta Isaias na nagsasabing, "May tinig na sumisigaw sa gitna ng ilang, 'Ihanda niyo ang daraanan ng Panginoon, gawin ninyong patag ang lalakaran Niya.' "⁴ Ito rin ang Juan na siyang may damit na galing sa balahibo ng kamelyo, at may balat na sinturon sa palibot ng baywang niya, at ang pagkain niya ay mga balang at pulut-pukyutang mula sa kalikasan. ⁵ Sa mga panahong iyon ay nagpupuntahan sa kanya ang *mga taga* Jerusalem, at buong Judea, pati na ang lahat ng bayang nakapalibot sa Jordan, ⁶ at sila'y nagpapalublob sa kanya sa gitna ng Jordan, habang hayagang inaamin ang mga kasalanan nila. ⁷ Pero nang makita niyang maraming mga Pariseo at mga Saduseo ang dumarating papunta sa kanyang paglulublob, sinabi niya sa kanila, "Mga anak ng ahas! Sino ang nagbabala sa inyong tumakas mula sa papalapit na *Pagbubuhos ng Galit?*

Ang Totoong Pagsisisi

⁸ Kaya naman, ipakita niyo sa gawa ang mga bunga na katumbas ng pagbabago, ⁹ At huwag isipin *at* sabihin sa inyong mga sarili, 'Ama namin si Abraham!' Dahil sinasabi ko sa inyo na kaya ng Diyos mula sa mga batong ito na magpalaki ng mga anak ni Abraham! ¹⁰ Pero ngayon din, ang palakol ay nakatutok na sa ugat ng mga punongkahoy. Kaya't bawat punongkahoy na di nagpapakita ng magandang bunga ay pinuputol at hinahagis papunta sa apoy. ¹¹ Totoong inilulublob ko kayo sa tubig tungo sa pagbabago, pero ang parating na kasunod ko ay mas makapangyarihan kaysa sa akin. Ni hindi ako karapat-dapat na magbitbit *man lang* ng Kanyang sandalayas. Siya ang maglulublob sa inyo gamit ang Espiritung Banal at apoy. ¹²

Nasa kamay Niya ang kalaykay, at sasalain Niyang maigi ang giikan Niya at iipunin ang trigo Niya sa loob ng kamalig. Pero ang ipa ay susunugin Niya sa di namamatay na apoy. **13** Sa puntong iyon, dumating si Jesus sa lugar ng Jordan mula sa Galilee *at* lumapit kay Juan para magpalublob sa kanya. **14** Pero pinigilan Siya ni Juan sabay sabi, "Ako *pa nga* ang kailangang magpalublob sa Iyo, at Ikaw *pa* ang lumalapit sa akin?" **15** Pero sumagot si Jesus *at* sinabi sa kanya, "Hayaan mo *lang sa* ngayon, dahil ito ang nararapat nating gawin para matupad lahat ang katuwiran." Kaya't pumayag siya sa Kanya. **16** At matapos mailublob ni Jesus, agad Siyang umahon mula sa tubig. At biglang nagbukas sa Kanya ang kalangitan at nakita niya ang Espiritu ng Diyos na parang kalapating bumababa at dumadapo sa Kanya. **17** At biglang may boses mula sa kalangitan na nagsabing, "Ito ang minamahal Kong Anak, sa Kanya Ako natutuwa."

Nagtagumpay si Jesus laban sa Tukso

4

1 Nang panahong iyon, si Jesus ay pinapunta ng Espiritu sa gitna ng ilang, para subukin ng diyablo. **2** At pagkatapos makapag-ayuno ng 40 araw at 40 gabi, Siya'y nagutom. **3** Kaya't pagkalapit sa Kanya ng manunukso ay sinabi nito, "Kung Ikaw *nga* ang Anak ng Diyos, sabihin Mo sa mga batong ito na sila'y maging mga tinapay." **4** Pero nang sumagot ay sinabi Niya, "Naisulat, 'Di lamang sa pamamagitan ng tinapay mabubuhay ang tao, kundi sa pamamagitan ng bawat salitang lumalabas mula sa bibig ng Diyos." **5** Nang sandaling iyon ay dinala Siya ng diyablo papunta sa banal na lungsod, at pinatayo Siya sa ibabaw ng pinakamataas na bahagi ng templo. **6** At sabi nito sa Kanya, "Kung Ikaw nga ang Anak ng Diyos, ihulog mo ang Iyong sarili pababa, dahil naisulat na uutusan Niya ang mga anghel Niya patungkol sa Iyo, at kakargahin Ka sa kanilang mga kamay, kundi ay baka matisod ang paa Mo sa bato." **7** Sinabi sa kanya ni Jesus, "Sa kabilang banda, naisulat *din*, 'Huwag mong susubukin ang Panginoon mong Diyos." **8** Dinala Siyang muli

ng diyablo papunta *naman* sa sobrang taas na bundok, at pinakita sa Kanya lahat ng mga kaharian ng daigdig, pati *na* ang kaningningan nila, ⁹ sabay sabi sa Kanya, "Lahat ng mga ito'y ibibigay ko sa Iyo kung dadapa ka sa lupa *para* sambahin ako." ¹⁰ Kaya't sinabi sa kanya ni Jesus, "Lumayas ka, Satanas! Dahil naisulat, Sasambahin mo ang Panginoon mong Diyos, at Siya lamang ang paglilingkuran mo. "

Simula ng Ministeryo ni Jesus

¹¹ Kaya't iniwan Siya ng diyablo at biglang may dumating na mga anghel at pinaglingkuran Siya. ¹² Pero nang marinig ni Jesus na si Juan ay nadakip, umalis Siya papunta ng Galilee. ¹³ At pag-alis sa Nazaret, nagpunta Siya *at* tumira sa Capernaum na malapit sa dagat, sa lugar na nasasakupan ng Zabulon at Neftalim, ¹⁴ para matupad ang sinabi sa pamamagitan ng propeta Isaias na sinasabing, ¹⁵ "Lupain ng Zabulon at lupain ng Neftalim, daanan sa dagat sa kabilang ibayo ng Jordan, distrito ng mga dayuhang bansa. ¹⁶ Ang bayan na nakaupo sa gitna ng kadiliman ay nakakita ng matinding liwanag at sa kanilang mga nakaupo sa lupain at anino ng kamatayan lumitaw ang liwanag." ¹⁷ Mula noon, nagsimulang magproklama si Jesus at magsabi, "Magbalik-loob na kayo, dahil lumapit na ang Kaharian ng Kalangitan!"

Kumalat ang Masayang Balita sa Marami

¹⁸ At habang naglalakad si Jesus sa tabing dagat ng Galilee, nakita Niya ang dalawang magkapatid na lalake, si Simon na tinatawag na Pedro, at ang kapatid nitong *si* Andres. Naghahagis sila ng lambat sa gitna ng dagat dahil sila ay mga mangingisda. ¹⁹ At sinabi Niya sa kanila, "Halikayo't sumunod sa Akin, at gagawin Ko kayong mangingisda ng mga tao." ²⁰ At agad-agad, nang iwan ang mga lambat, sila'y sumama sa Kanya. ²¹ At paglayo mula roon, nakita Niya ang dalawa pang magkapatid na lalake, si Tyago na *anak* ni Zebedeo at si Juan na kapatid nito na nasa

loob ng bangka kasama ang tatay nilang si Zebedeo. At tinawag Niya ang mga ito habang nag-aayos ng kanilang mga lambat. **22** Kaya't agad nilang iniwanan ang bangka pati ang ama nila, *at* sumama sa Kanya. **23** At nililibot ni Jesus ang buong Galilee, nagtuturo sa loob ng mga simbahan nila, at nagpoproklama ng masayang balita ng Kaharian, saka nagpapagaling ng bawat sakit at bawat kapansanan sa katawan sa kalagitnaan ng mga tao. **24** At umabot ang kasikatan Niya sa kabuuan ng Sirya. Kaya't dinala nila sa Kanya ang lahat ng may malubhang kalagayan *dala* ng iba't ibang karamdaman, at inaalipin ng labis na pangingirot, gayun din ang mga sinasaniban ng demonyo, pati rin ang mga nababaliw at mga paralitiko, at sila'y pinagaling Niya. **25** At nagsunuran sa Kanya ang sangkatutak na taong mula sa Galilee at Sampung-bayan, gayun din sa Jerusalem, pati na sa Judea at sa kabilang ibayo ng Jordan.

Ang Mapapalad

5 **1** Pero nang makita ang mga tao ay umakyat Siya papunta sa bundok. At pagkaupo Niya, lumapit sa Kanya ang mga alagad Niya. **2** At pagbuka ng bibig Niya, tinuruan Niya sila. Sabi Niya, **3** "Mapapalad ang mga dukha sa espiritu dahil ang Kaharian ng Kalangitan ay sa kanila. **4** Mapapalad ang mga nag-iiyakan, dahil palalakasin ang loob nila. **5** Mapapalad ang mga maaamo, dahil mamanahin nila ang daigdig. **6** Mapapalad ang mga nagugutom at nauuhaw sa katuwiran, dahil bubusugin sila. **7** Mapapalad ang mga mahabagin: dahil sila'y kahahabagan. **8** Mapapalad ang malilinis ang puso: dahil makikita nila ang Diyos. **9** Mapapalad ang mga pasimuno ng kapayapaan dahil tatawagin silang mga anak ng Diyos. **10** Mapapalad ang mga inusig alang-alang sa katuwiran: dahil ang Kaharian ng Kalangitan ay sa kanila. **11** Kayo ay mapapalad kapag pinagalitan at inusig kayo, sabay sasabihin lahat ng masasamang salita laban sa inyo na hindi naman totoo, alang-alang sa Akin. **12** Maging masaya kayo at labis na magdiwang dahil malaki ang gantimpala niyo sa

loob ng kalangitan, dahil sa ganitong paraan rin nila inusig ang mga propeta na nauna sa inyo.

Ang Asin at Liwanag ng Daigdig

13 Ang asin ng sangkalupaan ay kayo. Pero kung tumabang na ang asin, sa anong bagay mapapaalat ito? Dahil kung wala na itong tapang, di ba dapat na *itong* itapon sa labas at apak-apakan ng mga tao? 14 Ang liwanag ng daigdig ay kayo. Hindi magagawang magtago ng isang lungsod na matatagpuan sa ibabaw ng bundok. 15 Hindi rin naman nagsisindi ng lampara pagtapos ay inilalagay ito sa ilalim ng timba, kundi ay sa ibabaw ng ilawan. Kaya't iniilawan nito ang lahat ng nasa loob ng bahay. 16 Kaya naman, pagliwanagin *niyo* ang ilaw niyo sa harapan ng mga tao, para makita nila ang kagandahan ng inyong ginagawa at luwalhatiin ang Ama niyo na nasa kalangitan.

Dumating si Jesus para Tupdin ang Batas ng Diyos

17 Huwag niyong isipin na dumating Ako para buwagin ang Batas o ang mga Propeta. Hindi Ako dumating para bumuwag kundi para magpatupad. 18 Dahil sinasabi Ko sa inyo ang totoo, hanggang sa lumipas na ang langit at ang lupa, hinding-hindi mawawalan ng saysay ang isang titik o katiting na guhit man mula sa Batas hanggang sa maisakatuparan ang lahat. 19 Kaya't kung sinumang lalabag sa isa sa mga pinakamaliliit sa mga Kautusang ito, at ituro niya ang ganito sa mga tao, siya ay tatawaging 'pinakamababa' sa loob ng Kaharian ng Kalangitan. Pero sinumang magsagawa at magturo nito; siya ay tatawaging 'dakila' sa loob ng Kaharian ng Kalangitan. 20 Dahil sinasabi Ko sa inyo na kung hindi niyo labis-labis na mahihigitan ang katuwiran ng mga dalubhasa sa Biblia at ng mga Pariseo, hinding-hindi kayo makakapasok sa loob ng Kaharian ng Kalangitan.

Makipagkasundo sa Kaaway

21 Narinig niyo na sinabi nila noong unang panahon, 'Huwag kang papatay ng tao, pero ang sinumang pumatay ng tao ay mananagot sa hukuman. 22 Pero sinasabi Ko sa inyo na lahat ng nagagalit sa kapatid niya nang walang kadahi-dahilan ay masasailalim sa paglilitis; at sinumang magsabi sa kapatid niya, 'Sira ulo! 'ay mananagot sa korte; at sinumang magsabing 'Tanga!' ay manganganib na mapunta sa lugar ng apoy 23 Kaya't kung magdadala ka ng handog mo sa ibabaw ng altar at doo'y naalala mo na ang kapatid mo ay may bagay na laban sa iyo, 24 Iwanan mo roon ang handog mo sa harap ng altar sabay alis. Makipagkasundo ka muna sa kapatid mo, at pagkatapos ay pumunta ka na para magdala ng handog mo. 25 Makipagkasundo ka sa kaaway mo kaagad, hangga't nasa daan ka pang kasama niya, kundi ay baka dalhin ka ng kaaway *mo* sa hukom, at ang hukom ay dalhin ka sa pulis, pagkatapos ay ipatapon ka sa loob ng bilangguan. 26 Sinasabi Ko sa inyo ang totoo, hindang-hindi ka makakalabas mula roon hanggang sa mabayaran mo ang kahuli-hulihang sentimo.

Mga Mata – Sanhi ng Kasalanan

27 Narinig niyo na sinabi nila noong unang panahon, 'Huwag kang makikiapid.' 28 Pero sinasabi Ko sa inyo na bawat isang tumitingin sa isang babae para pagnasahan ito ay nakiapid na rito sa kaibuturan ng puso niya. 29 Pero kung ang kanan mong mata ay nagiging dahilan para madapa ka, dukutin mo ito at itapon palayo sa iyo. Dahil mas mabuti pa *sa iyo* na mawala ang isang parte ng katawan mo at hindi ang buong katawan mo ang ihagis sa gitna ng impiyerno. 30 At kung ang kanan mong kamay ay nagiging dahilan para madapa ka, putulin mo ito at itapon palayo *sa iyo*. Dahil mas mabuti pa *sa iyo* na mawala ang isang parte ng katawan mo, at hindi ang buong katawan mo ang ihagis sa gitna ng impiyerno.

Huwag Hiwalayan ang Asawa

31 May nagsabi rin na ang sinumang hiwalayan ang asawa niyang babae ay dapat bigyan siya ng kasulatan ng diborsyo. 32 Pero sinasabi Ko *sa* inyo na sinumang hiwalayan ang asawa niyang babae maliban sa kaso ng kasalanang sexual ay nagtutulak ditong makiapid; at nakikiapid *ang* sinumang pakasalan ang hiniwalayang babae.

Maging Totoo Sa Iyong mga Salita

33 Muli pa, narinig niyo na sinabi nila noong unang panahon, 'Huwag kang magsisinungaling sa iyong panunumpa, kundi ay tutuparin mo ang ipinangako mo sa Panginoon.' 34 Pero sinasabi Ko sa inyo, huwag na *kayong* manunumpa: ni sa langit, dahil iyon ay trono ng Diyos; 35 o sa lupa, dahil apakan ito ng mga paa Niya; maski pa sa Jerusalem, dahil ito ay lungsod ng dakilang Hari. 36 At huwag *mong* itataya ang ulo mo *kapag* nangako ka, dahil hindi mo naman kayang gawing puti o itim isa *mang* buhok. 37 Pero ang salita niyo ay maging 'Oo' *kung* oo, 'Hindi' *kung* hindi. At ang lalabis sa mga ito ay galing *na* sa masama.

Pagtrato sa mga Kaaway

38 Narinig niyo na sinabi, 'Mata para sa mata, at ngipin para sa ngipin.' 39 Pero sinasabi Ko sa inyo, huwag ninyong labanan ang masama, kundi sinumang sasapak sa iyo sa kanang pisngi mo, ibaling mo rin sa kanya ang kabila. 40 At sa may gustong magdemanda *sa iyo* at umagaw ng damit mo, ipagaw mo na rin sa kanya ang balabal. 41 At sinumang magpipilit sayong lumakad ng isang milya, samahan mo *na rin* siya *hanggang* sa ikalawa. 42 Magbigay ka sa humihingi sa iyo at huwag mong talikuran ang gustong manghiram sa iyo. 43 Narinig niyo na sinabi, 'Mahalin mo ang kapwa mo at kamuhian ang kaaway mo.' 44 Pero sinasabi Ko sa inyo, mahalin niyo ang kaaway niyo, magsalita kayo ng maganda sa mga nagsasalita ng masama sa inyo, gawan niyo ng kabutihan ang mga namumuhi sa

inyo, at ipanalangin niyo ang mga nang-aabuso sa inyo pati na ang mga umuusig sa inyo, ⁴⁵ nang sa gayon ay maging mga anak kayo ng Ama ninyong nasa kalangitan, dahil pinasisikat Niya sa mga masasama at sa mga mabubuti ang araw Niya, at nagpapadala Siya ng ulan sa mga matutuwid at sa mga makasalan. ⁴⁶ Dahil kung mahal niyo ang mga nagmamahal sa inyo, anong gantimpala ang mayroon kayo? Hindi *ba* ganyan din ang ginagawa ng mga kolektor ng buwis? ⁴⁷ At kung ang mga kapatid niyo lang ang binabati niyo, ano ang kakaibang ginagawa niyo? Di *ba't* ganito rin ang ginagawa ng mga kolektor ng buwis? ⁴⁸ Kaya't magiging mga sakdal kayo kung paanong ang Ama niyo na nasa kalangitan ay sakdal.

Paano Tumulong sa Kapwa

6 ¹ Makinig kayo, ang mga pagtulong niyo sa kapwa ay huwag niyong gagawin sa harap ng mga tao para mapansin nila. Pero kung hindi ay wala kayong gantimpala mula sa Ama niyo na nasa kalangitan. ² Kaya't kapag gumawa ka ng kabutihan sa kapwa, huwag mo *nang* patunugin ang trumpeta sa unahan mo gaya ng mga ginagawa ng mga ipokrito sa loob ng mga simbahan at sa gitna ng mga kalsada upang umani ng mga papuri mula sa mga tao. Sinasabi Ko sa inyo ang totoo, nasa kanila na ang gantimpala nila. ³ Pero ikaw na gumagawa ng kabutihan sa kapwa, huwag mo nang ipaalam sa kaliwang kamay mo ang ginagawa ng kanang kamay mo, ⁴ para ang iyong pagtulong sa kapwa ay maging lihim: at ang Ama mo na nakakakita sa *alinmang* nakatago ay Siyang magbibigay ng nararapat *sa iyo* na kitang-kita ng lahat.

Tamang Paraan ng Pananalangin

⁵ At pag manalangin ka, huwag kang gagaya sa mga ipokrito dahil gustong-gusto nilang tumayo para magdasal sa loob ng mga simbahan at sa mga kanto ng mga kalsada para magpakitang-gilas sa mga tao. Sinasabi Ko sa inyo ang

totoo na nasa kanila na ang gantimpala nila. ⁶ Pero ikaw, kapag ika'y mananalangin, pumasok ka sa loob ng kuwarto mo at pagka sarado mo ng pintuan ay manalangin ka sa Ama mo na nasa tagong lugar. At ang Ama mo na nakakakita sa alinmang nakatago ay ibibigay ang nararapat *sa iyo* na kitang-kita ng lahat. ⁷ At pag mananalangin kayo, huwag kayong paulit-ulit magsalita gaya ng mga pagano: dahil akala nila ay pakikinggan sila sa dami ng sinasabi nila. ⁸ Kaya't huwag kayong maging katulad nila, dahil alam ng Ama niyo ang inyong mga pangangailangan bago niyo pa hilingin sa Kanya. ⁹ Kaya't ganito kayo manalangin: 'Aming Ama na nasa kalangitan, pakabanalin nawa ang pangalan Niyo. ¹⁰ Dumating nawa ang Kaharian Niyo. Mangyari nawa ang kagustuhan Niyo, kung paano sa langit, ganun din *po* sa buong daigdig. ¹¹ Ibigay Niyo *po* sa amin, ngayong araw, ang tinapay na kailangan namin. ¹² At patawarin Niyo *po* kami sa mga utang namin, kung paano rin kami nagpapatawad sa mga may utang sa amin. ¹³ At huwag Niyo *po* kaming dalhin sa gitna ng pagsubok, kundi iligtas Niyo kami mula sa masama. Dahil *po* ang Kaharian, at ang kapangyarihan, at ang kaluwalhatian ay sa Inyo magpasa walang hanggan. Amen. ¹⁴ Dahil kung patatawarin niyo ang mga tao sa mga atraso nila, patatawarin din kayo ng Ama niyo sa langit. ¹⁵ Pero kung di niyo patatawarin ang mga tao sa mga atraso nila, hindi rin palalampasin ng Ama niyo ang mga atraso niyo.

Paraan ng Pag-aayuno

¹⁶ At pagka nag-aayuno kayo, huwag kayong tutulad sa mga ipokrito na mukhang malungkot, dahil pinapapangit nila ang mga mukha nila para ipakita sa mga taong nag-aayuno sila. Sinasabi Ko sa inyo ang totoo na nasa kanila na ang gantimpala nila. ¹⁷ Pero ikaw, habang nag-aayuno, langisan mo ang ulunan mo at hilamusin mo ang mukha mo, ¹⁸ nang hindi magmukha sa mga taong nag-aayuno ka, maliban sa Ama mo na di nakikita. At ang Ama mo na

nakakakita sa nakatago ay ibibigay sa iyo kung anung nararapat na kitang-kita ng lahat.

Mag-ipon ng Kayamanan sa Langit

¹⁹ Huwag kayong mag-imbak ng mga kayamanan sa ibabaw ng lupa para sa inyong mga sarili, kung saan naninira ang insekto at kalawang, at kung saan ang mga magnanakaw ay nakakapasok at nakakapagnakaw. ²⁰ Pero mag-imbak kayo ng mga kayamanan sa langit para sa inyong mga sarili, kung saan ang insekto o kalawang ay di naninira, at kung saan ang mga magnanakaw ay di nakakapasok o nakakapagnakaw *man*. ²¹ Dahil *kung* nasaan man ang kayamanan niyo, doon din mapupunta ang puso niyo. ²² Ang nagpapaliwanag sa katawan ay ang mata. Kaya't kung ang mata mo ay maayos, ang buong katawan mo ay magliliwanag. ²³ Pero kung ang mata mo ay masama, ang buong katawan mo ay mababalot sa dilim. Kaya't kung ang liwanag na nasa iyo ay kadiliman *pala*, napakatindi ng dilim *na iyan!* ²⁴ Walang kayang manilbihan sa dalawang panginoon. Dahil ito ang pwedeng mangyayari: kamumuhian niya ang isa at ang kabila *naman* ay mamahalin niya; o magiging matapat siya sa isa at pawawalang halaga ang kabila. Hindi niyo kayang maglingkod sa Diyos at sa kayamanan.

Huwag Mabalisa

²⁵ Dahil dito sinasabi Ko sa inyo, huwag ninyong alalahanin ang ikabubuhay niyo, *kung* anung kakainin niyo at *kung* anung iinumun niyo; ni para sa katawan niyo, *kung* anung isusuot niyo. Hindi ba't ang paghinga ay higit na mahalaga kaysa sa pagkain at ang katawan *kaysa* sa damit? ²⁶ Tignan niyo ang mga ibon sa himpapawid. Kahit na hindi sila naghahasik ni umaani, ni nag-iipon sa loob ng mga kamalig ay pinapakain *pa* rin sila ng Ama niyo sa langit. Hindi ba't mas marami ang nagagawa niyo kaysa kanila? ²⁷ Sino rin sa inyo na sa pagiging balisa ay kayang magdagdag

sa tangkad niya ng isang siko? ²⁸ At bakit kayo nag-aalala tungkol sa pananamit? Pag-aralan niyo kung paano lumalago ang mga lirio sa parang. Hindi sila nagpapagod ni humahabi *man*, ²⁹ Pero sinasabi Ko sa inyo na kahit si Solomon ay hindi nakapagdamit kagaya ng isa sa mga ito, sa kabila ng lahat ng kaningningan niya. ³⁰ Pero kung ganoon na lang damitan ng Diyos ang damo sa kalupaan na sa araw na ito at sa kinabukasan ay hinahagis sa pugon, hindi ba't mas lalo na kayo? Maliliit ang pananalig! ³¹ Kaya't huwag kayong mag-alala sa pagsasabing, "Anung kakainin namin?" o, "Anung iinumina namin?" o, "Anung isusuot namin?" ³² (Dahil ang mga pagano ay hinahabol ang lahat ng mga ito.) Dahil alam ng Ama niyo sa langit na kailangan niyo ang lahat ng ito. ³³ Pero hanapin niyo muna ang Kaharian ng Diyos at ang katuwiran Niya, at ang lahat ng mga ito ay idaragdag Niya sa inyo. ³⁴ Kaya't huwag kayong mag-alala para sa kinabukasan, dahil ang bukas ay mag-aalala *para* sa sarili nito. Sapat na *para* sa *isang* araw ang problema nito.

Huwag Manghusga

7 ¹ Huwag kayong manghusga para di kayo husgahan. ² Dahil sa hatol na pinanghahatol niyo kayo ay hahatulan, at sa sukatang ipinangsusukat niyo kayo ay susukatan din. ³ Kaya bakit mo tinitignan ang ipa na nasa mata ng kapatid mo, pero hindi mo napapansin ang kahoy na nasa mata mo. ⁴ O paano mo sasabihin sa kapatid mo, 'Hayaan mong alisin ko ang ipa mula sa mata mo,' at tignan mo, iyong kahoy *ay* nasa mata mo *pa?* ⁵ Ipokrito, alisin mo muna ang kahoy mula sa mata mo at nang sa gayon ay malinaw kang makakakita para makuha ang ipa mula sa mata ng kapatid mo! ⁶ Huwag ninyong ibigay ang banal sa mga aso, ni ihagis ang mga perlas niyo sa harapan ng mga baboy, kundi ay baka apak-apakan *lang* nila *ang mga ito* ng mga paa nila, at paglingon ay wasakin nila kayo.

Humingi, Maghanap at Kumatok

7 Humingi kayo at ito'y ibibigay sa inyo. Hanapin niyo at matatagpuan niyo. Kumatok kayo at bubuksan ito para sa inyo. 8 Dahil ang bawat humihingi ay tumatanggap at ang naghahanap ay nakakatagpo at ang kumakatok ay pagbubuksan. 9 O sinung tao na taga sa inyo na kapag ang anak niyang lalake ay hiningan siya ng tinapay ay, baliktad, bato ang ibibigay niya? 10 At kung isda *naman* ang hingin sa kanya ay, baliktad, ahas ang ibibigay niya? 11 Kaya't kung kayong masasama ay marunong magbigay ng mga mabubuting regalo sa mga anak niyo, gaano pa kayang higit *rito* ang Ama niyo na nasa kalangitan na Siyang magbibigay ng mabubuting bagay sa mga humihingi sa Kanya? 12 Kaya't sa lahat ng bagay, kung anung gusto niyong pagtrato sa inyo ng mga tao, ganitong paraan niyo rin sila tratuhin, dahil ito ang Batas at ang mga Propeta.

Daan Tungo sa Buhay

13 Pasukin niyo ang makitid na pintuan dahil maluwang ang pinto at malapad ang daan na papunta tungo sa kapahamakan, at marami silang pumapasok dito. 14 Dahil makitid ang pinto at makipot ang daan na hahantong tungo sa Buhay at kaunti *lang* ang nakakatuklas nito. 15 Mag-ingat rin kayo mula sa mga pekeng propeta na dumarating sa inyo sa panlabas na anyo ng *isang* tupa, pero sa panloob ay mga mababangis na lobo.

Sa Bunga Mo Sila Makikilala

16 Sa pamamagitan ng mga bunga nila ay makikilala niyo sila. Kumukuha ba sila ng mga ubas mula sa mga matitinik na halaman, o di kaya ng igos mula sa mga dawagan? 17 Gayun din naman, lahat ng malulusog na puno ay naglalabas ng magagandang bunga, pero ang punong masama *na* ang kalagayan ay naglalabas ng masasamang bunga. 18 Hindi kaya ng isang malusog na puno na maglabas ng masasamang bunga ni ang punong masama na ang

kalagayan na maglabas ng magagandang bunga. ¹⁹ Bawat punong hindi naglalabas ng magandang bunga ay pinuputol at hinahagis sa gitna ng apoy. ²⁰ Kaya naman, sa pamamagitan ng mga bunga nila ay makikilala niyo sila. ²¹ Hindi kada isang nagsasabi sa Akin, 'Panginoon, Panginoon,' ay makakapasok sa loob ng Kaharian ng Kalangitan, kundi sa gumagawa lamang ng kagustuhan ng Ama Kong nasa kalangitan. ²² Maraming magsasabi sa Akin sa araw na iyon, 'Panginoon, Panginoon, hindi *ba't* sa Inyong pangalan ay inihayag namin ang mga bagay na darating at sa Inyong pangalan ay nagpalayas kami ng mga demonyo, at sa Inyong pangalan ay gumawa kami ng maraming himala?' ²³ Pero sa pagkakataong iyon ay ipapahayag Ko sa kanila na, 'Di Ko kayo kailanman kilala, lumayo kayo sa Akin, kayong namumuhay na walang kinikilalang batas!'

Ang Pundasyon ng Buhay

²⁴ Kaya't bawat isang nakikinig sa mga salita Kong ito at ginagawa ang mga ito, ihahalintulad Ko siya sa isang matalinong tao na nagtayo ng bahay niya sa ibabaw ng bato. ²⁵ At nang umulan at bumaha, *na* may kasamang pag-hip ng malalakas na hangin, at binayo ang bahay na iyon, hindi ito bumigay dahil itinayo iyon sa ibabaw ng bato. ²⁶ At ang bawat isang nakikinig sa Aking mga salitang ito at hindi tumutupad dito ay maitutulad sa isang taong mangmang na nagtayo ng bahay niya sa ibabaw ng buhangin. ²⁷ At nang umulan at bumaha, na may kasamang pag-hip ng malalakas na hangin, at binayo ang bahay na iyon, ito'y nawasak at grabe ang pagkasira nito." ²⁸ At nangyari, nang matapos ni Jesus ang mga salitang ito, na namangha ang taumbayan sa ganitong doktrina Niya. ²⁹ Dahil nagturo Siya sa kanila na tulad sa isang may awtoridad, at di gaya ng mga dalubhasa sa Biblia.

Pinagaling ni Jesus ang Ketongin at ang Katulong ng Senturyon

8 ¹ At pagbaba Niya mula sa bundok ay sinundan Siya ng sangkatutak na tao. ² At biglang may lumapit *na* isang ketongin na pagsamba sa Kanya ay sinabi, "Panginoon, kung gusto Niyo *po*, magagawa Niyo *po* akong linisin." ³ At si Jesus, pagka-unat ng kamay, ay hinipo siya *sabay* sabi, "Nais Ko. Maging malinis ka!" Kaya't biglang nalinis ang ketong niya. ⁴ At sinabi sa kaniya ni Jesus, "Siguraduhin mong wala kang pagsasabihan, maliban sa pumunta ka't magpakita sa pari at magdala ka ng handog na inutos ni Moises bilang patotoo sa kanila." ⁵ At pagkapasok ni Jesus sa loob ng Capernaum, lumapit sa Kanya ang isang kapitan na nagsusumamo sa Kanya ⁶ at nagsasabi, "Panginoon, ang lalaking katulong ko *po* ay nakaratay sa loob ng bahay, di makabangon, *at* lubhang nahihirapan." ⁷ Kaya't sinabi sa kanya ni Jesus, "Pupunta Ko't pagagalingin siya." ⁸ At pagsagot ng kapitan ay sinabi niya, "Panginoon, hindi *po* ako karapat-dapat na papuntahin Kayo sa ilalim ng bubungan ko, pero bigkasin Niyo lang ang salita, at gagaling na ang katulong ko!" ⁹ Dahil ako rin *po* ay isang taong nasa ilalim ng awtoridad *kung saan* ay mayroong nakapailalim sa aking mga pulis. At pag sinabi ko sa isa na 'to, 'Umalis ka, 'umaalis nga ito, at sa isa *naman*, 'Lumapit ka, 'at lumalapit *naman* ito, at sa alila ko, 'Gawin mo ito, 'at ginagawa niya *iyon*." ¹⁰ Nang marinig ni Jesus, nagtaka Siya at sinabi sa mga sumusunod, "Sinasabi Ko sa inyo ang totoo, na kahit sa loob *man* ng Israel ay hindi Ako nakakita ng ganito kalaking pananalig!" ¹¹ Pero sinasabi Ko sa inyo na maraming mula sa silangan at kanluran *ang* darating at makikisalo kasama ni Abraham, at ni Isaac, at ni Jakob sa loob ng Kaharian ng Kalangitan, ¹² Pero ang mga anak ng Kaharian ay palalayasin papunta sa kadiliman sa labas. Magkakaroon doon ng malakas na iyakan at ng pagngangalit ng mga ngipin. ¹³ At sinabi ni Jesus sa kapitan, "Umalis ka *na*, at nangyari na *para* sa iyo kung paano mo

pinaniwalaan." Kaya't gumaling ang katulong niya sa loob ng oras ding iyon.

Nagpagaling si Jesus ng Iba't Ibang Karamdaman at Nagpalayas ng mga Demonyo

14 At pagdating ni Jesus sa loob ng bahay ni Pedro, nakita Niya ang biyenang nitong nakahiga at nilalagnat. 15 At hinawakan Niya ang kamay nito at nawala ang kanyang lagnat. Kaya't bumgangan siya at nagsilbi sa kanila. 16 At pagsapit ng gabi ay dinala nila sa Kanya *ang* maraming sinasapian ng demonyo, at pinalayas Niya ang mga espiritu sa *isang* salita, at lahat ng may sakit ay pinagaling Niya 17 para matupad Niya ang sinabi sa pamamagitan ng propeta Isaias na nagsasabing, "Kinuha at binitbit Niya ang mga kahinaan, *at* ang mga karamdaman natin." 18 Pero nang makita ni Jesus *ang* napakaraming tao na nakapaligid sa Kanya, nag-utos Siya para umalis papunta sa kabilang ibayo.

Huwag Ipagpaliban ang Pagsunod sa Panginoon

19 At paglapit sa Kanya ng isang dalubhasa sa Biblia ay sinabi nito sa Kanya, "Guro, sasama *po* ako sa Inyo saan man Kayo magpunta." 20 Pero sinabi sa Kanya ni Jesus, "Ang mga sora ay may mga lungga at *mayroong* mga pugad ang mga ibon sa himpapawid, pero ang Anak ng Tao'y wala man lang lugar na mahigaan ang ulo. 21 Isa namang alagad Niya *ang* nagsabi sa Kanya, "Panginoon, hayaan Niyo *po* muna ring umalis ako para ilibing ang tatay ko. 22 Pero sinabi ni Jesus sa kanya, "Sumama ka sa Akin, at hayaan mo ang mga patay na ilibing ang kanilang mga patay."

Pinatigil ni Jesus ang Unos sa Dagat

23 At pagsakay Niya sa loob ng malaking bangka, sinamahan Siya ng mga alagad Niya. 24 At bigla na lang *may* isang malakas na unos na dumating sa gitna ng dagat, na halos ang bangka ay lumubog *na* sa lakas ng mga alon, pero Siya ay natutulog. 25 At paglapit ng mga alagad Niya,

ginising Siya habang sinasabi, "Panginoon, iligtas Niyo *po* kami! Mamamatay na tayo!" ²⁶ At sinabi Niya sa kanila, "Bakit kayo takot, *kayong* maliliit ang pananalig?" Kaya't pagkabangon ay sinaway Niya ang mga hangin at ang dagat, at nagkaroon ng matinding katahimikan. ²⁷ Pero ang mga tao'y nagulat habang sinasabi, "Anung klaseng *tao* ito na kahit ang mga hangin at ang dagat ay sumusunod sa Kanya?"

Pinalaya ni Jesus ang Lalaki mula sa Sangkatutak na Demonyo

²⁸ At pagdating Niya papasok ng kabilang ibayo, sa loob ng lupain ng mga Gergesenyos, sinalubong Siya ng dalawang inaalihan ng mga demonyo na palapit mula sa mga libingan. Sobrang babangis *nila* kaya't walang may lakas *loob* na dumaan sa gitna ng rutang iyon. ²⁹ At bigla silang sumigaw na nagsabing, "Anung kinalaman Mo sa amin, Jesus na Anak ng Diyos? Dumating Ka ba rito para pahirapan kami bago pa *man dumating* ang takdang panahon?" ³⁰ At *sa lugar* na malayo sa kanila ay may isang kawan ng napakaraming baboy na kumakain. ³¹ At nakiusap sa Kanya ang mga demonyo na nagsabing, "Kung palalayasin Niyo *po* kami, payagan Niyo kaming pumunta sa loob ng mga kawan ng mga baboy." ³² At sinabi Niya sa kanila, "Sige, pumunta kayo." Kaya't pagkalabas ay pumunta sila sa loob ng kawan ng mga baboy. At bigla *na lang* nagtakbuhan ang buong kawan ng mga baboy palusong sa bangin na papunta sa dagat at namatay sila sa ilalim ng tubig. ³³ Pero nagtakbuhan ang mga tagapag-alaga at pagka-alis papunta ng lungsod ay kinuwento nila lahat *ng iyon* at ang patungkol sa inaalihan ng demonyo. ³⁴ At biglang lumabas ang buong lungsod para salubungin si Jesus, at nang makita Siya'y nakiusap sila na umalis *na lang Siya* mula sa lugar nila.

Pinagaling ni Jesus ang Lumpo

9 ¹ At pagkasakay sa loob ng bangka ay tumawid Siya sa kabila at nakarating sa loob ng Kanyang sariling lungsod. ² At biglang dinala nila sa Kanya ang isang paralitiko na nakahiga sa banig. At nang makita ni Jesus ang pananalig nila, sinabi Niya sa paralitiko, "Matuwa ka anak, napatawad na sa iyo ang mga kasalanan mo." ³ At bigla *na lang* ilan sa mga dalubhasa sa Biblia ay nagsalita sa loob-loob nila, "Nilalapastangan Niya ang Diyos!" ⁴ Kaya't si Jesus, na alam ang mga iniisip nila, ay sinabi, "Bakit kayo nag-iisip ng masama sa kaibuturan ng mga puso niyo? ⁵ Dahil ano ba ang mas madali, ang sabihin, 'Napatawad ka na sa mga kasalanan,' o ang sabihin, 'Bumangon ka at maglakad?'" ⁶ Pero para malaman Niyo na may kapangyarihan ang Anak ng Tao sa ibabaw ng lupa na magpatawad sa mga kasalanan." Sa puntong iyon ay sinabi Niya sa paralitiko, "Bangon! Bitbitin mo ang iyong banig at umuwi ka na sa bahay mo." ⁷ At pagtayo ay umalis siya pauwi sa bahay niya. ⁸ At ng masaksihan ng mga tao, humanga sila at nagpuri sa Diyos na nagbigay *ng* ganitong kapangyarihan sa mga tao.

Inabot ni Jesus si Mateo at Kanyang mga Kaibigan

⁹ At sa pag-alis ni Jesus mula sa lugar na iyon, nakita Niya ang taong binansagang Mateo na nakaupo sa harap ng bayaran ng buwis. Kaya't sinabi Niya rito, "Sumama ka sa Akin." At pagtayo ay sumama ito sa Kanya. ¹⁰ At dumating ang pagkakataon na siya'y nakisalong kumain sa loob ng isang bahay, at kapansin-pansin na maraming kolektor ng buwis at mga makasalanan na pagdating ay nakisalo kay Jesus at sa mga alagad Niya. ¹¹ At nang malaman *ito* ng mga Pariseo ay sinabi nila sa mga alagad Niya, "Anung dahilan bakit kumakain ang Guro niyo kasama ng mga kolektor ng buwis at mga makasalanan?" ¹² Pero nang madinig *iyon* ni Jesus ay sinabi Niya sa kanila, "Hindi na kailangan ng

manggagamot ang mga may malusog na pangangatawan, maliban sa mga may sakit. ¹³ Pero pagkauwi niyo ay aralin niyo kung ano ito, 'Ang gusto Ko'y kahabagan at hindi handog na hayop.' Dahil hindi Ako dumating para tawagin ang mga matuwid kundi ang mga makasalanan tungo sa pagbabago."

Bago at Luma

¹⁴ Kaya naman sinabi ng mga alagad ni Juan paglapit sa Kanya, "Ano *pong* dahilan bakit kami at ang mga Pariseo ay madalas na mag-ayuno pero ang mga alagad Niyo *po* ay hindi nag-aayuno?" ¹⁵ At sinabi sa kanila ni Jesus, "Hindi maaari *na* ang mga kaibigan ng ikakasal na lalake ay magdalamhati hangga't kasama pa nila ang lalaking ikakasal. Pero darating ang mga araw kung kailan kukunin mula sa kanila ang lalaking ikakasal, at sa panahong iyon ay mag-aayuno sila. ¹⁶ At walang naglalagay ng tagpi ng bagong tela sa isang lumang damit, dahil babatakin nito ang pinagtagpian dito mula sa damit at magkakaroon ng mas malalang sira. ¹⁷ Hindi rin sila naglalagay ng bagong katas ng ubas sa mga lumang lalagyang balat, pero kung hindi ay papuputukin nito ang mga lalagyang balat at ang katas ng ubas ay matatapon *lang*. Sisirain din nito ang mga lalagyang balat. Sa halip ay nilalagay nila *ang* bagong katas ng ubas sa loob ng mga bagong lalagyang balat, at parehas silang naiingatan. ¹⁸ Habang sinasabi Niya ang mga ito sa kanila, bigla *na lang* may isang opisyal na paglapit ay pinagsasamba Siya habang sinasabing, "Ang dalagita ko *po* ay kamamatay lang ngayon, pero pumunta *po* Kayo't ilapat ang kamay Niyo sa kanya at siya'y mabubuhay!" ¹⁹ Kaya't pagtayo ni Jesus ay sumama sa kanya, pati ang mga alagad Niya.

Gumaling ang Ginang Dahil sa Pananalig kay Jesus

²⁰ At bigla *na lang may* isang ginang na dinurugo ng 12 taon na paglapit sa likuran ay hinipo ang laylayan ng

damit Niya. ²¹ Dahil sa loob-loob niya ay sinabi niya, "Kung mahipo ko lang ang damit Niya, gagaling ako." ²² At nang lumingon si Jesus at nakita siya, sinabi Niya, "Huwag kang mahiya, anak; ang pananalig mo *ang* nagpagaling *sa iyo*." Kaya't gumaling *na* ang ginang mula sa oras na iyon.

Binuhay ni Jesus ang Dalagita

²³ At pagdating ni Jesus sa loob ng bahay ng opisyal, at nakita ang mga manunugtog ng plauta, pati na ang maraming taong nag-iingay, ²⁴ sinabi Niya sa kanila, "Magsibalik na kayo dahil hindi patay ang dalagita, kundi natutulog *lang*." At pinagtawanan nila Siya. ²⁵ At nang mapaalis na nila ang maraming tao, pagpasok sa loob ay hinawakan Niya ang kamay nito, at bumangon ang dalagita. ²⁶ Kaya't kumalat ang balitang ito sa buong lupaing iyon.

Pinagaling ni Jesus ang Bulag

²⁷ At pag-alis roon ni Jesus ay sinundan Siya ng dalawang bulag na sumisigaw at sinasabi, "Kahabagan Niyo *po* kami, Anak ni David!" ²⁸ At pagdating sa loob ng bahay, pinuntahan Siya ng mga bulag at sinabi sa kanila ni Jesus, "Naniniwala ba kayo na kaya Ko itong gawin?" Sinabi nila sa Kanya, "Opo, Panginoon." ²⁹ Kaya't pagkahawak Niya sa mga mata nila ay sinabi, "Mangyari *nga* sa inyo ayon sa pananalig niyo." ³⁰ At ang mga mata nila ay nabuksan. Pero mahigpit silang pinagbilinan ni Jesus na nagsabing, "Siguraduhin niyong walang makakaalam nito." ³¹ Pero nang makaalis na ay pinagkalat nila ang tungkol sa Kanya sa buong lupaing iyon. ³² At nang sila'y papaalis na ay biglang dinala nila sa Kanya ang isang taong pipi't bingi na inaalihan ng demonyo. ³³ At nang mapalabas ang demonyo, ay nagsalita ang pipi't bingi. Kaya't nagulat ang mga tao na nagsasabing, "Kailanma'y wala pang naipakitang ganitong klase sa loob ng Israel!" ³⁴ Pero sinabi ng mga Pariseo, "Sa pamamagitan ng prinsipeng ng mga demonyo Siya ay nagpapalayas ng mga demonyo." ³⁵ At nag-iikot si Jesus sa

lahat ng mga lungsod at mga barangay, nagtuturo sa loob ng mga simbahan nila, at nagpoproklama ng masayang balita ng Kaharian, sabay nagpapagaling ng bawat karamdaman at bawat sakit sa katawan sa gitna ng madla. ³⁶ At nang pagmasdan Niya ang makapal na tao, naantig ang damdamin Niya para sa kanila, dahil sila'y pagod at nanlulupaypay, parang mga tupang walang pastor. ³⁷ Kaya't sinabi Niya sa mga alagad Niya, "Sa totoo lang, napakaraming aanihin, pero ang mga manggagawa ay kakaunti lamang. ³⁸ Kaya't hilingin niyo sa May-ari ng anihan na magpadala *pa* ng mga manggagawa sa loob ng anihan Niya."

Binigyan ni Jesus ng Awtoridad ang mga Alagad

10 ¹ At nang palapitin ang 12 mga alagad Niya, binigyan Niya sila ng kapangyarihang pasunurin *ang* mga maruruming espiritu para palayasin sila at magpagaling ng bawat karamdaman at bawat panghihina ng katawan. ² At ang mga pangalan ng 12 mga apostol ay ito: ang una *aysi* Simon na kung tawagin ay Pedro at Andres na kapatid niya; si Tyago na *anak* ni Zebedeo, at Juan na kapatid niya; ³ Si Felipe at Bartolome, Tomas at Mateo ang kolektor ng buwis, si Tyago ni Alfeo, at si Lebeo na ang apelyido ay Tadeo. ⁴ Simon na Kananeo, at Judas Iskariote na nagkanulo rin sa Kanya. ⁵ Ang 12 na ito ay pinadala ni Jesus matapos silang pagbilinan na nagsasabing, "Huwag kayong pumunta patungo sa daanan ng mga Hentil at huwag kayong papasok sa loob ng lungsod ng mga Samaritano. ⁶ Pero sa halip ay pumunta kayo doon sa mga tupang ligaw na kabilang sa tahanan ni Israel. ⁷ At habang naglalakbay ay iproklama niyo *at* sabihing, 'Ang Kaharian ng Kalangitan ay lumapit na! ⁸ Pagalingin niyo ang may sakit, linisin niyo ang mga ketongin, buhayin niyo ang mga patay, palayasin niyo ang mga demonyo: tinanggap niyo ng walang bayad, ibigay niyo ng walang bayad.

Mga Tagubilin ni Jesus Tungkol sa Paghayo

9 Huwag kayong magdala ng ginto, o pilak, ni pera sa loob ng mga sinturon niyo, 10 maski na baunan para sa biyahe, ni dalawang damit o sandalyas, o isang tungkod: dahil ang manggagawa ay nararapat *lang* tumanggap ng makakain niya. 11 At saan mang lungsod *kayo* pumunta o barangay kayo pumasok, hanapin niyo *kung* sinung tao roon ang karapat-dapat, at doon kayo manatili hanggang sa pag-alis niyo. 12 At pagkapasok *niyo* sa loob ng tahanan, magbigay galang kayo sa mga naroroon. 13 At kung totoong ang tahanan ay karapat-dapat, igawad niyo rito ang magandang pakikipag-ugnayan niyo. Pero kung hindi ito karapat-dapat, bawiin niyo ang magandang pakikipag-ugnayan niyo. 14 At kung sinumang hindi tatanggap sa inyo ni pakikinggan ang mga salita niyo, pag-alis *niyo* sa bahay o sa lungsod na iyon, ay ipagpag niyo ang alikabok sa mga talampakan niyo. 15 Sinasabi Ko sa inyo ang totoo, magiging mas madali pang pagbigyan ang lupain ng Sodom at Gomora sa Araw ng Paghuhukom kaysa sa lungsod na iyon. 16 Pansinin niyo, pinadadala Ko kayo na parang mga tupa sa gitna ng mga asong gubat: kaya't maging matalino kayo gaya ng mga ahas pero maamong gaya ng mga kalapati.

Mga Pag-uusig na Darating dahil sa Salita

17 Pero mag-ingat kayo mula sa mga tao, dahil dadalhin nila kayo sa mga hukuman at parurusahan nila kayo sa loob ng mga simbahan nila. 18 At ipadadala rin kayo sa harapan ng mga gobernador at ng mga hari dahil sa Akin, bilang patotoo sa kanila at sa mga bansa. 19 Pero kapag dinala nila kayo, huwag kayong mag-alala kung paano o anung dapat niyong sabihin: dahil ibibigay sa inyo sa mismong oras na iyon ang dapat niyong sabihin, 20 dahil hindi kayo ang magsasalita, kundi ang Espiritu ng Ama niyo na nagsasalita *mula* sa kaibuturan niyo. 21 At ipagkakanulo ng kapatid ang kapatid para mamatay, at ama ang anak: at magrerebelde ang mga anak laban sa mga magulang, at

ipapapatay sila. ²² At kamumuhian kayo ng lahat dahil sa pangalan Ko. Pero ang maging tapat hanggang sa wakas ay siyang maliligtas. ²³ Pero pagka inusig nila kayo sa loob ng lungsod na ito, lumikas kayo papunta sa kabila: dahil sinasabi Ko sa inyo ang totoo, hinding-hindi niyo matatapos *libutin* ang mga lungsod sa Israel hanggang sa dumating na ang Anak ng Tao. ²⁴ Ang tagasunod ay hindi higit kaysa sa tagapagturo, ni ang alipin higit kaysa sa panginoon niya. ²⁵ Sapat na sa estudyante na maging tulad sa kanyang guro at ang alipin na matulad sa panginoon niya. Kung tinawag nilang Beelzebub ang pinuno ng tahanan, paano pa kaya ang mga kapamilya niya? ²⁶ Kaya't huwag kayong matakot sa kanila; dahil walang nakatago na di malalantad, at lihim na di mabubunyag. ²⁷ Ang sinasabi Ko sa inyo sa gitna ng dilim ay sabihin niyo sa gitna ng liwanag; at ang narinig niyo sa loob ng taynga ay iproklama niyo sa ibabaw ng mga bubungan.

Huwag kayong Matakot

²⁸ At huwag kayong matakot sa mga taong pumapatay ng katawan pero hindi kayang pumatay ng kaluluwa. Pero sa halip, katakutan niyo ang may kakayahang wasakin ang kaluluwa pati na rin ang katawan sa gitna ng impiyerno. ²⁹ Hindi ba't nabibili ng bente sentimo ang dalawang *pirasong* maya? pero hindi babagsak sa ibabaw ng lupa ang isa sa kanila na walang pahintulot ang Ama niyo. ³⁰ Pero kayo, maski na mga buhok sa ulo ay bilang lahat. ³¹ Kaya't huwag kayong matakot, mas mahalaga kayo kaysa sangkatutak na maya. ³² Kaya't lahat nang magpapahayag ayon sa mga salita Ko sa harap ng mga tao ay siya Ko ring ipapahayag sa harap ng Ama Ko na nasa kalangitan. ³³ Pero ang sinumang magkaila sa Akin sa harap ng mga tao ay siya Ko ring ikakaila sa harap ng Ama Ko na nasa kalangitan.

Mga Pagsubok sa Pamilya dala ng Salita

33 Pero ang sinumang magkaila sa Akin sa harap ng mga tao ay siya Ko ring ikakaila sa harap ng Ama Ko na nasa kalangitan. 34 Huwag niyong akalain na dumating Ako para maghasik ng masayang pakikipag-ugnayan sa ibabaw ng daigdig. Hindi Ako dumating para maghasik ng masayang pakikipag-ugnayan kundi ng patalim. 35 Dahil dumating Ako para magdulot ng hidwaan sa pagitan ng isang tao *at* ng ama niya, at sa pagitan ng babaing anak *at* ng inay niya, at sa pagitan ng babaing manugang *at* ng biyenang babae nito. 36 At ang mga kalaban ng tao *ay* ang mga kapamilya niya. 37 Ang nagmamahal sa ama o ina higit sa Akin ay hindi karapat-dapat sa Akin; at ang nagmamahal sa anak na lalake o babae higit sa Akin ay hindi karapat-dapat sa Akin. 38 Kaya't ang hindi nagpapasan ng krus niya at sumusunod sa yapak Ko ay hindi karapat-dapat sa Akin. 39 Ang nagkamit ng kanyang buhay ay mawawalan nito; pero ang siyang mawasak ang buhay alang-alang sa Akin ay magkakamit nito. 40 Ang tumatanggap sa inyo ay sa Akin tumatanggap; at ang tumatanggap sa Akin ay tumatanggap sa nagpadala sa Akin. 41 Ang tumatanggap sa isang propeta sa ngalan ng isang propeta ay tatanggap ng gantipala ng isang propeta. At ang tumatanggap sa isang taong matuwid sa ngalan ng isang taong matuwid ay tatanggap *tulad* sa gantipala ng isang taong matuwid. 42 At sinumang magbigay sa isa sa mga maliliit na ito ng isang baso ng malamig na inumin dahil lang sa pangalan ng isang alagad, sinasabi Ko sa inyo ang totoo, hinding-hindi niya mawawala ang gantimpala niya."

Sinagot ni Jesus ang Katanungan ni Juan

11 1 At nangyari nang matapos si Jesus magbilin sa 12 mga alagad Niya *na* umalis Siya mula roon para magturo at magproklama sa loob ng mga lungsod nila. 2 At si Juan, nang marinig sa loob ng bilangguan ang mga ginagawa ni Kristo, ay nagpadala ng

dalawa sa mga alagad niya. ³ Sinabi nito sa Kanya, "Ikaw na ba ang Siyang dapat na dumating o maghihintay pa kami ng iba?" ⁴ At pagsagot ni Jesus ay sinabi sa kanila, "Pag-alis *niyo* ay ibalita niyo kay Juan ang naririnig at nakikita niyo: ⁵ mga bulag na nagbalik ang paningin at mga pilay na nakalakad; mga ketongin na nalinis, pati mga binging nakakarinig na, mga patay na binangon, at mga dukhang nakatanggap ng masayang balita. ⁶ At mapalad ang sinuman na hindi mag-aalinlangan sa Akin. ⁷ At nang paalis na ang mga ito, nagsimulang magsalita si Jesus sa mga tao tungkol kay Juan, "Ano *talaga* ang pinunta niyo *at* gustong makita sa gitna ng ilang? Tambong winawasiwas ng hangin?

Nagpatotoo si Jesus tungkol kay Juan

⁸ Pero ano ba *talaga* ang pinunta niyo para makita? Isang taong nakasuot ng kumportableng damit? Pansinin *niyo*, ang mga nakasuot lagi ng mga kumportableng damit ay nasa loob ng bahay ng mga hari. ⁹ Pero ano ang pinunta niyo *at* gustong makita? Isang propeta? Sasabihin Ko sa inyo, tunay nga at higit pa sa isang propeta. ¹⁰ Dahil ito ang naisulat patungkol sa kanya, 'Tignan mo, ipinapadala Ko ang mensahero Ko sa unahan Mo. Siya'ng maghahanda ng Iyong daraanan sa harapan Mo.' ¹¹ Sinasabi Ko sa inyo ang totoo, wala pang lumilitaw mula sa mga isinilang ng mga kababaihan na mas dakila kay Juan na Tagalublob: pero ang mas aba sa loob ng Kaharian ng Kalangitan ay mas dakila sa kanya. ¹² Pero mula sa panahon ni Juan na Tagalublob hanggang ngayon, ang Kaharian ng Kalangitan ay dinadaan na sa puwersahan at mga mapipilit silang sumusunggab nito. ¹³ Dahil lahat ng mga Propeta at ang Batas hanggang kay Juan ay nagpahiwatig sa mga bagay na darating. ¹⁴ Kaya't kung gugustuhin niyong tanggapin, siya ay ang Elias na dapat dumating. ¹⁵ Ang may mga tayngang handang makinig, hayaan siyang makinig. ¹⁶ Pero kanino Ko ihahalintulad ang henerasyong ito? Katulad nito ang mga maliliit na bata na nakaupo sa plasa, at tinatawag ang mga kasamahan nila, ¹⁷ at sinasabing, 'Tinugtugan namin kayo

ng plauta at hindi kayo sumayaw; nag-iyakan kami *sa harap* niyo at hindi man lang kayo nalungkot. ¹⁸ dahil nagpakita si Juan na di kumakain ni umiinom, kaya't sinasabi nila, 'May demonyo siya! ¹⁹ Dumating ang Anak ng Tao na kumakain at umiinom, pero sinasabi *naman* nila, 'Tignan mo, isang taong matakaw at palainom, kaibigan ng mga kolektor ng buwis at mga makasalanang. Kaya't ang karunungan ay naturingang tama sa pamamagitan ng mga anak niya.

Binatikos ni Jesus ang mga Bayang Di Nagsisisi

²⁰ Kaya't sinimulan Niyang batikusin ang mga lungsod kung saan nangyari ang karamihan sa mga himala Niya, dahil hindi sila nagbago. ²¹ "Lagot ka Korazin! Lagot ka Betsaida! Dahil kung sa Tiro at Sidon nangyari ang mga himala na ginawa sa inyo, matagal na sana silang nagsisi na nakadamit *pa* ng sako at puno ng abo! ²² Pero sinasabi Ko sa inyo na mas magiging madali *pang* pagbigyan ang Tiro at Sidon sa Araw ng Paghuhukom kaysa sa inyo. ²³ At ikaw Capernaum na itinaas hanggang sa langit ay ibabagsak sa impiyerno! Dahil kung sa Sodom nangyari ang mga himalang ginawa sa kalagitnaan mo, nanatili pa sana ito hanggang sa ngayon. ²⁴ Pero sinasabi Ko sa inyo na mas magiging madali *pang* pagbigyan *ang* lupain ng Sodom sa Araw ng Paghuhukom kaysa *sa iyo*.

Karunungan ng Diyos, Ipinahayag sa mga Bata at di sa mga Bihasa

²⁵ Sa pagkakataon na iyon ay sumagot si Jesus *at* sinabi, "Pinupuri Ko *po* kayo Ama, Panginoon ng langit at ng lupa dahil itinago Niyo *po* ang mga bagay na ito mula sa mga eksperto at mga bihasa, at ipinakita Niyo *po* ang mga ito sa mga maliliit na bata. ²⁶ Tunay nga *po* Ama, dahil ganitong paraan ang siyang kalugud-lugod sa Inyong harapan. ²⁷ Lahat ng bagay ay ipinaubaya na sa Akin sa ilalim ng Ama Ko, at walang nakakakilala sa Anak kundi ang Ama, at walang nakakakilala sa Ama kundi ang Anak at

sinumang gustuhin ng Anak na ipakilala. ²⁸ Lumapit kayo sa Akin, lahat ng napapagod at may bigat na dinadala, at pagpapahingahin Ko kayo. ²⁹ Dalhin niyo ang pamatok Ko at matuto kayo sa Akin, dahil maamo Ako at may mababang kalooban, at matutuklasan niyo ang kapahingahan sa mga kaluluwa niyo. ³⁰ Dahil ang pamatok Ko'y maginhawang *gamitin* at ang dalahin Ko ay magaan.

Mga Aral Tungkol sa Araw ng Pamamahinga

12 ¹ Sa pagkakataong iyon sa araw ng Pamamahinga, dumaan si Jesus sa gitna ng taniman. Pero ang mga alagad Niya ay gutom na kaya't sinimulan nilang pitasin *ang* mga butil ng trigo at kumain. ² Pero nang makita *ito* ng mga Pariseo ay sinabi sa Kanya, "Tignan Mo, ginagawa ng mga alagad Mo ang hindi dapat gawin sa araw ng Pamamahinga. ³ Pero ang sabi Niya sa kanila, "Hindi niyo ba nabasa ang ginawa ni David, nang siya mismo'y magutom at ang mga kasama niya? ⁴ Kung paano siya pumasok sa loob ng Bahay ng Diyos at kumain ng mga panghandog na tinapay na hindi niya dapat kainin ni ang mga kasama niya, kundi para sa mga pari lang? ⁵ O hindi niyo *ba* nabasa ang nakalagay sa Batas na sa mga araw ng Pamamahinga ang mga pari sa loob ng Templo ay binabaliwala ang Pamamahinga pero sila'y walang sala? ⁶ Pero sinasabi Ko sa inyo na *ang* mas dakila sa Templo ay narito. ⁷ Pero kung nauunawaan niyo *lang* kung ano ang, 'Kahabagan ang gusto Ko at hindi handog na hayop, 'hindi *niyo* sana binigyang sala ang walang sala. ⁸ Dahil ang Anak ng Tao ay Panginoon rin ng Pamamahinga. ⁹ At pagkatapos umalis doon, pumunta Siya sa loob ng simbahan nila. ¹⁰ At kapansin-pansin, may tao roon na may tuyot na kamay. Pero sa layuning maakusahan Siya, tinanong nila Siya *at* nagsabi kung tama bang magpagaling sa mga araw ng Pamamahinga. ¹¹ Pero ang sabi Niya sa kanila, "Sino kayang tao sa inyo na pagka nagkaroon ng isang tupa at kung sakaling mahulog ito sa gitna ng bangin sa araw ng Pamamahinga ay hindi ito susunggaban at

hahanguin? ¹² Gaano pang higit na mahalaga, kung gayon, ang isang tao kaysa sa isang tupa? Kaya naman, tama lang na gumawa ng mabuti sa mga araw ng Pamamahinga."

Nagpagaling si Jesus sa Araw ng Pamamahinga

¹³ Kaya't sinabi Niya sa tao, "Iunat mo ang kamay mo." Inunat nga niya at ito'y nagbalik sa dating kundisyon, kasing ayos ng kabila. ¹⁴ Pero pagkalabas ng mga Pariseo, sila'y nagdaos ng isang pagpupulong laban sa Kanya para pag-usapan kung paano Siya pababagsakin. ¹⁵ Pero nang malaman ni Jesus, umalis Siya mula sa lugar na iyon. Sinundan pa rin Siya ng sangkatutak na tao, at pinagaling Niya silang lahat. ¹⁶ At mahigpit Siyang nagbilin sa kanila na huwag nila Siyang ipakilala sa madla. ¹⁷ Para matupad ang binanggit sa pamamagitan ng propeta Isaias na nagsasabing, ¹⁸ "Tignan mo, ang lingkod Ko na Aking pinili, ang minamahal Ko kung saan nakatagpo ng tuwa ang kaluluwa Ko. Ilalagay Ko ang Espiritu Ko sa Kanya, at katarungan sa mga bansa'y ihahayag Niya. ¹⁹ Hindi Siya makikipag-away ni maghihinaing, o hahayaang madinig ninuman ang tinig Niya sa gitna ng mga lansangan. ²⁰ Winasak na tambo'y hindi Niya babaliin, at umuusok na mitsa'y hindi Niya papatayin hanggang sa madala Niya sa tagumpay ang katarungan. ²¹ At ang mga bansa'y magitiwala sa pangalan Niya. ²² Sa pagkakataong iyon ay dinala sa Kanya ang isang inaalihan ng demonyo, na bulag at di makapagsalita. At pinagaling Niya ito kaya't ang bulag at pipi ay sabay na nakapagsalita at nakakita. ²³ Kaya't namangha ang buong madla at sinabi nila, "Baka ito na ang Anak ni David?"

Pinanggagalingan ng Kapangyarihan ni Jesus

²⁴ Pero nang marinig ng mga Pariseo ay sinabi nila, "Hindi Niya mapapalabas ang mga demonyo maliban sa tulong ni Beezebub na pinuno ng mga demonyo!" ²⁵ Pero nang malaman ni Jesus ang mga iniisip nila, sinabi Niya sa

kanila, "Bawat kahariang nahahati laban sa sarili nito ay maglalaho, at bawat lungsod o tahanan *na* nahahati laban sa sarili nito ay di magtatagal. ²⁶ At kung pinapalayas ni Satanas si Satanas, nahati na siya laban sa kanyang sarili. Paano ngayon magtatagal ang kaharian niya? ²⁷ At kung sa tulong ni Beelzebub ay nagpapalayas Ako ng mga demonyo, sa tulong nino nagpapalayas ang mga anak niyo? Dahil rito, sila ang magiging mga hurado niyo. ²⁸ Pero kung nagpapalayas Ako ng mga demonyo sa tulong ng Espiritu ng Diyos, totoo ngang dumating na sa inyo ang Kaharian ng Diyos. ²⁹ O sa anong paraan magagawa *ninuman* na pumasok sa loob ng bahay ng malakas at nakawin ang mga kagamitan nito malibang igapos niya muna iyong malakas? At sa puntong iyon *pa lang* niya mananakawan ang bahay nito. ³⁰ Ang hindi Ko kakampi ay kalaban Ko, at ang hindi nakikipagniig na kasama Ko ay magkakawatak-watak.

Kasalanang Walang Kapatawaran

³¹ Dahil dito ay sinasabi Ko sa inyo, bawat kasalanan at panlalapastangan sa Diyos ng mga tao ay patatawarin, pero walang patatawarin sa mga taong nilalapastangan ang Espirtu. ³² Kaya't sinuman na magsalita ng isang bagay laban sa Anak ng Tao, siya'y mapapatawad *pa*; pero sinuman na magsalita laban sa Banal na Espiritu, siya ay hindi *na* mapapatawad. Hindi rito sa buhay na ito, ni doon *man* sa darating.

Anak ng Ahas – Mga Taong Walang Masabing Kabutihan

³³ Alin man sa dalawa: gawin niyong mabuti ang puno, mabuti rin ang bunga nito; o gawin niyong masama ang puno, masama rin ang bunga nito. Dahil ang puno ay nakikilala mula sa bunga. ³⁴ Mga anak ng ahas, paano niyo kakayaning magsalita ng mga magagandang bagay gayong kayo'y masasama? Dahil nagsasalita ang bibig ayon sa mga bagay na pumupuno sa kalooban. ³⁵ Ang mabuting tao, mula

sa mabubuting bagay na naipon sa puso niya ay naglalabas ng mabubuti; ang masamang tao naman, mula sa mga masasamang bagay na naipon niya ay naglalabas ng masasama.

Kapangyarihan ng Ating Mga Salita

36 Pero sinasabi Ko sa inyo na kada walang katuturang salita, *at* anumang sabihin ng mga tao, ay bibigyan nila ng kaukulang paliwanag ang dahilan nito sa Araw ng Paghuhukom. 37 Dahil sa pamamagitan ng mga salita mo'y ituturing kang matuwid at sa pamamagitan ng mga salita mo'y hahatulan kang maparusahan. 38 Kaya't sumagot ang ilang mga dalubhasa sa Biblia at mga Pariseo na nagsabing, "Guro, gusto po naming makasaksi ng senyales mula sa Inyo." 39 Pero pagsagot Niya ay sinabi sa kanila, "Ang masama at mapangalunyang henerasyon ay naghahanap ng senyales? Pero walang ibibigay na senyales dito maliban sa senyales ng propeta Jonas. 40 Dahil kung paano noon si Jonas na tatlong araw at tatlong gabing nasa loob ng tiyan ng balyena, ang Anak ng Tao rin ay mananatili ng tatlong araw at tatlong gabi sa kaloob-looban ng daigdig. 41 Mga kalalakihan ng Nineve ay babangon kasama ng henerasyong ito doon sa Paghuhukom at hahatulan itong maparusahan dahil nagbago sila ng kanilang mga kaisipan sa gitna ng pangangaral ni Jonas. Pero pansinin *niyo*, higit pa kay Jonas ang narito! 42 Yung Reyna ng Katimugan ay babangon sa kalagitnaan ng Paghuhukom kasama ng henerasyong ito at hahatulan itong maparusahan, dahil naglakbay siya mula pa sa dulo ng daigdig para *lang* marinig ang karunungan ni Solomon. Pero pansinin *niyo* higit pa kay Solomon ang narito!

Pagka Lumayas ang Demonyo sa Isang Tao

43 Pero pagka ang maruming espiritu ay lumabas mula sa tao, pumupunta ito sa mga lugar na walang tubig sa paghahanap ng mapagpapahingahan, pero hindi niya

mahahanap. ⁴⁴ Sa puntong iyon ay sasabihin niya, 'Babalik nako papunta sa bahay ko kung saan ako lumabas.' At pagdating *roon* ay matatagpuan niya *itong* bakante, malinis at nakadekorasyon. ⁴⁵ Kaya lalabas siya at kukuha ng pitong iba pang espiritung makakasama niya na mas masama *pa* sa kanya at pagpasok sa loob ay maninirahan sila roon. Kaya't ang kinahinatnan ng taong ito ay naging mas malala *pa* sa nauna. Ganito rin ang mangyayari sa masamang henerasyong ito." ⁴⁶ At habang Siya ay nagsasalita pa sa mga tao, kapansin-pansin ang ina at ang mga kapatid Niyang lalake ay nakatayo sa labas, naghahanap ng pagkakataong makausap Siya. ⁴⁷ Kaya't may nagsabi sa Kanya, "Tignan *Niyo po*, ang ina Niyo at ang mga kapatid Niyo ay nakatayo sa labas, hinahanap *po* Kayo para makausap." ⁴⁸ Pero pagkasagot ay sinabi Niya sa nagsabi sa Kanya, "Sino *ba* ang ina Ko, at sino *ba* ang mga kapatid Ko?" ⁴⁹ At pagkaunat ng kamay Niya sa direksyon ng mga alagad Niya, sinabi Niya, "Tignan mo, ang nanay Ko at ang mga kapatid Ko. ⁵⁰ Dahil sinumang gumawa ng kalooban ng Ama Ko na nasa kalangitan ay siya Kong kapatid na lalake, at kapatid na babae, pati na ina."

Ang Talinghaga ng Naghasik ng Binhi

13

¹ Sa loob rin ng araw na iyon, paglabas ni Jesus mula sa bahay, ay naupo Siya sa tabing dagat. ² At nakipagniig sa Kanya ang napakaraming tao, kaya naman naupo Siya pagkasakay sa loob ng bangka habang ang buong madla ay nakapuwesto sa baybayin. ³ At marami Siyang sinabi sa kanila gamit ang mga talinghaga. Sinabi *Niya*, "Tignan *niyo ito*, umalis ang nagtatanim para magtanim. ⁴ At habang siya *ay* nagtatanim *na*, may ilang nalaglag sa tabing daan, at dumating ang mga ibon at inubos ang mga ito. ⁵ Ang iba naman ay nalaglag sa ibabaw ng mga mabatong lugar kung saan walang maraming lupang makapitan, at mabilis itong sumibol dahil sa walang malalim na lupang makapitan. ⁶ Pero pagsikat ng araw, naluto ito. Dahil rin sa walang

sumusuportang ugat, natuyo ito. 7 Ang iba naman ay nalaglag doon sa dawagan pero lumago ang mga dawag at sinakal ang mga ito. 8 Ang iba naman ay nalaglag doon sa magandang lupa, at namunga ito ng 100, at may ilan 60, may ilan naman 30. 9 Ang may mga tayngang handang makinig, hayaan siyang makinig."

Di Lahat ng Tao ay Nakakaunawa

10 At paglapit ng mga alagad ay sinabi sa Kanya, "Bakit *po* sa pamamagitan ng mga talinghaga Kayo nagsasalita sa kanila?" 11 Sumagot Siya at sinabi sa kanila, "Dahil ipinagkaloob sa inyo na malaman ang mga hiwaga ng Kaharian ng Kalangitan, pero hindi ito ipinagkaloob sa kanila. 12 Dahil sinumang mayroon nito, sa kanya ito ibibigay, at mananagana *pa* siya; pero sinumang di nagtataglay nito, kahit iyong mayroon siya ay kukunin *pa* sa kanya. 13 Ito ang dahilan kaya Ako nagsasalita sa kanila sa pamamagitan ng talinghaga, dahil tumitingin *nga* sila, di naman makakita at nakikinig *nga* sila, di naman makarinig at di rin nila maunawaan. 14 Kaya't natupad sa kanila ang ipinahiwatig ni Isaias na sinasabing, 'Pakikingingan *niyo* sa taynga pero hinding-hindi niyo mauunawaan, at sa pagtingin *niyo* ay makikita niyo, pero hinding-hindi niyo maiintindihan.' 15 Dahil manhid na ang puso ng mga taong ito, at hirap na silang makarinig sa taynga. Ipinikit pa nila ang mga mata nila, kundi'y baka makita ng mga mata nila at marinig ng mga taynga nila, at maintindihan ng puso nila at sila'y makapagsisi at mapagaling Ko sila.'

Binigyan ng Diyos ang Mga Alagad ng Pang-unawa

16 Pero mapalad ang mga mata niyo, dahil nakakakita sila, at ang mga taynga niyo dahil nakakarinig sila. 17 Dahil totoong sinasabi Ko sa inyo na maraming mga propeta at matutuwid ang nangarap makita ang mga nakikita niyo pero hindi nila nakita; at mapakinggan ang mga naririnig niyo

pero hindi nila narinig. ¹⁸ Kaya naman, pakinggan niyo ang talinghaga ng manghahasik. ¹⁹ Bawat nakikinig ng Salita ng Kaharian pero hindi *ito* naiintindihan, darating ang masama at dadakmain ang naitanim sa loob ng puso niya. Ito ay ang nalaglag sa gilid ng kalsada. ²⁰ At ang inihasuk sa ibabaw ng mabatong mga lugar ay ang siyang nakikinig ng Salita at dali-daling tumatanggap nito ng may tuwa; ²¹ pero walang ugat sa sarili, kundi ay panandalian lamang. Kaya't pag dating ng kahirapan o pag-uusig dahil sa Salita, dali-dali itong napapaayaw. ²² At ang naitanim *naman* sa gitna ng dawagan ay ang siyang nakikinig ng Salita pero ang alalahanin sa mundong ito at ang pandaraya ng kayamanan ay sinasakal ang Salita, kaya't ito'y hindi nagiging mabunga. ²³ Pero ang inihasuk sa ibabaw ng magandang lupa ay ang siyang nakikinig ng Salita at nakakaunawa na talaga namang namunga at may isang nakakapamunga ng 100, at may 60, at may 30."

Gawain ng Kaaway sa Kaharian

²⁴ Nagbigay Siya ng isa pang talinghaga sa kanila. Sinabi *Niya*, "Ang Kaharian ng Kalangitan ay katulad sa isang tao na naghasik ng mabuting binhi sa gitna ng taniman niya. ²⁵ Pero sa kalagitnaan ng pagtulog ng mga tao, dumating ang kalaban niya at naghasik ng masasamang damo sa pagitan ng trigo at umalis. ²⁶ Kaya't nang tumubo *na* ang dahon at magbigay bunga, saka din naman lumitaw ang masasamang damo. ²⁷ Kaya't paglapit ng mga alipin ng pinuno ng tahanan ay sinabi nila sa kanya, 'Panginoon, hindi po ba magandang binhi ang itanim niyo sa gitna ng inyong taniman? Kaya't paano pong nangyari *na* nagkaroon ito ng masasamang damo? ²⁸ Pero ang sabi Niya sa kanila, 'Kalabang mortal ang gumawa nito.' At sinabi ng mga alipin sa kanya, 'Gusto niyo *po ba* ngayon na puntahan namin para kunin ang mga ito?' ²⁹ Pero ang sabi nito, 'Huwag, kundi baka habang kinukuha *niyo* ang masasamang damo ay mabunot niyo kasama ng mga ito ang trigo. ³⁰ Pabayaang niyong parehas na lumago hanggang

sa anihan; at pagdating ng panahon ng anihan ay sasabihin ko sa manggagapas, 'Tipunin niyo muna ang masasamang damo at sama-sama niyo silang itali sa isang tabi para sunugin ang mga ito. Sama-sama niyo ring dalhin ang trigo sa loob ng kamalig ko. "

Kapangyarihan ng Binhi sa Kaharian

³¹ Nagbigay Siya ng isa pang talinghaga sa kanila. Sinabi *Niya*, "Ang Kaharian ng Kalangitan ay tulad sa isang butil ng mustasa na pagkakuha ng isang tao ay itinanim sa gitna ng taniman nito. ³² Totoong ito na ang pinakamaliit sa lahat ng mga binhi. Pero pagka tumubo na ito ay siyang pinakamalaki sa mga gulay, at ito'y nagiging puno. Kaya naman pinupuntahan ito ng mga ibon sa himpapawid at namumugad sa gitna ng mga sanga nito." ³³ Nagsabi pa Siya sa kanila ng isang talinghaga, "Ang Kaharian ng Kalangitan ay tulad sa lebadura na pagkakuha ng isang ginang ay hinalo sa tatlong baldeng harina hanggang sa lahat ng ito ay napaalsa." ³⁴ Lahat ng mga ito'y sinabi ni Jesus sa karamihan sa pamamagitan ng mga talinghaga, at hindi Siya nagsalita sa kanila ng di gumagamit ng talinghaga. ³⁵ Nang sa ganoon ay matupad ang sinabi sa pamamagitan ng propeta, na nagsasabing, "Bubuksan Ko ang bibig Ko sa pamamagitan ng mga talinghaga. Isisiwalat Ko ang mga lihim na bagay mula pa sa pagkakatatag ng sanlibutan."

Pinaliwanag ni Jesus ang Talinghaga sa mga Alagad

³⁶ Sa puntong iyon, nang mapaalis na ang mga tao, ay pumunta si Jesus sa loob ng bahay. Kaya't lumapit sa Kanya ang mga alagad Niya sabay sabi, "Ipaliwanag Niyo *po* sa amin ang talinghaga ng masamang damo sa bukid." ³⁷ At sinabi Niya ang sagot sa kanila, "Ang naghahasik ng mabuting binhi ay ang Anak ng Tao; ³⁸ At ang bukid ay ang sanlibutan; at ang magandang binhi ay iyong mga anak ng Kaharian. Ang masamang damo naman ay ang mga anak

ng masama. ³⁹ Ang kalaban naman na naghasik sa kanila ay ang diyablo; ang anihan naman ay katapusan ng panahon, at ang mga manggagapas ay mga anghel. ⁴⁰ Kaya't tulad ng masamang damo na inipon at sinunog sa apoy ganoon din naman ang mangyayari sa katapusan ng panahong ito. ⁴¹ Ipapadala ng Anak ng Tao ang mga anghel Niya at pagsasama-samahin nila mula sa Kaharian Niya lahat ng mga nagtutulak ng kasalanan at ang mga gumagawa ng lahat ng uri ng paglabag sa Kautusan. ⁴² At ihahagis nila ang mga ito sa loob ng Pugon ng Apoy kung saan magkakaroon ng malalakas na iyakan at ng pagngangalit ng mga ngipin. ⁴³ Sa panahong iyon ang mga matutuwid ay magniningning tulad ng araw sa loob ng Kaharian ng Ama nila. Ang may mga tayngang handang makinig, hayaan siyang makinig.

Iba pang mga Kaalaman Tungkol sa Kaharian

⁴⁴ Muli pa, ang Kaharian ng Kalangitan ay tulad sa kayamanang nakatago sa gitna ng bukirin na nang matuklasan ng isang tao ay itinago niya, at dahil sa tuwa nito ay umalis at ipinagbili ang lahat ng mayroon siya gaano man karami, pagkatapos ay binili niya ang bukirin iyon. ⁴⁵ Muli pa, ang Kaharian ng Kalangitan ay tulad sa isang taong mangangalakal na naghahanap ng magagandang perlas ⁴⁶ na nang matuklasan ang isang mamahaling perlas ay umalis, ipinagbili ang lahat ng mayroon siya, gaano man karami, at binili iyon. ⁴⁷ Muli pa, ang Kaharian ng Kalangitan ay tulad sa lambat na hinagis sa gitna ng dagat at nakakahango ng lahat ng klase; ⁴⁸ na nang mapuno na nila ay hinihila papunta sa pampang, at pagka upo'y nilalagay nila ang magaganda sa loob ng mga planggana at ang mga mapapangit ay hinahagis sa labas. ⁴⁹ Ganito rin ang mangyayari sa katapusan ng mundo. Ang mga anghel ay maglalabasan at aalisin ang masasama sa kalagitnaan ng matutuwid ⁵⁰ at ihahagis nila ang mga ito sa loob ng Pugon ng Apoy kung saa'y magkakaroon ng malalakas na iyakan at ng pagngangalit ng mga ngipin." ⁵¹ Sinabi ni Jesus sa kanila, "Naintindihan niyo *ba* ang lahat ng ito?" Sinabi nila

sa Kanya, "Opo, Panginoon." ⁵² At ang sabi Niya sa kanila, "Dahil dito, bawat tagapagturo sa Biblia na naturuan sa loob ng Kaharian ng Kalangitan ay tulad sa isang taong may-ari ng bahay na naglalabas mula sa taguan niya ng mga bago at lumang *kasangkapan*."

Hindi Naniwala kay Jesus ang mga Kababayan Niya

⁵³ At dumating ang panahon, nang matapos ni Jesus ang mga talinghagang ito, na umalis na Siya roon. ⁵⁴ At pagpunta Niya sa loob ng sarili Niyang lalawigan ay nagturo Siya sa kanila sa loob ng simbahan nila, kaya naman nagulat sila at sinabi, "Saan Niya nakuha ang karunungan Niya at ganitong kapangyarihan? ⁵⁵ Hindi *ba't* Siya iyong anak ng karpintero? Hindi *ba't* Maria ang pangalan ng nanay Niya, at mga lalaking kapatid Niya sina Tyago at Jose, pati si Simon at Judas? ⁵⁶ At hindi *ba't* ang mga kapatid na babae Niya ay kasama nating lahat? Kung ganoon, saan Niya nakuha lahat ng ito?" ⁵⁷ Kaya't di sila nanalig sa Kanya. Pero ganito ang sinabi ni Jesus sa kanila, "Walang propeta na di pinahahalagahan maliban sa loob ng sarili niyang lalawigan, at sa loob ng tahanan niya. ⁵⁸ At hindi Siya gumawa roon ng maraming mga himala dahil sa pag-aalinlangan nila.

Ang Katapusan ng Misyon ni Juan

14 ¹ Nang panahong iyon ay narinig ni Herodes na Gobernador ang balita tungkol kay Jesus ² at sinabi niya sa mga tauhan niya, "Ito ay si Juang Tagalublob. Nagbangon siya mula sa mga patay, at dahil dito ay kumikilos sa Kanya ang mga gawang makapangyarihan." ³ Dahil inaresto ni Herodes si Juan, ginapos siya, at nilagay sa loob ng bilangguan dahil kay Herodias na asawa ng kapatid niyang si Felipe. ⁴ Dahil sinabi sa kanya ni Juan, "Hindi legal para *sa iyo* na angkinin siya." ⁵ Pero nang gusto na niyang patayin ito, natakot siya sa taong bayan dahil tinuturing nila ito bilang propeta. ⁶ Pero

nang ipagdaos ang kaarawan ni Herodes, nagsayaw ang babaing anak ni Herodias sa kalagitnaan *nila* at ikinatuwa ito ni Herodes. 7 Kaya naman, lantaran nitong sinabi sa kanya kasunod ang pangako na ibibigay ang anumang hilingin niya. 8 Pero sa pang-uudyok ng kanyang ina ay sinabi niya, "Ibigay niyo *po* sa akin dito sa ibabaw ng plato ang ulo ni Juan na Tagalublob. 9 At nalungkot ang hari pero dahil sa mga pinangako at sa mga kasalo, nag-utos siyang ibigay *ito sa kanya*. 10 At pagkasabi niya ay pinugutan si Juan sa loob ng kulungan 11 at dinala ang ulo niya sa ibabaw ng pinggan tsaka binigay sa batang babae at ibinigay *naman* nito sa ina niya. 12 At pagpunta ng mga alagad niya ay kinuha ang katawan tsaka inilibing ito, at pag-alis ay ibinalita nila kay Jesus. 13 At pagkarinig ni Jesus ay umalis Siya mula roon gamit ang *isang* daong papunta sa ilang na lugar para magsarili. At nang mabalitaan ng mga taong bayan, palakad silang sumunod sa Kaniya galing sa mga lungsod. 14 Pero pag-alis ni Jesus, nakita Niya ang napakaraming bilang ng tao at naantig ang damdamin Niya para sa kanila kaya't pinagaling Niya ang mga may sakit nila.

Nakakain ang higit sa 5,000 Tao gamit ang 5 tinapay at 2 isda

15 At pagsapit ng gabi, lumapit sa Kanya ang mga alagad Niya sabay sabi, "Liblib *po* itong lugar at sumapit na ang gabi. Pauwiin Niyo *na po* ang mga tao para pagdaan sa loob ng mga baryo ay makabili *pa* sila ng makakain nila." 16 Pero sinabi ni Jesus sa kanila, "Hindi na kailangan pang umalis sila. Bigyan niyo sila ng makakain." 17 Pero ang sabi nila sa Kanya, "Wala *po* kaming dala rito kundi limang tinapay at dalawang isda." 18 At ang sabi Niya, "Dalhin niyo dito sa Akin ang mga iyon." 19 Kaya't nang mautusan ang mga taong maupo sa ibabaw ng damuhan, at matanggap ang limang tinapay at ang dalawang isda, pag tingala sa langit ay pinagpala Niya, at nang pagputul-putulin ay binigay Niya sa mga alagad ang mga tinapay, at ang mga alagad *naman* sa mga tao. 20 Kaya't kumain silang lahat at

nabusog. Nakalikom rin sila ng mga sumobra sa mga pinagpira-pirasong pagkain - 12 bayong na punong-puno. ²¹ At ang mga kumain na kalalakihan ay aabot *sa* 5,000 di pa kasama ang mga kababaihan at mga bata. ²² At agad-agad na pinilit ni Jesus ang mga alagad Niyang pumasok sa loob ng daong at mauna sa Kanya papunta sa kabilang ibayo hanggang sa mapaalis Niya ang mga tao.

Naglakad si Jesus at Pedro sa Ibabaw ng Dagat

²³ At pagka-alis ng mga tao, umakyat Siya papunta sa bundok para magsarili't manalangin. At pagdating ng gabi ay mag-isa *lang* Siya roon. ²⁴ Pero *nang* ang daong ay mapasagitna na ng dagat, pinaghahambalos ito ng mga alon dahil ito'y salungat sa hangin. ²⁵ Pero *nang panahon na* ng ika-4 *na pagpapalit* ng gwardia sa gabi, pumunta sa kanila si Jesus na naglalakad sa ibabaw ng dagat. ²⁶ At nang makita Siya ng mga alagad na naglalakad sa ibabaw ng dagat, naligalig sila sabay sinabi na, "Multo yan!" At nagsigawan sila dahil sa takot. ²⁷ Pero agad na kinausap sila ni Jesus na nagsabing, "Huminahon kayo! Ako ito. Huwag kayong matakot." ²⁸ At nang sagutin Siya ni Pedro ay sinabi nito, "Panginoon, kung Kayo *nga po* iyan, utusan Niyo *po* akong puntahan Kayo sa ibabaw ng tubig!" ²⁹ At ang sabi Niya, "Halika!" At pagbaba mula sa daong ay lumakad si Pedro sa ibabaw ng tubig papunta sa direksyon ni Jesus. ³⁰ Pero nang mapansin niyang malakas ang hangin, natakot siya. At nang magsimulang lumubog ay sumigaw siya't sinabing, "Panginoon! Iligtas Niyo *po* ako!" ³¹ At agad na inunat ni Jesus ang kamay Niya, sinunggaban ito at sinabi Niya rito, "Angliit naman ng pananalig mo. Anung dahilan ng pag-aalinlangan mo?" ³² At pagsakay nila sa loob ng daong ay huminto na ang *malakas na* hangin.

Ang Mahawakan ni Jesus ay Gumagaling

³⁴ At nang makatawid na ay dumating sila sa gitna ng lupain ng Genesaret. ³⁵ At nang mamukhaan Siya ng mga

kalalakihan sa lugar na iyon, pumunta sila sa kabuuan ng lupaing iyon, at dinala nila sa Kanya lahat ng mga may karamdaman, ³⁶ at pinakiusapan Siya na mahawakan man lang sana nila ang laylayan ng damit Niya. At silang nakahawak, gaano man karami, ay gumaling.

Tinuligsa ni Jesus ang mga Pinuno ng Simbahan

15 ¹ Sa puntong iyon ay lumapit kay Jesus mula pa sa Jerusalem ang mga dalubhasa sa Biblia at mga Pariseo na nagsabing, ² "Anung dahilan *bakit* ang mga alagad Mo ay lumalabag sa tradisyon ng mga punong-lingkod? Hindi kasi sila naghuhugas ng mga kamay nila tuwing kakain sila ng tinapay." ³ Pero pagsagot Niya ay sinabi sa kanila, "Ano rin ang dahilan sa paglabag niyo sa utos ng Diyos alang-alang sa mga tradisyon niyo? ⁴ Dahil nag-utos ang Diyos na ang sabi, 'Parangalan mo ang tatay at ang nanay mo, at ang nagsasalita ng masama laban sa ama o ina, kamatayan *ang* dapat na kahantungan niya.' ⁵ Pero ang sinasabi niyo, 'Sinumang magsasabi sa ama o sa ina niya, Handog na po sa Diyos anumang bagay mula sa akin na pwede niyong pakinabangan, ⁶ at hinding hindi na dapat pang parangalan ang tatay niya o ang nanay niya.' Kaya't tinanggalan niyo ng bisa ang utos ng Diyos alang-alang sa tradisyon niyo! ⁷ Mga ipokrito! Magaling ang pagkakapahayag ni Isaias tungkol sa inyo na sinasabi, ⁸ 'Lumalapit sa Akin ang mga taong ito *gamit* ang bibig nila, pati na ang mga labi sa Akin ay nagpaparangal, pero ang puso nila ay dumidistansya palayo sa Akin. ⁹ Kaya't walang kabuluhan silang sumasamba sa Akin, na itinuturo bilang mga doktrina ang mga patakaran ng tao.' ¹⁰ At pagtawag sa karamihan ay sinabi Niya sa kanila, "Makinig kayo at umunawa! ¹¹ Hindi ang pumapasok sa loob ng bibig ang nagpaparumi sa pagkatao kundi ang lumalabas mula sa bibig. Ito ang nagpaparumi ng pagkatao." ¹² Kaya't paglapit ng mga alagad Niya ay sinabi sa Kanya, "Alam Niyo *po ba* na nagalit ang mga Pariseo nang marinig ang Salita?" ¹³ Pero pagka

sagot ay sinabi Niya, "Bawat naitanim na hindi itinanim ng Ama Ko sa langit ay bubunutin. ¹⁴ Pabayaang niyo sila. Sila'y mga bulag na namumuno sa mga bulag. At kung bulag ang aakay sa bulag, pareho silang mahuhulog sa hukay." ¹⁵ Pero pagsagot ni Pedro ay sinabi sa Kanya, "Ipaliwanag Niyo *po* sa amin ang talinghagang ito."

Hindi ang Kinakain ang Nagpaparumi sa Tao

¹⁷ Hindi niyo ba naiisip na lahat ng pumapasok sa loob ng bibig ay sa loob ng tiyan napupunta at nilalabas papunta sa inudoro? ¹⁸ Pero ang lumalabas mula sa bibig ay nanggagaling sa puso at ang mga ito ang nagpaparumi sa pagkatao. ¹⁹ Dahil *nanggagaling* mula sa puso *ang* masasamang kaisipan: mga planong pagpatay, mga pangangalunya, mga kasalanang sexual, mga pagnanakaw, paninirang-puri, panlalapastangan sa Diyos. ²⁰ Ito ang mga nagpaparumi sa pagkatao, pero ang kumain *gamit* ang mga kamay na di nahugasan ay hindi nagpaparumi ng pagkatao." ²¹ At pag-alis mula roon, bumalik si Jesus papasok sa ilang mga lugar sa Tiro at Sidon,

Ang Pananalig ng Ginang kay Jesus ang Nagpagaling sa Anak Niya

²² at kapansin-pansin ang isang ginang na taga Kanaan na galing sa mga lugar na iyon na pagkalabas ay pasigaw na sinabi sa Kanya, "Maawa po Kayo sa akin, Panginoon, Anak ni David! Ang anak ko *pong* babae ay malubhang pinahihirapan ng demonyo." ²³ Pero hindi Siya sumagot sa kanya ni isang salita. At paglapit ng mga alagad Niya ay nakiusap sa Kaniya sabay sabi, "Paalisin Niyo *na po* siya dahil sigaw siya ng sigaw habang sumusunod sa atin!" ²⁴ Kaya't pagsagot ay sinabi Niya, "Hindi Ako pinadala kung hindi para sa mga napahamak na tupa sa tahanan ng Israel." ²⁵ Pero nang lumapit ito ay sinamba Siya habang sinasabi, "Panginoon, tulungan Niyo *po* ako!" ²⁶ Kaya't pagsagot ay sinabi Niya, "Hindi naman maganda na kunin

ang tinapay ng mga anak at ihagis sa mga tuta." ²⁷ Pero ang sabi nito, "Tunay nga *po*, Panginoon, kahit mga tuta rin naman ay kumakain mula sa mga mumo na nalalaglag mula sa mesa ng mga amo nila." ²⁸ Sa puntong iyon ay sumagot si Jesus *at* sinabi sa kanya, "Ginang, anglaki ng pananalig mo ah! Mangyari *sa iyo* ayon sa kahilingan mo." At gumaling ang babaing anak niya mula sa oras na iyon. ²⁹ At pag-alis roon ni Jesus, pumunta Siya malapit sa dagat ng Galilee at pag-akyat sa gitna ng bundok ay naupo Siya roon. ³⁰ At lumapit sa Kanya ang napakaraming tao. Sila ay may kasamang mga lumpo, mga bulag, mga pipi't bingi, may mga kapansanan, at marami pang iba. At nilagay nila ang mga ito sa tabi ng paanan ni Jesus, at sila'y pinagaling Niya. ³¹ Kaya naman namangha ang mga tao *nang* makitang nagsasalita *na* ang mga pipi't bingi, maayos na ang katawan ng mga may kapansanan, nakakalakad *na* ang mga lumpo, at nakakakita *na* ang mga bulag. Kaya't pinuri nila ang Diyos ng Israel.

Nakakain ang higit sa 4,000 Tao gamit ang 7 tinapay at ilang isda

³² Pero pagkatawag ni Jesus sa mga alagad Niya ay sinabi Niya, "Naaantig ang damdamin Ko para sa mga tao dahil tatlong araw na silang kasama Ko at wala man lang silang makain. Pero ayaw Ko *naman* silang paalisin ng nag-aayuno baka sakaling himatayin sila sa gitna ng kalsada." ³³ At sinabi sa Kanya ng mga alagad Niya, "Saan *po* tayo hahanap ng tinapay sa gitna ng ilang na kakasya sa ganito karaming tao?" ³⁴ At sinabi sa kanila ni Jesus, "Gaano karaming tinapay ang mayroon kayo?" At ang sabi nila, "Pito *po* at ilang maliliit na isda." ³⁵ At inutusan Niya ang mga tao na maupo sa ibabaw ng lupa. ³⁶ At nang kunin ang pitong tinapay at ang mga isda ay nagpasalamat, pinagputol-putol Niya at ibinigay sa mga alagad Niya. Ang mga alagad naman sa mga tao. ³⁷ Kaya't kumain silang lahat at nabusog. Nakalikom rin sila ng pitong bayong na punong-puno ng mga natira mula sa mga pinagpira-pirasong pagkain. ³⁸ At ang mga nagsikain ay 4,000 mga kalalakihan, bukod pa rito ang mga kababaihan at mga

kabataan. ³⁹ At nang mapaalis *na* ang mga tao, sumakay Siya sa loob ng daong at pumunta sa gitna ng lupain ng Magdala.

Kinalaban si Jesus ng mga Pinuno ng Simbahan

16 ¹ At pagdating ng mga Pariseo at mga Saduseo, nanunubok sila. Gusto nila Siyang magpakita sa kanila ng senyales mula sa langit. ² Pero nang sumagot ay sinabi Niya sa kanila, "Pagsapit ng gabi, sinasabi niyo, 'Magandang klima, dahil mapula ang langit.' ³ At ngayong umaga ay mabagyo dahil namumula't makulimlim ang langit.' Mga ipokrito! Marunong kayong bumasa sa tunay na itsura ng langit, pero sa mga senyales nitong mga panahon ay di niyo magawa? ⁴ Masama at mapangalunyang henerasyon na naghahanap ng senyales, pero walang ibibigay na senyales dito maliban sa senyales ni Jonas na propeta!" At nang iwanan sila ay umalis na Siya. ⁵ At pagdating ng mga alagad Niya doon sa kabilang ibayo, nakalimutan nilang magdala ng mga tinapay.

Ibig sabihin ng Lebadura ng mga Pariseo

⁶ Kaya't sinabi ni Jesus sa kanila, "Maging maalam at mag-ingat kayo mula sa mga lebadura ng mga Pariseo at mga Saduseo." ⁷ At nag-usap sila sa kani-kanilang sarili na nagsasabing, "Dahil *yan* sa hindi tayo nakapagbaon ng mga tinapay!" ⁸ Pero nang malaman ni Jesus ay sinabi Niya sa kanila, "Maliliit ang pananalig, bakit kayo nagtatalo-talo sa isa't isa na dahil sa hindi kayo nakapagbaon ng mga tinapay? ⁹ Hindi pa ba kayo natuto ni naka-alala sa limang tinapay ng 5,000 at gaano karaming bayong ang nalikom niyo? ¹⁰ O ang pitong tinapay ng 4,000 at ilang bayong ang nalikom niyo? ¹¹ Paanong hindi niyo naintindihan na hindi tungkol sa tinapay ang sinabi Ko sa inyong, 'Mag-ingat kayo mula sa mga lebadura ng mga Pariseo at mga Saduseo?' ¹² Sa puntong iyon ay naintindihan nila na hindi Niya sinabing mag-ingat mula sa lebadura ng tinapay, kundi mula sa katuruan ng mga Pariseo at ng mga Saduseo.

Hindi Mananaig ang Kaaway laban sa Kongregasyon ni Kristo

13 Pero nang dumating si Jesus sa gitna ng isang lugar sa Cesarea sa Filipino, tinanong Niya ang mga alagad Niya *at* sinabing, "Anung sinasabi ng mga tao tungkol sa Akin na Anak ng Tao?" 14 At ang sabi nila, "Ang totoo *po*, si Juan na Tagalublob, at yung iba *po* si Elias; pero ang iba naman si Jeremias, o isa sa mga propeta." 15 Sinabi Niya sa kanila, "Pero kayo, anung masasabi niyo tungkol sa Akin?" 16 At pagsagot ni Simon Pedro ay sinabi Niya, "Kayo *po* ang Kristo, ang Anak ng Diyos na buhay." 17 At pagsagot ni Jesus ay sinabi sa kanya, "Pinagpala ka, Simong anak ni Jonas, dahil hindi laman at dugo ang naghayag nito sa iyo kundi ang Ama Ko na nasa kalangitan." 18 At sinasabi Ko rin sa iyo na ikaw ay bato, at sa ibabaw ng malaking batong ito ay itatayo Ko ang Aking Kongregasyon. At ang mga pintuan ng impiyerno ay hindi mananaig rito. 19 At ibibigay Ko sa iyo ang mga susi ng Kaharian ng Kalangitan; kaya't anumang gapusin mo sa ibabaw ng daigdig ay gagapusin sa loob ng kalangitan; at anumang kalagan mo sa ibabaw ng daigdig ay kakalagan sa loob ng kalangitan." 20 Nang puntong iyon ay inutos Niya sa mga alagad Niya na huwag nilang sasabihin kanino man na Siya ay si Jesus, ang Kristo. 21 Mula sa puntong iyon ay nagsimulang ipakita ni Jesus sa mga alagad Niya na kakailanganin Niyang umalis papuntang Jerusalem at magdanas ng maraming hirap mula sa mga matatandang pinuno pati na sa mga pangulo ng kaparian, at mga dalubhasa sa Biblia, at mapatay, at magbangon sa ikatlong araw.

Ialay ang Buhay Alang-Alang kay Kristo

22 Kaya inakay Siyang mag-isa ni Pedro, sinimulang sawayin Siya *at* sabihan, "Kahabagan nawa Kayo, Panginoon! Hinding hindi *po* mangyayari ito sa Inyo!" 23 Pero pagharap Niya ay sinabi kay Pedro, "Lumayas ka sa harapan Ko, Satanas! Patibong ka sa Akin dahil wala kang iniisip na

nanggaling sa Diyos kundi mga bagay lamang na galing sa tao." ²⁴ Kaya't sinabi ni Jesus sa mga alagad Niya, "Ang sinumang naghahangad na sumunod sa yapak Ko, dapat niyang pagkaitan ang sarili, at dapat niyang pasanin ang kanyang krus, at dapat na sumama siya sa Akin. ²⁵ Dahil sinumang gustong iligtas ang sarili niya ay ipapahamak ito, pero sinumang ipahamak ang sarili niya alang-alang sa Akin ay magkakamit nito. ²⁶ Dahil anung mapapala ng isang tao kung mapasa kanya ang buong mundo pero ipahamak *naman* niya ang kaluluwa niya? O anung ipambabayad ng tao kapalit ng kaluluwa niya? ²⁷ Dahil malapit nang dumating ang Anak ng Tao na balot ng kaningningan ng Ama Niya, na kasama ng mga angel Niya, at sa panahong iyon ay gagantihan Niya ang bawat isa ayon sa mga gawa nila. ²⁸ Sinasabi Ko sa inyo ang totoo, may ilan na nakatayo rito na hinding hindi matitikman ang kamatayan malibang makita *muna* nila ang Anak ng Taong dumarating sa gitna ng Kaharian Niya.

Nakipag-usap si Jesus kay Moises at Elias

17 ¹ At pagkatapos ng anim na araw, isinama ni Jesus sina Pedro, at Tyago, pati na si Juan na kapatid Niya, at dinala sila sa gitna ng mataas na bundok para makapagsarili. ² At Siya'y nagbagong anyo sa harapan nila at nagliwanag ang mukha Niya tulad ng araw. Ang mga damit Niya rin ay naging maputi tulad ng liwanag. ³ At biglang nagpakita sa kanila si Moises at si Elias na kasama Niyang nakikipag-usap. ⁴ Kaya't pagsabat ni Pedro ay sinabi kay Jesus, "Panginoon, maganda para sa ating narito sa lugar na ito. Kung gusto Niyo *po*, pwede kaming gumawa dito ng tatlong kubol isa para sa Inyo, at isa kay Moises, isa rin kay Elias." ⁵ Habang siya'y nagsasalita *pa*, biglang may bumalot na maliwanag na ulap sa kanila, at biglang may tinig na mula sa ulap ang nagsabing, "Ito ang minamahal Kong Anak, na Siya Kong lubos na kinalulugdan. Siya ang pakikinggan niyo." ⁶ At pagkarinig ng mga alagad ay napahalik sila sa lupa, at sobra

silang natakot. ⁷ At paglapit ni Jesus ay hinawakan sila at sinabi, "Bumangon *na* kayo, at huwag kayong matakot." ⁸ At pagtingala nila ay wala silang nakita maliban kay Jesus na mag-isa *na lang*. ⁹ At nang makababa *na* sila mula sa bundok, inutusan sila ni Jesus na nagsabing, "Huwag niyong sabihin kaninuman ang pangitain hanggang sa ang Anak ng Tao ay magbangon mula sa mga patay." ¹⁰ Kaya't tinanong Siya ng mga alagad Niya na nagsabing, "Bakit kaya sinasabi ng mga dalubhasa sa Biblia na dapat munang dumating si Elias?" ¹¹ Pero nang sagutin ni Jesus ay sinabi Niya sa kanila, "Totoong darating muna si Elias at ibabalik niya ang lahat sa dati. ¹² Pero sinasabi Ko sa inyo na dumating na si Elias at hindi nila siya kinilala, bukod pa rito, ginawa *na* nila sa kanya lahat ng maibigan nila. Maigsing panahon *na lang*, sa ganitong paraan rin ang Anak ng Tao'y magdadanas ng hirap mula sa kanila. ¹³ Sa puntong iyon ay naintindihan ng mga alagad na patungkol kay Juan na Tagalublob ang tinutukoy Niya sa kanila.

Pinagalitan ni Jesus ang mga Alagad

¹⁴ At pagdating nila malapit sa mga tao, lumapit sa Kanya ang isang tao, lumuhod sa Kanya, at sinabi, ¹⁵ "Panginoon, maawa *po* Kayo sa anak kong lalake dahil nagwawala na *po* siya, at hirap na hirap na sa kanyang sakit! Dahil madalas siya *nitong* hinagagis sa gitna ng apoy, at madalas *rin* sa gitna ng tubig. ¹⁶ Kaya't dinala ko *po* siya sa mga alagad niyo, pero hindi nila siya kayang pagalingin. ¹⁷ At pagsagot ni Jesus ay sinabi Niya, "Hay, walang pananalig at pasaway na henerasyon! Hanggang kailan Ko ba kayo sasamahan? Hanggang kailan Ko ba kayo titiisin? Dalhin niyo siya rito sa Akin!" ¹⁸ At pinagsabihan ito ni Jesus at lumabas mula sa kanya ang demonyo. Kaya't gumaling ang binatilyo mula nang oras na iyon. ¹⁹ Kaya naman, paglapit ng mga alagad kay Jesus ng sila-sila *na lang* ay sinabi nila, "Ano *pong* dahilan na di namin kinayang palabasin iyon?" ²⁰ At sinabi ni Jesus sa kanila, "Dahil sa pag-aalinlangan niyo. Dahil sinasabi Ko sa inyo ang totoo, kung mayroon kayong

pananalig tulad sa isang butil ng mustasa sasabihin niyo sa bundok na ito, 'Lumipat ka mula diyan papunta roon, at lilipat nga ito mula roon papunta sa kabila. At walang magiging imposible sa inyo. ²¹ Pero ang ganitong uri ay hindi lumalabas kundi sa pamamagitan ng panalangin at pag-aayuno. ²² Pero nang sila'y makabalik na sa loob ng Galilee, sinabi ni Jesus sa kanila, "Ang Anak ng Tao ay malapit nang ipagkanulo sa kamay ng mga tao. ²³ At papatayin nila Siya, pero sa ikatlong araw ay ibabangon Siya." Kaya't sobra silang nalungkot.

Nagbayad si Jesus ng Buwis

²⁴ At pagpunta nila sa loob ng Capernaum, lumapit kay Pedro ang mga nangongolekta ng dalawang drakma at sinabi nila, "Hindi ba nagbabayad ang guro niyo ng kontribusyon para sa templo?" ²⁵ Sinabi niya, "Oo." At nang pumasok siya sa loob ng bahay, hinarang siya ni Jesus na nagsabing, "Ano sa tingin mo, Simon, mula kanino kumukuha ang mga hari sa daigdig ng mga buwis o kontribusyon, mula sa mga anak nila o mula sa ibang tao?" ²⁶ Sinabi ni Pedro sa Kanya, "Mula *po* sa ibang tao." Sinabi ni Jesus sa kanya, "Samakatuwid, libre na ang mga anak. ²⁷ Pero para hindi tayo magdulot ng ikatitisdod nila, paglakad *mo* papunta sa dagat, mamingwit ka, at kunin mo ang unang isdang lalabas, at pagbukas ng bibig nito ay matatagpuan mo ang isang salaping pilak. Kapag nakuha *mo* na ito *ay* ibigay mo sa kanila ang para sa Akin at sa iyo."

Ang Pinakadakila

18 ¹ Sa loob ng oras na iyon ay lumapit kay Jesus ang mga alagad sabay sabi, "Sino *po* ba ang siyang pinakadakila sa loob ng Kaharian ng Kalangitan?" ² At pagkatawag ni Jesus sa isang maliit na bata, pinatayo Niya ito sa kalagitnaan nila. ³ At sinabi Niya, "Sinabi Ko sa inyo ang totoo, kung hindi kayo magbago at maging tulad sa maliliit na bata, hinding hindi

kayo makakapasok sa loob ng Kaharian ng Kalangitan. ⁴ Kaya sinumang ibaba ang kanyang sarili tulad sa maliit na batang ito ay siyang pinakadakila sa loob ng Kaharian ng Kalangitan. ⁵ At sinumang tumanggap ng isang tulad sa batang *ito* alang-alang sa pangalan Ko, ay tumatanggap sa Akin. ⁶ Pero sinumang pumatid sa isa man sa maliliit na ito na nananalig sa Akin, ay *mas* mabuti *pa* para sa kanya na matalian ng gilingang bato (yung iniikot ng asno) sa leeg niya, tapos ay palubugin siya sa gitna ng kailaliman ng dagat! ⁷ Lagot ang mundo dahil sa mga nambibitag, dahil kailangan dumating ang mga mambibitag! Sa kabila nito, lagot ang taong iyon na siyang pinanggagalingan ng bitag.

Tanggalin sa Buhay ang mga Sanhi ng Kapahamakan

⁸ Kaya't kung ang kamay mo o ang paa mo ang nagpapahamak *sa iyo*, putulin mo sila at ihagis palayo *sa iyo*. *Mas* mabuti *pa sa iyo* na makapasok sa loob ng Buhay na lumpo o may kapansanan, kaysa may dalawang kamay o dalawang paa *nga pero* ihahagis *ka naman* sa gitna ng apoy na di namamatay. ⁹ At kung ang mata mo ang nagpapahamak sa iyo, dukutin mo ito at itapon palayo sa iyo. *Mas* mabuti *pa* sa iyong makapasok sa loob ng Buhay na mag-isa lang ang mata kaysa may dalawang mata *nga pero* inihagis *naman* sa gitna ng apoy ng impiyerno. ¹⁰ Siguraduhin niyong huwag niyong kakamuhian isa *man* sa maliliit na ito, dahil sinasabi Ko sa inyo na ang mga anghel nila sa kalangitan ay laging nakikita ang mukha ng Ama Ko na nasa kalangitan.

Abutin ang mga Ligaw at Napapahamak

¹¹ Dahil naparito ang Anak ng Tao para iligtas ang napahamak. ¹² Ano sa palagay niyo kung mangyari sa isang taong *may* 100 tupa, na mawala niya ang isa sa mga ito? Hindi ba iiwanan *niya* ang 99 sa itaas ng kabundukan, *at* pagka-alis ay hahanapin niya ang nawawala? ¹³ At kung

mangyari na makita niya ito, sinasabi Ko sa inyo *ang* totoo na magdiriwang siya dahil dito higit *pa* kaysa roon sa 99 na hindi *naman* nawala. ¹⁴ Gayun din naman, hindi katanggap-tanggap sa harapan ng Ama niyo na nasa kalangitan na masawi ang isa sa mga maliliit na ito.

Paano Abutin ang Isang Nagkamali

¹⁵ Pero kung magkasala laban sa iyo ang kapatid mo, pumunta ka at pagsabihan mo siya sa pagitan niyong dalawa lang. Kung pakinggan ka niya, nakuha mo ang kapatid mo. ¹⁶ Pero kung sakaling di siya makinig, magsama ka pa ng isa o dalawa para sa pamamagitan ng bibig ng dalawa o tatlong testigo, mapapatunayan *ang* bawat salitang sinabi. ¹⁷ Kung sakaling tumanggi pa rin siyang makinig sa kanila, sabihin mo *na* sa Konggregasyon. At kung tumanggi pa rin siyang makinig sa Konggregasyon, ituring mo *na* siyang gaya ng isang pagano at *gaya* ng kolektor ng buwis. ¹⁸ Sinasabi Ko sa inyo ang totoo, kung gaano man karami ang igapos niyo sa ibabaw ng lupa ay igagapos doon sa langit: at kung gaano man karami ang kalagan niyo sa ibabaw ng lupa ay kakalagan doon sa langit.

Kapangyarihan ng Magkasamang Panalangin ng mga Mananampalataya

¹⁹ Muli Kong sinasabi sa inyo na kung dalawa sa inyo ay nagkasundo sa ibabaw ng lupa tungkol sa anumang bagay, anumang hilingin nila, ito'y gagawin *para* sa kanila ng Ama Ko na nasa kalangitan. ²⁰ Dahil saanman may dalawa o tatlong nagkatipon para sa Aking pangalan, nandoon Ako sa kalagitnaan nila. ²¹ Sa puntong iyon, paglapit sa Kanya ni Pedro ay sinabi nito, "Panginoon, gaano *po* kadalas na *sa tuwing* magkakasala laban sa akin ang kapatid ko ay patatawarin ko pa rin siya? Hanggang pitong beses *po* ba?" ²² Sinabi sa kanya ni Jesus, "Hindi Ko sinasabi *sa iyo* na hanggang pitong beses, kundi hanggang 70 beses na pito.

Kailangang Magpatawad

23 Dahil dito, inihalintulad ang Kaharian ng Kalangitan sa isang taong hari na hiniling na magsagawa ng bilangan kasama ng mga alipin niya. 24 At nang magsimula siyang magtawag, dinala sa kanya ang isang may utang ng 10,000 talento. 25 Pero nang wala itong maipambayad, nag-utos ang panginoon niya na ipagbili siya, at ang asawa niya, pati ang mga anak at lahat ng pag-aari niya, gaano man karami. At iyon na ang magiging kabayaran. 26 Kaya naman pagdapa sa lupa ng alipin ay sinamba Siya habang sinasabi, 'Panginoon, habaan niyo pa *po* ang pasensya niyo sa akin at ibabalik ko *po* ang lahat sa inyo!' 27 Pero nang maantig ang damdamin ng panginoon ng aliping iyon, pinalaya niya ito at pinatawad ang pagkakautang niya. 28 Pero paglabas ng aliping iyon, nakita niya ang isang kapwa alipin niya na may utang sa kanya ng 100 denaryo, at nang mahawakan ay sinakal niya ito sabay sabi, 'Bayaran mo na ko sa bagay na inutang mo!' 29 Kaya naman, pagdapa sa paanan niya ng kapwa niya alipin ay nagmakaawa ito sa kanya habang sinasabi, 'Habaan mo *pa* ang pasensya mo sa akin at ibabalik ko sa iyo ang lahat!' 30 Pero hindi na ito pumayag kundi pag-alis ay ipinatapon siya sa loob ng bilangguan hanggang makapagbayad siya sa anumang pagkaka-utang. 31 At nang makita ng mga kapwa niya alipin ang mga nangyari, sobra silang nalungkot, kaya't pagpunta sa panginoon nila ay ikinuwento nilang lahat ang mga nangyari. 32 Kaya naman, pagkatawag sa kanya ng panginoon niya ay sinabi nito sa kanya, 'Salbahing alipin! Pinatawad kita sa lahat ng utang na iyon dahil nagmakaawa ka sa akin. 33 Hindi ba't nararapat lang din na maawa ka sa kapwa-alipin mo kung paanong naawa rin ako *sa iyo*?' 34 Kaya't nang magalit ang panginoon niya ay pinadakip siya nito sa mga opisyal ng bilangguan hanggang sa mabayaran niya ng buo ang pagkaka-utang dito. 35 Ganyan rin ang gagawin sa inyo ng Ama Kong nasa langit kung hindi niyo patawarin kada

isang kapatid niyo mula sa puso niyo sa mga kasalanan nila."

Tungkol sa Pag-Aasawa

19 ¹ At dumating ang panahon nang matapos ni Jesus sabihin ang mga salitang ito, umalis Siya mula sa Galilee at pumunta sa loob ng lupain ng Judea sa kabilang ibayo ng Jordan. ² At sinundan Siya ng napakaraming tao at pinagaling Niya sila roon. ³ At ang mga Pariseo'y lumapit sa Kanya na sinusubok Siya at nagsasabi sa Kanya kung tama ba sa isang tao na hiwalayan ang asawa nito batay sa kada akusasyon. ⁴ Pero nang sumagot ay sinabi Niya sa kanila, "Hindi niyo *ba* nabasa na mula sa simula ang gumawa *sa kanila* ay ginawa silang lalake at babae," ⁵ At sinabi Niya, "Dahil dito iiwan ng lalake ang ama at ang ina niya at makikisama sa misis niya at ang dalawa ay magiging isa nang katawan. ⁶ Kaya't hindi na sila dalawa kundi isa nang katawan. Kaya naman, ang pinagsama ng Diyos ay huwag paghiwalayin ng tao." ⁷ Sinabi nila sa Kanya, "Bakit naman inutos ni Moises na magbigay ng kasulatan ng paghihiwalay, at hiwalayan siya?" ⁸ Sinabi Niya sa kanila, "Dahil ayon sa katigasan ng puso niyo kaya pinayagan kayo ni Moises na hiwalayan ang mga asawa niyo. Pero hindi ginawang ganito mula pa sa umpisa. ⁹ Pero sinasabi Ko sa inyo na sinumang hihiwalayan ang misis niya (maliban kung ang dahilan ay kasalanang sexual) at magpapakasal sa iba ay nakikiapid. Ang magpakasal sa hiniwalayang babae ay nakikiapid rin." ¹⁰ Sabi sa Kanya ng mga alagad Niya, "Kung ganito *po* ang kinakaharap ng taong may asawa, mabuti pa *pong* hindi na mag-asawa!" ¹¹ Pero ang sabi Niya sa kanila, "Hindi tatanggapin ng lahat ang salitang ito, maliban sa kanilang pinagkalooban nito. ¹² Dahil may mga lalaking kapon na mula pa sa tiyan ng ina nila na isinilang na ganito, at may mga lalaking kinapon ng mga tao, pero mayroon *namang* lalaking kinapon ang kanilang mga sarili alang-alang sa

Kaharian ng Kalangitan. Tanggapin ng may kakayahang tumanggap."

Huwag Hadlangang Lumapit kay Jesus ang mga Bata

¹³ Sa puntong iyon ay dinala nila sa Kanya ang mga maliliit na bata para sana'y mapatungan sila ng mga kamay Niya at maipanalangin; pero sinaway sila ng mga alagad. ¹⁴ Pero sinabi ni Jesus, "Pabayaang niyo ang mga maliliit na bata at huwag niyo silang pagbawalang lumapit sa Akin, dahil nabibilang sa mga tulad nila ang Kaharian ng Kalangitan." ¹⁵ At pagkapatong ng mga kamay sa kanila ay umalis na Siya roon.

Pagsunod kay Jesus – Susi sa Walang Hanggang Buhay

¹⁶ At biglang may isang lumapit sa Kanya na nagsabi, "Mabuting Guro, ano *pong* kabutihan ang dapat kong gawin pa para makamtan ko ang walang hanggang Buhay?" ¹⁷ Pero ang sabi Niya sa kanya, "Bakit mabuti ang tawag mo sa Akin? Walang mabuti maliban sa nag-iisang Diyos. Pero kung gusto mong makapasok sa loob ng Buhay, pakaingatan mong gawin ang mga Kautusan. ¹⁸ Sinabi nito sa Kanya, "Alin *po*?" Sinabi naman ni Jesus na, "'Huwag kang papatay ng tao, huwag kang makikiapid, huwag kang magnanakaw, huwag kang magsisinungaling. ¹⁹ Parangalan mo ang tatay at ang nanay mo, at mamahalin mo ang kapwa mo ng tulad sa sarili. " ²⁰ Sinabi sa Kanya ng batang lalake, "Lahat ng ito ay nagawa ko na *po* mula pa ng maliit ako, ano pa *po* ang kulang ko?" ²¹ Sinabi sa kanya ni Jesus, "Kung gusto mong *ika'y* maging kumpleto, umalis ka, ibenta mo ang mga ari-arian *mo*, tsaka magbigay ka sa mga mahihirap, at magkakaroon ka ng imbak na kayamanan sa langit. Tapos ay pumarito ka't sumama ka sa Akin." ²² Pero nang marinig nitong batang lalake ang Salita, umalis siyang masama ang loob dahil siya'y nagmamay-ari ng

napakaraming ari-arian. ²³ Kaya't sinabi ni Jesus sa mga alagad Niya, "Sinasiabi Ko sa inyo *ang* totoo na mahihirapang pumasok ang isang taong ubod ng yaman sa loob ng Kaharian ng Kalangitan. ²⁴ At bukod pa rito ay sinasiabi Ko sa inyo *na* mas madali pa sa isang kamelyong makalusot sa butas ng karayom kaysa sa isang taong ubod ng yaman na makapasok sa loob ng Kaharian ng Diyos." ²⁵ At sobrang nagulat ang mga alagad Niya nang marinig *iyon* sabay sabi, "Sino ngayon ang may kakayahang maligtas?" ²⁶ At pagharap ni Jesus ay sinabi sa kanila, "Sa tao, ito ay imposible, pero sa pamamagitan ng Diyos lahat ay posible."

Gantimpala ng Pagsunod kay Jesus

²⁷ Sa puntong iyon ay sumagot si Pedro *at* sinabi sa Kanya, "Tignan Niyo *po*, iniwan *po* namin ang lahat at sumama sa Inyo. Ano *po* ngayon ang mangyayari sa amin?" ²⁸ At sinabi ni Jesus sa kanila, "Sinasiabi Ko sa inyo ang totoo na kapag naluklok na ang Anak ng Tao sa trono ng Kanyang kadakilaan sa *panahon* ng Panunumbalik ng Lahat, kayong mga nakasama Ko ay maluluklok rin sa 12 trono para hatulan niyo ang 12 tribo ng Israel. ²⁹ At kada isang mag-iwan ng mga bahay, o mga kapatid na lalake, o mga kapatid na babae, o ama, o ina, o asawa, o mga anak, o mga lupain alang-alang sa pangalan Ko, ay 100 beses na tatanggap nito, at magmamana ng walang hanggang Buhay. ³⁰ Pero maraming una na mahuhuli, at huling mauuna."

Talinghaga ng mga Upahang Manggagawa

20 ¹ "Dahil ang Kaharian ng Kalangitan ay tulad sa taong namumuno sa isang sambahayan na lumabas ng maagang-maaga para umupa ng mga manggagawa para sa ubasan niya. ² At nang sumang-ayon *siya* kasama ng mga manggagawa sa isang denario sa *buong* araw, pinapunta niya sila doon sa ubasan niya. ³ At paglabas niya ng bandang alas nuwebe ng umaga, nakita niya ang ilang nakatayo *lang*

na walang ginagawa sa gitna ng plasa. ⁴ Sinabi niya rin sa kanila, 'Pumunta rin kayo doon sa ubasan, at ibigay ko sa inyo ang anumang nararapat.' At nagpunta nga sila. ⁵ Ganito rin *ang* ginawa niya nang muli *siyang* lumabas ng bandang tanghaling tapat at alas tres ng hapon. ⁶ Pero bandang alas singko ng hapon, paglabas *niya* ay nakita niya ang ilang nakatayo't walang ginagawa, kaya't sinabi niya sa kanila, 'Bakit nakatayo *lang* kayo rito ng buong araw na walang ginagawa?' ⁷ Sinabi nila sa kanya, 'Wala *po* kasi sa aming magbigay ng trabaho.' Sinabi niya sa kanila, 'Pumunta rin kayo doon sa ubasan at tatanggapin niyo ang anumang nararapat.' ⁸ Pero pagsapit ng gabi, sinabi ng may-ari ng ubasan sa katiwala niya, 'Tawagin mo ang mga manggagawa at ibigay mo *na* ang kabayaran sa trabaho nila. Simulan *mo* mula sa pinaka-huli hanggang sa pinaka-una. ⁹ Kaya't paglapit ng mga pang alas singko ng hapon, tumanggap ang bawat isa sa kanila ng isang denaryo. ¹⁰ At paglapit ng mga nauna, akala nila na mas marami silang tatanggapin, pero sila rin ay tumanggap ng tig-iisang denaryo. ¹¹ At nang tumanggap ay nagreklamo sila laban sa pinuno ng sambahayan ¹² sabay sabing, 'Itong mga nahuli ay nagtrabaho *lang* ng isang oras at ginawa niyo silang kapantay *lang* naming nagdanas ng hirap sa araw at sa initan?' ¹³ At pagsagot ay sinabi niya sa isa sa kanila, 'Kaibigan, wala akong ginagawang masama *sa iyo*. Hindi ba't sumangayon ka sa akin sa isang denaryo?' ¹⁴ Kunin mo *na* ang *sa iyo* at umalis ka *na*. Pero gusto kong ibigay sa nahuling ito ang katulad rin ng *sa iyo*. ¹⁵ O hindi *ba* tama lang sa akin na gawin ang gusto ko sa anumang pag-aari ko? Di kaya ang mata mo ay masama dahil mabait ako?' ¹⁶ Kaya't ang mga huli ay mauuna, at ang mga una ay mahuhuli. Dahil marami ang mga tinawag, pero kakaunti *lang* ang mga napili."

Sinabi ni Jesus sa mga Alagad ang Mangyayari sa Kanya

17 At pag-akyat ni Jesus sa Jerusalem ay tinipon Niya ang 12 alagad palayo sa iba sa gitna ng daan, at sinabi sa kanila, 18 "Pansinin *niyo*, paakyat na tayo sa Jerusalem at ang Anak ng Tao ay ibibigay sa kamay ng mga pangulo ng kaparian at mga dalubhasa sa Biblia, at hahatulan nila Siyang maparusahan ng kamatayan. 19 At ibibigay Siya sa kamay ng mga dayuhan para paglaruan at latiguhin, tsaka ipako sa krus. At sa ikatlong araw ay babangon Siya." 20 Sa puntong iyon ay lumapit sa Kanya ang nanay ng mga anak ni Zebedeo kasama ang mga lalaking anak nito na sumasamba at humihingi ng isang bagay mula sa Kanya. 21 At ang sabi Niya rito, "Ano ang gusto mo?" Sinabi nito sa Kanya, "Marapatin Niyo *po* sanang makaupo ang dalawang anak ko *pong* ito, isa sa kanan Niyo at isa *naman* sa kaliwa sa loob ng kaharian Niyo." 22 Pero nang sagutin ni Jesus ay sinabi Niya, "Hindi niyo alam ang hinihingi niyo. Kaya niyo *bang* inuman ang basong malapit Ko *nang* inuman at mailublob sa paglulublob kung saan Ako inilulublob?" Sinabi nila sa Kanya, "Kaya *po* namin."

Paglilingkod ang Daan sa Kadakilaan

23 At sinabi Niya sa kanila, "Totoong iinuman niyo ang baso Ko, at mailulublob sa paglulublob kung saan Ako inilulublob; pero ang pag-upo *niyo* sa kanan Ko at sa kaliwa Ko ay hindi sa Akin nakasalalay, bagkus ang mga ito'y para sa mga napaglaanan na ng Ama Ko." 24 At nang marinig *ito* ng 10, sobra silang nainis doon sa dalawang magkapatid. 25 Pero nang palapitin sila ni Jesus ay sinabi Niya, "Alam niyo *naman* na ang mga pinuno ng mga bansa ay sapilitang pinasusunod ang mga *nasasakupan nila*, at ang mga dakila ang siyang naghahari sa kanila. 26 Pero hindi magiging ganito sa inyo, kundi sinuman sa inyo ang gustong maging dakila, dapat siyang maging lingkod niyo. 27 At sinumang sa inyo ang gustong maging pinuno, dapat siyang maging

alipin niyo. ²⁸ Kung paano ang Anak ng Tao ay hindi dumating para paglingkuran kundi para maglingkod at ibigay ang sarili Niya bilang pantubos sa nakararami."

Huwag Manghinawang Tumawag kay Jesus

²⁹ At pagkalabas nila mula sa Jerico, sumunod sa Kanya ang sangkatutak na tao. ³⁰ At biglang may dalawang bulag na nakaupo sa tabi ng kalsada na nang marinig na si Jesus ay naglalakad roon ay pasigaw na sinabi, "Maawa Kayo sa amin, Panginoon, Anak ni David!" ³¹ At pinagsabihan sila ng mga tao na manahimik. Pero lalo lang silang sumigaw habang sinasabi, "Maawa kayo sa amin, Panginoon, Anak ni David!" ³² Kaya't napahinto si Jesus, tinawag sila at sinabi, "Ano ba ang gusto niyong gawin Ko para sa inyo?" ³³ Sinabi nila sa Kanya, "Panginoon, na mabuksan ang aming mga mata!" ³⁴ At nang maantig ang damdamin ni Jesus, hinipo Niya ang mga mata nila, at biglang nakakitang muli ang kanilang mga mata, at sila'y sumama sa Kanya.

Naghandang si Jesus sa Pagpunta Niya sa Jerusalem

21 ¹ At nang malapit na sila sa Jerusalem at nakarating na sa Betfage malapit sa bundok ng Olibo, nagpadala si Jesus sa puntong iyon ng dalawang alagad. ² Sabi sa kanila, "Pagpunta niyo sa loob ng barangay na nasa harapan niyo, matatagpuan niyo rin agad ang isang asnong nakatali at isang bisirong asno na kasama nito. Pag nakalag *niyo* na ay dalhin niyo *ang mga ito* sa Akin. ³ At kung may magsabi sa inyo ng anuman, sabihin niyo na may paggagamitan ang Panginoon sa kanila. Agad niya ring isasauli ang mga ito." ⁴ Kaya't nangyari *ang* lahat ng ito para matupad ang naipahayag sa pamamagitan ng propeta na nagsasabing, ⁵ "Sabihin niyo sa babaing anak ni Sion, 'Pagmasdan mo, ang Hari mo ay maamong lumalapit sa iyo at nakasakay sa

ibabaw ng isang asno at isang bisirong anak ng asno." ⁶ Kaya't umalis ang mga alagad, at ginawa ang ayon sa inutos sa kanila ni Jesus.

Ang Pagdating ng Hari

⁷ Dinala nila ang asno at ang bisirong asno, tsaka inilagay sa ibabaw ng mga ito ang mga balabal nila, at naupo Siya sa ibabaw ng mga ito. ⁸ At ang karamihan ng mga tao ay naglatag ng kanilang mga balabal sa ibabaw ng kalsada, ang iba naman ay pinagpuputol *ang* mga sanga mula sa mga puno at nilagay *ang mga ito* sa ibabaw ng kalsada. ⁹ At ang mga tao na nasa unahan pati ang mga sumusunod ay pasigaw na sinasabi, "Mabuhay ang Anak ni David! Purihin ang paparating sa pangalan ng Panginoon! Mabuhay sa Kataas-taasan!" ¹⁰ At pagpasok Niya sa loob ng Jerusalem, nagkagulo ang buong lungsod. Sabi nila, "Sino ba ito?" ¹¹ At sinabi ng mga tao, "Ito ay si Jesus ang propeta na mula sa Nazaret sa Galilee." ¹² At pumasok si Jesus sa loob ng templo ng Diyos at pinaalis lahat ng mga nagtitinda at bumibili sa loob ng templo, at tinaob Niya ang mga lamesa ng mga nagpapalit ng pera, pati ang mga upuan ng mga nagtitinda ng mga kalapati. ¹³ At sinabi Niya sa kanila, "Ito ang nakasulat, 'Ang bahay Ko ay tatawaging bahay-panalanginan,' pero ginawa niyo itong lungga ng mga mandarambong!" ¹⁴ At lumapit sa kanya ang mga bulag at mga pilay sa loob ng templo at pinagaling Niya sila.

Ipinagtanggol ni Jesus ang mga Nagdiriwang sa Diyos

¹⁵ Pero nang makita ng mga pangulo ng kaparian at ng mga dalubhasa sa Biblia ang mga himala na Kanyang ginawa at ang mga batang nagsisigawan sa loob ng templo, at nagsasabing, "Mabuhay ang Anak ni David," nainis sila ¹⁶ at sinabi sa Kanya, "Naririnig Mo *ba* ang sinasabi ng mga ito?" At ang sabi ni Jesus sa kanila, "Oo naman. Hindi niyo *ba* kailanman nabasa na mula sa bibig ng mga bata at mga

pasusuhin ay ginawa Mong sakdal ang papuri?" 17 At nang iwanan sila ay nagpunta Siya sa labas ng lungsod papunta ng Betanya, at nagpalipas roon ng gabi. 18 At kinaumagahan, pagbalik Niya sa loob ng lungsod, nagutom Siya. 19 At pagkakita sa isang puno ng igos sa tabi ng daan, lumakad Siya papunta rito pero wala ritong natagpuan kundi mga dahon lamang. At sinabi Niya rito, "Hindi ka na kailanman magkaka bunga." At biglang natuyo ang puno ng igos. 20 At nagtaka ang mga alagad nang masaksihan *ito*. Sabi *nila*, "Paanong biglang natuyo ang puno ng igos?"

Kapangyarihan ng Pananalig

21 Sumagot si Jesus at sinabi sa kanila, "Sinasabi Ko sa inyo ang totoo, kung mayroon kayong pananalig at hindi nag-aalinlangan, hindi lang itong sa puno ng igos ang magagawa niyo. Sa halip, kahit pa sabihin niyo sa bundok na ito, 'Matanggal ka at mapunta sa gitna ng dagat,' mangyayari iyon. 22 At lahat ng bagay ay tatanggapin niyo, kapag nananalig kayo *at* hiniling niyo sa pamamagitan ng panalangin."

Sinagot ni Jesus ang mga Tumutuligsa sa Kanya

23 At pagdating Niya sa loob ng Templo, habang nagtuturo *Siya*, lumapit sa Kaniya ang mga pangulo ng kaparian at ang mga matatandang pinuno ng bayan na nagsabing, "Sa kaninong kapangyarihan Mo ginagawa ang mga ito? At sino ang nagbigay sa iyo ng kapangyarihang ito?" 24 At pagsagot ni Jesus ay sinabi sa kanila, "Tatanungin Ko rin kayo *tungkol* sa isang paksa na kung sasabihin niyo sa Akin, sasabihin Ko rin sa inyo sa kaninong kapangyarihan Ko ginagawa ang mga ito. 25 Ang paglulublob ni Juan, mula ito saan? Mula sa langit o mula sa mga tao?" Pero nagdiskusyon ang mga ito sa kani-kanilang mga sarili na nagsasabi, "Kung sasabihin nating mula sa langit, sasabihin *naman* Niya sa atin, 'Kung gayon, anung dahilan bakit hindi niyo siya pinaniwalaan?' 26 Pero kung sasabihin *naman* natin

na mula sa mga tao, takot *lang* natin sa taong bayan, dahil lahat ay tinuturing si Juan bilang propeta!" ²⁷ At nang sagutin si Jesus ay sinabi nila, "Hindi namin alam." Sinabi rin Niya sa kanila, "Hindi Ko rin sasabihin sa inyo kung kaninong kapangyarihan ginagawa Ko ang mga bagay na ito.

Sumunod Gamit ang Puso, Hindi Nguso

²⁸ Pero ano sa palagay niyo sa isang taong may dalawang anak na paglapit sa una ay sinabi, 'Anak, umalis ka ngayong araw *at* magtrabaho ka roon sa ubasan ko.' ²⁹ Pero nang sumagot *ito* ay sinabi, 'Ayoko.' Pero pagkatapos magsisi, nagpunta ito. ³⁰ At paglapit sa pangalawa ay gayun din *ang* sinabi niya. At nang sumagot ito ay sinabi, '*Punta po* ko, Panginoon!' Pero hindi ito nagpunta. ³¹ Alin sa dalawa ang tumupad sa kagustuhan ng Ama?" Sinabi nila sa Kanya, "Ang nauna *po*." Sabi sa kanila ni Jesus, "Sinasabi Ko sa inyo ang totoo na ang mga kolektor ng buwis at ang mga babaing bayaran ay mauuna pa sa inyong makapasok sa loob ng Kaharian ng Diyos. ³² Dahil dumating sa inyo si Juan sa pamamagitan ng landas ng katuwiran, at hindi niyo siya pinaniwalaan, pero ang mga kolektor ng buwis at ang mga babaing bayaran ay naniwala sa kanya. Pero pagkatapos niyong masaksihan *ito* ay di pa *rin* kayo nagbago ng isip para paniwalaan siya.

Talinghaga ng Taong May Ari ng Ubasan

³³ Makinig kayo sa isa pang talinghaga. May isang tao na siyang pinuno ng sambahayan na nagtanim ng ubasan. Pagtapos ay naglagay siya rito ng bakod, tsaka naghukay ng pigaan ng ubas sa gitna nito. Nagtayo rin siya ng tore at pinagkatiwala ito sa mga manggagawa ng ubasan, sabay alis ng bansa. ³⁴ At nang papalapit na ang tamang panahon *para anihin* ang mga bunga, nagpadala siya ng *mga* alipin niya papunta sa mga nangangasiwa ng ubasan para kunin ang *mga* ani niya. ³⁵ At nang patuluyin ng mga katiwala sa ubasan ang mga alipin niya, inupakan nila ang isa, ang isa

naman ay pinatay nila, at ang isa ay pinagbabato. ³⁶ Muli siyang nagpadala ng iba pang mga alipin, mas marami pa sa nauna, at parehas rin ang ginawa ng mga ito sa kanila. ³⁷ At sa bandang huli ay pinadala niya sa kanila ang anak niya na nagsabing, 'Mahihiya sila sa anak ko.' ³⁸ Pero ng makita ng mga katiwala ng ubasan ang anak, sinabi nila sa kanilang mga sarili, 'Ito ang siyang tagapagmana. Halikayo! Patayin natin siya nang sa gayun ay mapasa atin ang mana niya.' ³⁹ At pagkadakip sa kanya ay kanilang itinaboy sa labas ng ubasan tsaka nila pinatay. ⁴⁰ Kaya naman, pag dumating na ang may-ari ng ubasan, ano kaya ang gagawin niya sa mga katiwalang iyon?" ⁴¹ Sabi nila sa Kanya, "Walang pakundangan niyang papatayin ang mga salbahing iyon, at ipagkakaloob niya ang ubasan sa ibang katiwala na magbabalik sa kanya ng mga bunga pagdating ng kapanahunan ng mga ito."

Binaliwala ng mga Pinuno ng Simbahan si Jesus

⁴² Sabi sa kanila ni Jesus, "Hindi niyo *ba* kailanman nabasa ang nakapaloob sa Biblia, 'Ang batong di tinanggap ng mga nagtatayo ng gusali, ito ang Siyang naging pangunahing panulukan. Ito ay nagmula sa Panginoon, at ito'y kahanga-hanga sa ating paningin!' ⁴³ Dahil dito sinasabi Ko sa inyo na kukunin mula sa inyo ang Kaharian ng Diyos, at ipagkakaloob sa mga dayuhan na magbibigay ng mga bunga nito. ⁴⁴ At ang mahulog sa ibabaw ng batong ito ay magkakadurog-durog, at mapupulbos ang sinumang mabagsakan nito sa ibabaw." ⁴⁵ At nang marining ng mga pangulo ng kaparian at ng mga Pariseo ang mga talinghaga Niya, naunawaan nila na nagsasalita Siya patungkol sa kanila. ⁴⁶ Pero nang tangkain *nilang* dakipin Siya, natakot sila sa taong bayan dahil tinuturing nila Siya bilang isang propeta.

Talinghaga ng Kasalan

nagsabing, ² "Ang Kaharian ng Kalangitan ay tulad sa isang taong may kaharian na naghanda ng isang kasalan para sa anak niyang lalake. ³ At nagpadala siya ng mga alipin niya para tawagin ang mga naimbitahan doon sa kasalan, pero hindi nila gustong pumunta. ⁴ Muli pa siyang nagpadala ng iba pang mga alipin *at* nagbilin, 'Sabihin niyo sa mga imbitado, Tignan *niyo*, hinanda ko na ang kakainin natin: kinatay na ang mga baka at ang mga pinatabang hayop ko at lahat ng bagay *ay* handa na. Tara na, punta na kayo dito sa kasalan!' ⁵ Pero matapos *nilang* baliwalain iyon ay nag-alisan *na* sila, ang isa'y nagpunta sa kanyang bukid, ang isa nama'y doon sa tindahan niya. ⁶ Ang naiwan nama'y sinunggaban ang mga alipin niya, binastos sila, at saka pinatay. ⁷ At nang marinig *iyon* ng hari, nagalit siya. Matapos ipadala ang mga sundalo niya, nilupig niya ang mga mamamatay taong iyon, at sinilaban ang lungsod nila. ⁸ Tapos sinabi niya sa mga alipin niya, 'Totoong ang kasalan ay handa na, pero ang mga naimbitahan ay hindi karapat-dapat. ⁹ Kaya't pumunta kayo sa gitna ng hangganan ng mga malalaking kalsada at imbitahan niyong pumunta sa kasalan gaano man karaming makita niyo.' ¹⁰ At nang pumunta ang mga alipin na ito sa gitna ng mga malalaking kalsada, dinala nila ang lahat ng nakita nila gaano man karami, ang masasama pati na rin ang mabubuti, kaya't napuno ng mga bisita ang kasalan. ¹¹ At nang dumating ang hari para tignan ang mga panauhin, nakita niya roon ang isang taong hindi nagsuot ng damit pangkasal. ¹² Kaya't sinabi niya rito, 'Kaibigan, paano ka nakapasok dito nang hindi *man lang* nakadamit pangkasal?' At hindi na ito makasagot. ¹³ Pagkatapos ay sinabi ng hari sa mga lingkod, 'Pag natalian na ang mga paa at mga kamay niya, kunin niyo siya, at itapon niyo sa gitna ng kadiliman sa labas. Magkakaroon doon ng iyanan at ng pagngangalit ng ngipin. ¹⁴ Dahil marami ang mga tinawag, pero kakaunti ang mga pinili."

Sinubukan ng mga Pinuno ng Simbahang Pabagsakin si Jesus

15 Matapos umalis ng mga Pariseo, nagsagawa sila ng pagpupulong kung paano nila Siya mahuhuli sa gitna ng pagsasalita. 16 At nagpadala sila sa Kanya ng mga alagad nila kasama ang mga opisyal ni Herodes. Sabi *nila*, "Guro, alam *po* namin na totoo *po* Kayo at nagtuturo sa paraan ng Diyos sa pamamagitan ng katotohanan, at wala Kayong pakialam kanino man, dahil di Kayo tumitingin sa panlabas na katangian ng mga tao. 17 Kaya naman, sabihin Niyo *po* sa amin, *kung* ano sa palagay Niyo, dapat bang magbigay ng buwis sa Emperador o hindi? 18 Pero nang malaman ni Jesus ang kasamaan nila, sinabi Niya, "Mga ipokrito, bakit niyo Ako sinusubukan? 19 Ipakita niyo sa Akin ang pambayad ng buwis." At inabot nila sa Kanya ang isang denaryo. 20 At sinabi Niya sa kanila, "Kaninong larawan at titulo ang *nakalagay* dito?" 21 Sinabi nila sa Kanya, "sa Emperador." Pagtapos ay sinabi Niya sa kanila, "Ibalik niyo sa Emperador, kung ganoon, ang mga bagay na *para* sa Emperador, at ang sa Diyos iyong mga bagay na sa Diyos." 22 At namangha sila nang marinig, pagtapos ay iniwan nila Siya't umalis.

Aral Tungkol sa Buhay na Darating

23 Nang araw na iyon, pinuntahan Siya ng mga Saduseo na nagsasabi na hindi magbabangon ang mga patay. Tinanong rin nila Siya 24 na nagsabing, "Guro, sinabi ni Moises na kung *may* isang mamatay na walang anak, pakakasalan ng kapatid niya ang asawa niya at siyang magtataguyod ng binhi para sa kapatid niya. 25 Mayroon ring kasama namin na pito *pang* lalaking kapatid; pero namatay ang unang kinasal na walang binhi, kaya't iniwan niya ang kanyang asawa sa kapatid niya. 26 Ganito rin ang *nangyari* sa pangalawa, pati na sa pangatlo hanggang sa ikapito. 27 At pagkatapos ng lahat ng ito, namatay rin ang asawang babae. 28 Samakatuwid, sa panahon ng pagbabangon ng mga patay, sino *kaya* mula roon sa pito *ang*

mapapangasawa niya, dahil siya'y napasa kanilang lahat?"
29 At nang sumagot si Jesus ay sinabi Niya sa kanila, "Nagkakamali kayo, *dahil* hindi niyo nauunawaan ang Biblia ni ang kapangyarihan ng Diyos. 30 Dahil sa panahon ng pagbangon ng mga patay, hindi *na* sila ikakasal ni ibibigay para makasal, pero magiging tulad *na* sila sa mga anghel ng Diyos sa langit. 31 At tungkol *naman* sa pagbangon ng mga patay, hindi niyo *ba* nabasa ang pinahayag sa inyo sa ilalim ng Diyos na sinasabi, 32 'Ako ang Diyos ni Abraham, at ang Diyos ni Isaac, at ang Diyos ni Jacob?' Ang Diyos ay hindi Diyos ng mga patay, kundi ng mga nabubuhay." 33 At nang marinig *ito* ng mga tao, namangha sila tungkol sa doktrina Niya. 34 Pero nang marinig ng mga Pariseo na napatahimik Niya ang mga Saduseo, nagpulong sila tungkol sa bagay na ito.

Ang Dakilang Utos

35 Pagkatapos, nagtanong ang isa sa kanila, isang abugado, para subukin Siya. At sinabi *nito*, 36 "Guro, aling utos na nasa Batas ang dakila?" 37 At sinabi ni Jesus sa kanya, "Mamahalin mo ang Panginoon mong Diyos ng buong puso mo, at ng buong buhay mo, at ng buong kaisipan mo. 38 Ito ang siyang una at dakilang utos. 39 At ang pangalawa ay tulad nito, 'Mamahalin mo ang kapwa mo gaya ng sarili mo.' 40 Sa dalawang utos na ito nakatali ang kabuuang Batas, at ang mga Propeta. 41 Pero habang nagkakatipon ang mga Pariseo, tinanong sila ni Jesus 42 na nagsabing, "Ano ang masasabi niyo tungkol sa Kristo? Kanino *ba* Siyang anak?" Sabi nila sa Kanya, "Kay David." 43 Sinabi Niya sa kanila, "Kung gayon, paanong nangyari na tinatawag Siya ni David na 'Panginoon' sa pamamagitan ng Espiritu na nagsabing, 44 'Sinabi ng Panginoon sa Panginoon ko, Umupo Ka sa kanan Ko hanggang sa gawin Kong apakan ng mga paa Mo ang mga kalaban Mo.' 45 Kaya't kung tinatawag Siyang 'Panginoon' ni David, paano Siya nito magiging anak?" 46 Pero walang nakasagot, *ni* isang salita,

sa Kanya, at wala nang kahit isang nagtangkang magtanong sa Kanya mula nang araw na iyon.

Tinuligsa ni Jesus ang mga Masasamang Pinuno

23

¹ Kaya't nagsalita si Jesus sa taumbayan at sa mga alagad Niya ² na nagsabing, "Ang mga dalubhasa sa Biblia at ang mga Pariseo ang siyang nakaupo sa puwesto ni Moises. ³ Kaya lahat ng bagay na sabihin nila sa inyong gawin, gaano man karami, ay tuparin niyo at sundin. Pero huwag kayong mamuhay batay sa mga gawain nila, dahil nag-uutos sila pero hindi nila *iyon* ginagawa. ⁴ Dahil nagtatali sila ng mga mabibigat na dalahin na napakahirap bitbitin tapos ay inilalagay nila sa ibabaw ng balikat ng mga tao, pero kahit na daliri *man lang* nila ay wala silang intensyong galawin ang mga ito. ⁵ At lahat ng mga aksyon nila ay ginagawa nila para makita ito ng mga tao. Ginagawa rin nilang malapad ang kanilang mga anting-anting at pinalalapad nila ang mga laylayan ng mga damit nila, ⁶ At bukod pa dyan, gustong-gusto nila ang mga mahahalagang puwesto sa gitna ng mga handaan at ang mga pangunahing mga upuan sa loob ng mga simbahan, ⁷ at saka ang mga pagpapakilala *sa kanila* sa gitna ng mga malalaking pagtitipon, at pagka tinatawag *sila* ng mga taong, 'Dakilang guro, dakilang guro!'

Magkakapatid ang Maging Turingan Niyo

⁸ Pero huwag kayong papatawag na 'Dakilang Guro' dahil iisa ang inyong tagapagturo, ang Kristo, at lahat kayo ay magkakapatid. ⁹ At huwag niyo tatawaging Ama *ang sinuman* sa inyo sa ibabaw ng lupa, dahil ang Ama niyo ay nag-iisa - *Siya* na nasa kalangitan. ¹⁰ Ni huwag kayong patawag na mga tagapagturo dahil nag-iisa ang inyong guro, ang Kristo. ¹¹ Pero ang mas dakila sa inyo ang siyang magiging lingkod niyo. ¹² Bukod pa rito, sinuman ang

magtataas ng kanyang sarili ay ibababa, at sinuman ang magbababa sa kanyang sarili ay itataas. ¹³ Lagot kayong mga dalubhasa sa Biblia at mga Pariseo, mga ipokrito! Anupat kinakandaduhan niyo ang Kaharian ng Kalangitan sa paningin ng mga tao. Dahil kayo mismo ay hindi makapasok, hindi niyo rin hinahayaang makapasok ang mga pumapasok *dito*. ¹⁴ Pero lagot kayong mga dalubhasa sa Biblia at mga Pariseo, mga ipokrito! Dahil nilalamon niyo ang bahay ng mga biyuda, at sa *inyong* pagpapanggap ay nananalangin ng pagkahaba-haba. Dahil rito ay tatanggap kayo ng sobra-sobrang kaparusahan. ¹⁵ Lagot kayong mga dalubhasa sa Biblia at mga Pariseo, mga ipokrito! Dahil nagpupunta kayo sa dagat at sa mga disyerto para makagawa ng isang bagong tagasunod. At pag nangyari na ito, ginagawa niyo siyang dalawang patong na mas kampon ng impiyerno kaysa sa inyo. ¹⁶ Lagot kayong mga bulag na taga-akay na nagsasabing, 'Sinumang nangako sa loob ng templo, iyon ay wala lang; pero ang sinumang nangako sa harap ng ginto ng templo ay may pananagutan.' ¹⁷ Mga hangal at mga bulag! Dahil ano *ba* ang mas dakila, ang ginto o ang templo na nagpapabanal sa ginto? ¹⁸ At ito pa, 'Ang sinumang nangako sa harap ng altar, iyon ay wala lang; pero ang sinumang nangako sa harap ng handog na nakapatong roon ay may pananagutan.' ¹⁹ Mga hangal at mga bulag! Dahil ano *ba* ang mas dakila, ang handog o ang altar na nagpapabanal sa handog? ²⁰ Kaya't ang mangako sa harap ng altar ay nangangako sa harap nito at sa lahat ng mga nakapatong rito. ²¹ At ang nangako sa harap ng templo ay nangangako sa harap nito at sa harap ng Nananahan dito.

Huwag Pabayaang ang Katarungan, Kahabagan at Katapatan

²² At ang nangako sa langit ay nangangako sa trono ng Diyos at sa nakaupo sa ibabaw nito. ²³ Lagot kayong mga dalubhasa sa Biblia at mga Pariseo, mga ipokrito! Sa dahilang nagbabayad kayo ng mga ikapo ng minta, pati ng anis, at ng komino, pero pinabayaan niyo naman ang mas

matitimbang *na bagay* sa Batas: ang katarungan, at ang kahabagan, at ang pananalig. Kinakailangang magawa ang mga ito nang di rin pinababayaan ang mga nauna. ²⁴ Mga bulag na taga-akay na nagsasala ng niknik *mula sa inumin*, pero lumulunok naman ng kamelyo!

Mga Pinunong Bulag

²⁵ Lagot kayong mga dalubhasa sa Biblia at mga Pariseo, mga ipokrito! Sa dahilang nililinis niyo ang labas ng baso at ng pinggan, pero sa kaloob-looban, punung-puno kayo ng pagnanakaw at kawalang disiplina. ²⁶ Pariseong bulag, linisin mo muna ang loob ng baso at ng pinggan para maging malinis rin ang labas ng mga ito. ²⁷ Lagot kayong mga dalubhasa sa Biblia at mga Pariseo, mga ipokrito! Dahil para kayong mga pinaputing nitso na talaga namang nagniningning *ang* panlabas na kagandahan, pero sa loob nito ay puro mga kalansay ng namatay, at lahat na ng klase ng karumihan. ²⁸ Katulad niyo rin, sa panlabas ay talaga namang nagpapakita sa mga tao na matutuwid, pero sa kalooban ay punong-puno kayo ng pagkukunwari at kawalang respeto sa Batas ng Diyos. ²⁹ Lagot kayong mga dalubhasa sa Biblia at mga Pariseo! Mga ipokrito! Sa dahilang nagpapatayo kayo ng mga puntod ng mga propeta at pinagaganda niyo *pa* ang nitso ng mga matutuwid ³⁰ tapos sinasabi niyo, 'Kung kami *lang* ay nabuhay noong panahon ng mga ninuno namin, hindi kami malamang na kasali sa kanila sa pagpapadanak sa dugo ng mga propeta.' ³¹ Sa ganitong paraan, pinatutunayan niyo sa inyong mga sarili na mga anak kayo ng mga pumatay sa mga propeta! ³² Kaya't kayo, punuin niyo na ang hangganan *ng kasamaan* ng mga ama niyo! ³³ Mga ahas, mga anak ng ulupong! Paano kayo makakatakas mula sa parusa ng impiyerno? ³⁴ Dahil *nga* rito, tignan mo, pinadadala Ko sa inyo ang mga propeta, pati na ang mga marurunong at mga mangangaral, pero papatayin niyo ang ilan sa kanila, at ipapako sa krus, at ang ilan sa kanila ay hahambalusin niyo sa loob ng mga simbahan niyo at uusigin niyo sa kada lungsod. ³⁵ Nang sa

gayon ay mapunta sa inyo ang lahat ng dugong matuwid na nabubuhos sa ibabaw ng daigdig, mula sa dugo ni Abel na matuwid hanggang sa dugo ni Zakarias na anak ni Barakias na pinaslang niyo sa pagitan ng templo at ng altar.

Darating ang Kaparusahan sa mga Masasamang Pinuno

³⁶ Sinasabi Ko sa inyo ang totoo, lahat *ng parusa para* sa mga iyon ay ipapataw sa henerasyong ito. ³⁷ Jerusalem, Jerusalem! *Ikaw* na namamaslang ng mga propeta at nambabato sa mga pinadala sa iyo! Gaano kadalas Kong ginusto na pagsama-samahin ang mga anak mo *sa iyo* kung paanong pinagsasama ng inahing manok ang mga sisiw nito sa ilalim ng *kanyang* mga pakpak, pero ayaw mo! ³⁸ Tignan mo, iiwan *sa iyo* ang bahay mo na walang kalaman-laman. ³⁹ Dahil sinasabi Ko sa inyo, hinding hindi niyo nako makikita mula ngayon hanggang sa sabihin niyo, 'Purihin ang dumarating sa pangalan ng Panginoon! "

Ang Mga Huling Araw

24 ¹ At paglabas ni Jesus ay umalis na Siya palayo sa templo, pero lumapit sa kanya ang mga alagad Niya para ipakita sa Kanya ang pagkakayari sa templo. ² Pero sinabi ni Jesus sa kanila, "Diba't nakikita niyo ang lahat ng ito? Sinasabi Ko sa inyo ang totoo, walang maiiwan ditong bato sa ibabaw ng *isa pang* bato na hinding-hindi ibabagsak." ³ At habang Siya'y nakaupo sa taas ng bundok ng Olibo, nagpunta sa Kanya ang mga alagad na lingid sa iba sabay sabi, "Sabihin Niyo *po* sa amin *kung* kailan mangyayari ang mga bagay na ito, at ano *po* ang senyales ng pagbabalik Niyo pati na ang pagtatapos ng panahon." ⁴ At pagsagot ni Jesus ay sinabi sa kanila, "Magmasid kayo ng mabuti nang di kayo malinlang ninuman. ⁵ Dahil maraming darating gamit ang pangalan Ko na magsasabi, 'Ako ang Kristo, 'at marami silang malililang.

Digmaan, Taggutom, Lindol, Peste

⁶ Mangyayari din na maririnig niyo ang *tungkol sa* mga digmaan, at bali-balita ng mga digmaan. Sikapin niyo na di kayo matakot dahil kailangang mangyari ang lahat ng ito, pero hindi pa iyon ang wakas. ⁷ Dahil may bansang maninindigan laban sa bansa, at kaharian laban sa kaharian; at magkakaroon ng mga taggutom, at mga peste, pati na mga lindol sa iba't ibang lugar. ⁸ Pero lahat ng mga ito ay simula *palang* ng mga kahirapan. ⁹ Tapos ay dadakipin nila kayo para pahirapan, at papatayin nila kayo. Kakamuhian rin kayo ng lahat ng mga bansa dahil sa pangalan Ko. ¹⁰ At sa puntong iyon, marami ang babaliktad at ipagkakanulo ang isa't isa, at mamumuhi sa isa't isa. ¹¹ At maraming pekeng propeta ang magsusulputan, at ililigaw nila ang marami. ¹² At dahil sa paglaganap ng kasamaan, lalamig ang pag-ibig ng marami. ¹³ Pero ang manatili hanggang sa katapusan, ito ang maliligtas.

Proklamasyon ng Masayang Balita sa Buong Mundo

¹⁴ At ipoproklama ang masayang balitang ito ng Kaharian sa buong mundo bilang patotoo sa lahat ng bansa, at pagkatapos nito ay darating na ang wakas. ¹⁵ Kaya't kapag nakita niyo *na* ang Kasuklam-suklam ng Pananalanta, na ipinahayag sa pamamagitan ni propetang Daniel, na nakatayo sa gitna ng Banal na Lugar (unawain ng bumabasa), ¹⁶ Sa puntong iyon, dapat na lumikas papunta sa kabundukan ang mga nasa Judea. ¹⁷ Huwag nang bumaba ang nasa ibabaw ng bubungan para kunin ang anumang mula sa bahay niya. ¹⁸ At huwag nang umuwi pabalik ang nasa bukid para kunin ang kanyang mga damit.

Matinding Kahirapan

²⁰ Kaya't manalangin kayo na di mangyari ang paglikas niyo sa panahon ng taglamig o sa Araw ng

Pamamahinga: 21 Dahil magkakaroon sa panahong iyon ng matinding kahirapan na di pa nangyari mula ng magsimula ang daigdig hanggang ngayon, ni hinding-hindi *na* mangyayari pa. 22 At kung hindi pinaigsi ang mga araw na iyon, baka wala ni isang taong matira. Pero alang-alang sa mga pinili, paiigsiin ang mga araw na iyon. 23 Sa mga panahong iyon, kung may magsabi sa inyo, 'Tignan mo, nandito ang Kristo! 'o, 'Nandoon! 'huwag kayong maniwala. 24 Dahil magsusulputan ang mga pekeng Kristo, at mga pekeng propeta, at magpapakita ng mga dakilang tanda at himala para sa ganoon ay tangayin, kung pwede lang, pati *na* ang mga pinili. 25 Tignan niyo, sinabi Ko na sa inyo bago pa mangyari! 26 Kaya't kung sabihin nila sa inyo, "Tignan mo, nandoon Siya sa liblib na lugar! 'Huwag kayong pupunta o 'Tignan mo, nandoon sa mga tagong kuwarta,' huwag kayong maniwala. 27 Dahil kung paano ang kidlat ay lumilitaw galing sa silangan at nakikita hanggang sa kanluran, ganoon rin *naman* ang magiging pagdating ng Anak ng Tao. 28 Dahil kung nasaan may nabubulok na bangkay, doon magkukumpulan ang mga agila. 29 Pero agad-agad pagkatapos ng matinding kalamidad sa mga araw na iyon, ang araw ay magdidilim at di *na* magbibigay ng kanyang liwanag ang buwan, at malalaglag ang mga bituwin mula sa langit, at ang mga kapangyarihan ng kalangitan ay mayayanig.

Pagbabalik ng Anak ng Tao Mula sa Kalangitan

30 At sa puntong iyon ay makikita ang senyales ng Anak ng Tao sa gitna ng langit, at pagtapos ay mag-iiyakan ang lahat ng bansa sa kalupaan, at makikita nila ang Anak ng Taong dumarating sakay ng kaulapan ng langit ng may kapangyarihan at matinding kaluwalhatian. 31 At ipadadala Niya ang mga anghel Niya kasabay ng malakas na tunog ng trumpeta, at titipunin nila ang mga pinili Niya mula sa apat *na direksyon* ng hangin, mula sa pinakarurok ng kalangitan hanggang sa kasulok-sulukan ng mga ito. 32 Ngayon, matuto kayo mula sa talinghaga ng puno ng igos. Pagka ang sanga

nito ay naging malambot na at sumisibol na ang mga dahon, alam niyo na malapit na ang tag-araw. ³³ Gayun din naman kayo, pag *nakita niyo na* ang lahat ng ito, alam niyong ito'y malapit na, nasa tabi *lang* ng mga pinto. ³⁴ Sinasabi Ko sa inyo ang totoo, hinding-hindi lilipas ang henerasyong iyon hanggang sa lahat ng bagay na ito ay mangyari. ³⁵ Maglalaho ang langit at ang daigdig, pero hinding-hindi maglalaho ang mga salita Ko.

Walang Nakakaalam Kung Kailan ang Katapusan

³⁶ Pero walang nakakaalam kung anong araw at sa anong oras iyon, kahit na ang mga anghel sa kalangitan, kundi ang Ama Ko lang. ³⁷ Pero tulad sa panahon ni Noe, gayun din naman ang mangyayari sa pagdating ng Anak ng Tao. ³⁸ Dahil tulad sa nangyari sa kalagitnaan ng mga araw bago ang delubyo, may nagkakainan, at nag-iinuman, may nagpapakasal at ipinapakasal, hanggang sa araw na pumasok si Noe sa loob ng Arko, ³⁹ at wala silang kaalam-alam hanggang sa dumating na ang delubyo at tinanggap silang lahat. Ganito rin ang mangyayari sa pagdating ng Anak ng Tao. ⁴⁰ Mangyayari sa panahong iyon *na* may dalawang nasa gitna ng bukid, ang isa'y kukunin at ang isa *naman* ay maiiwan. ⁴¹ Dalawang babae ang nagtatrabaho sa loob ng gilingan, kukunin ang isa at iiwan ang isa,

Magbantay at Maging Handa Kayo

⁴² Kaya naman, magbantay kayo dahil hindi niyo alam kung anong oras ang Panginoon niyo darating. ⁴³ Pero unawain niyo ito, na kung alam *lang* ng pinuno ng tahanan kung anong oras sa gabi sumasalakay ang magnanakaw, di sana'y nagbantay siya at hindi sana nahayaang mapasok ang bahay niya. ⁴⁴ Dahil dito, maging handa rin kayo, dahil darating ang Anak ng Tao sa oras na hindi ninyo inaasahan. ⁴⁵ Sino ngayon ang siyang matapat at matalinong alipin na inatasan ng panginoon niyang mamuno sa sambahayan

niya, para bigyan ang mga ito ng pagkain sa takdang panahon? ⁴⁶ Mapalad ang aliping iyon na pagdating ng Panginoon niya ay makita siyang ginagawa ito. ⁴⁷ Sinasabi Ko sa inyo ang totoo na ipagkakatiwala niya rito ang lahat ng mga ari-arian niya. ⁴⁸ Kung sakaling masama ang aliping ito at sabihin niya sa loob ng puso niya, "Matatagalan pa ang pagdating ng panginoon ko, ⁴⁹ at simulan niyang abusuhin ang kapwa alipin, tapos ay kumain at makipaginuman kasama ng mga lasinggero, ⁵⁰ darating ang panginoon ng aliping ito sa araw na hindi niya inaasahan, at sa oras na wala siyang kamalay-malay. ⁵¹ Pagkatapos ay hahatiin siya nito sa gitna at ibibigay sa kanya ang nararapat sa kanya kasama ng mga mapagpanggap. Doo'y magkakaroon ng iyakan at ng pagngangalit ng mga ngipin.

Talinghaga ng mga Matatalino at mga Mangmang na Birhen

25 ¹ Kaya naman, maitutulad ang Kaharian ng Kalangitan sa 10 birheng babae na pagkakuha sa kanilang ilawan ay umalis para salubungin ang lalaking ikakasal. ² Pero lima sa kanila ay matalino at ang lima *naman* ay mangmang. ³ Pagkuha ng mga mangmang sa ilawan nila, hindi sila kumuha ng langis kasama ng mga ito. ⁴ Pero ang mga matatalino ay naglagay ng langis sa loob ng kanilang mga lalagyan kasama ng mga ilawan nila. ⁵ At sa paghahantay nila sa lalaking ikakasal, inantok silang lahat at nakatulog. ⁶ Pero sa kalagitnaan ng gabi ay naglabas ng panawagan, 'Tignan *niyo*, parating na ang lalaking ikakasal! Lumakad kayo para salubungin siya. ⁷ Kaya't bumangon ang lahat ng birheng iyon, at inayos na nila ang mga ilawan nila. ⁸ Pero sinabi ng mga mangmang sa mga matatalino, 'Bigyan niyo *naman* kami mula sa inyong langis, aandap-andap na kasi ang ilawan namin! ⁹ Pero pagsagot ng mga matatalino ay sinabi nila, 'Baka hindi na 'to magkasya sa amin at sa inyo! Kaya mas magandang puntahan niyo *na lang* yung mga nagtitinda at bumili kayo ng para sa inyo. ¹⁰ Pero habang

papaalis sila para bumili, dumating ang lalaking ikakasal at pumasok kasama niya iyong mga nag-aabang sa loob ng lugar ng kasalan. At sinara *na* ang pinto. ¹¹ At pagtapos ay dumating na rin ang iba pang mga birheng babae na nagsabing, 'Panginoon, panginoon, pagbuksan niyo *po* kami!' ¹² Pero pagkasagot ay sinabi niya, 'Sinasabi ko sa inyo ang totoo, hindi ko kayo kilala.' ¹³ Kaya naman, maging handa kayo lagi dahil hindi niyo alam ang araw ni ang oras kung kailan darating ang Anak ng Tao.

Talinghaga ng mga Lingkod na Pinagkatiwalaan

¹⁴ Dahil tulad sa isang taong nangingibang-bansa na tinawag ang kanyang mga alipin at ipinagkatiwala sa kanila ang mga ari-arian niya. ¹⁵ At ibinigay niya sa isa ang limang talento, at sa isa naman ay dalawa, at sa huli ay isa, bawat isa ayon sa kani-kanyang kakayanan. At agad siyang umalis ng bansa. ¹⁶ Pagkatapos umalis, ang nakatanggap ng limang talento'y ginamit ang mga iyon para kumita, kaya't nagkaroon pa siya ng limang talento. ¹⁷ Ganito rin naman ang ginawa ng taong *nakatanggap* ng dalawa, siya rin ay kumita ng dalawa pa. ¹⁸ Pero ang nakatanggap ng isa, pag-alis ay naghukay sa ilalim ng lupa, at doon tinago ang pera ng panginoon niya. ¹⁹ At paglipas ng mahabang panahon, dumating ang panginoon ng mga aliping iyon, at kinausap sila tungkol sa pera. ²⁰ At paglapit ng taong tumanggap ng limang talento, dinala niya iyong lima pang talento sabay sabi, 'Panginoon, limang talento *po* ang binigay niyo sa akin. Tignan niyo *po*, nagkaroon pa ko ng limang talento bukod pa *po* sa mga ito.' ²¹ Kaya't sinabi sa kanya ng panginoon niya, 'Magaling, mabuti at matapat na alipin! Naging matapat kang katiwala sa maliliit na bagay, ipapamahala ko *ngayon sa iyo* ang malalaking bagay. Pumasok ka sa kagalakan ng panginoon mo.' ²² At lumapit rin ang nakatanggap ng dalawang talento sabay sabi, 'Panginoon, binigyan niyo *po* ako ng dalawang talento. Tignan niyo *po*, nagkaroon pa ko ng dalawang talento bukod pa sa mga ito!' ²³ Sinabi sa kanya ng panginoon niya, 'Magaling, mabuti at

matapat na alipin! Naging matapat kang katiwala sa maliliit na bagay, ipapamahala ko *ngayon sa iyo* ang malalaking bagay. Pumasok ka sa kagalakan ng panginoon mo. ²⁴ At ganun din *naman*, lumapit ang nakatanggap ng isang talento sabay sinabi niya, 'Panginoon, kilala ko *po* kayo na kayo *po'y* mabagsik na tao, umaani kung saan kayo hindi nagtanim, at nagtitipon kung saan hindi kayo ang nagpakalat. ²⁵ At dala *po* ng takot, pag-alis ay tinago ko *po* ang talento niyo sa ilalim ng lupa! Tignan *niyo po*, ito 'yung pag-aari ninyo. ²⁶ Pero pagsagot ng panginoon niya ay sinabi sa kanya, 'Masama at tamad na alipin! Alam mo palang umaani ako sa lugar na hindi ko tinamnan, at nagtitipon sa lugar na hindi ako nagpakalat. ²⁷ Dapat lang na inilagay mo ang pero ko sa mga banko para sa pagbalik ko ay natanggap ko *pa* sana ang pag-aari ko ng mayroong interes. ²⁸ Kaya't kunin niyo sa kanya ang talento at ibigay niyo *ito* sa may 10 talento. ²⁹ Dahil ito'y ibibigay sa bawat isang mayroon *na* para siya'y managana, pero siya na wala, kahit ang bagay na mayroon siya ay kukunin pa mula sa kanya. ³⁰ At itapon niyo ang walang pakinabang na alipin sa gitna ng kadiliman sa labas kung saan magkakaroon ng iyanan at ng pagngangalit ng mga ngipin.

Paghuukom sa Pagdating ng Anak ng Tao

³¹ Pero pag dumating ang Anak ng Tao sa gitna ng kaningningan Niya, pati ang lahat ng mga banal na anghel na kasama Niya, sa puntong iyon, ay mauupo Siya sa trono ng Kanyang kaluwalhatian. ³² At pagsasama-samahin Niya sa Kanyang harapan ang lahat ng bansa, at paghihiwalayin Niya sila mula sa isa't isa gaya ng pastor na hinihiwalay ang mga tupa mula sa mga kambing. ³³ At ipupuwesto Niya ang mga totoong tupa sa kanang kamay Niya, pero ang mga kambing sa kaliwa. ³⁴ Sa puntong iyon, sasabihin ng Hari sa mga nasa kanan Niya, 'Halikayo, ang mga pinagpala ng Ama Ko! Manahin niyo ang Kahariang hinanda para sa inyo mula pa sa pagkakatatag ng sanlibutan. ³⁵ Dahil nagutom Ako at binigyan niyo Ko ng makakain; nauhaw Ako at pinainom

niyo Ako; naging dayuhan Ako at pinatuloy niyo Ako; ³⁶ Hubad, at dinamtan niyo Ako; Nagkasakit Ako, at dinalaw niyo Ako; nasa kulungan Ako, at pinuntahan niyo Ako. ³⁷ Kaya't sasagutin Siya ng mga matutuwid *at* sasabihin, 'Panginoon, kailan *po* namin nakita kayong nagugutom at aming pinakain? O nauhaw at aming pinainom? ³⁸ Kailan rin *po* namin kayong nakita *bilang* dayuhan, at aming pinatuloy? O na hubad at aming dinamtan? ³⁹ Kailan rin namin Kayong nakitang may sakit o nasa bilangguan at amin Kayong pinuntahan? ⁴⁰ At pagsagot ng Hari ay sasabihin sa kanila, 'Sinasabi Ko sa inyo ang totoo, anuman ang ginawa niyo sa isa sa mga abang kapatid Kong ito, ay ginawa niyo sa Akin.'

Ang Mga Di Papapasukin sa Kaharian

⁴¹ Pagkatapos ay sasabihin Niya rin sa mga nasa kaliwa, 'Lumayo kayo sa Akin, kayong mga sinumpa, papunta sa apoy na walang hanggan na hinanda para sa diyablo at sa mga mensahero niya! ⁴² Dahil nagutom Ako at hindi *niyo* Ko binigyan ng makakain; nauhaw Ako at hindi *niyo* Ko pinainom; ⁴³ naging dayuhan Ako, at hindi niyo Ko pinatuloy; hubad, at hindi niyo Ko dinamtan; may sakit at nasa bilangguan, pero hindi niyo Ko binisita. ⁴⁴ Pagkatapos ay sasagot sila sa Kanya, at sasabihin nila, 'Panginoon, kailan *po* namin Kayo nakitang nagugutom, o nauhaw, o dayuhan, o hubad, o may sakit, o nasa bilangguan, at hindi namin Kayo pinagsilbihan? ⁴⁵ Sa puntong iyon ay sasagutin Niya sila *at* sasabihing, 'Sinasabi Ko sa inyo ang totoo, anuman ang hindi niyo gawin sa isa sa mga abang ito ay hindi niyo rin ginawa sa Akin.' ⁴⁶ At aalis ang mga iyon papunta sa walang hanggang kaparusahan, pero ang mga matutuwid papunta sa walang hanggang Buhay."

Sinabi ni Jesus ang Mangyayari sa Kanya

26

¹ At nangyari, nang matapos ni Jesus lahat ang mga katuruang ito, sinabi Niya sa mga alagad Niya,

2 "Alam niyo na paglipas ng dalawang araw ay gaganapin na ang Paskuwa, at ang Anak ng Tao ay itatakwil para maipako sa krus." 3 Sa puntong iyon ay nagpulong ang mga pinunong pari at ang mga dalubhasa sa Biblia, pati na ang mga punong-lingkod ng bayan doon sa korte ng pangulo ng kaparian na nagngangalang Caiafas. 4 At sila'y nagplano para madakip at para maipapatay si Jesus sa pamamagitan ng pandaraya. 5 Pero sinabi nila, "Huwag sa kalagitnaan ng pista para walang kaguluhang mangyari mula sa taong bayan." 6 Pero *nang* si Jesus ay nagpunta sa Betanya, sa loob ng bahay ni Simong ketongin,

Ibinuhos kay Jesus ang Mamahaling Langis

7 lumapit sa Kanya ang isang babae na may dalang mamahaling langis ng alabastro, at binuhos niya *iyon* sa tuktok ng ulo Niya habang Siya'y nasa hapag-kainan. 8 Pero nang makita ng mga alagad Niya, nagalit sila sabay sabi, "Anung dahilan ng pag-aaksayang ito? 9 Dahil magagawa *pang* ipagbili sa malaking halaga ang langis na iyan, at mapamigay sa mga mahihirap!" 10 Pero nang malaman *ito* ni Jesus, sinabi Niya sa kanila, "Bakit niyo binibigyan ng problema ang babae, dahil *ba* gumawa siya ng magandang bagay para sa Akin? 11 Hindi ba't mayroon kayong kasama laging mga mahihirap; pero, hindi Ako laging nasa inyo? 12 Dahil nang ibuhos niya ang langis na ito sa katawan Ko, hinanda na niya *ang* para sa libing Ko. 13 Sinasabi Ko sa inyo ang totoo, saan man iproklama ang masayang balitang ito sa buong daigdig, babangitin rin ang ginawa niyang ito bilang paggunita sa kanya."

Naghanap si Judas ng Paraan para Ipagkanulo si Jesus

14 Sa puntong iyon, umalis ang isa sa Labindalawa na nagngangalang Judas Iskariote papunta sa mga pinunong pari. 15 Sinabi niya, "Ano ang kaya ninyong ibigay sa akin at ipagkakanulo ko Siya sa inyo?" At naglagay sila sa harap

niya ng 30 pirasong pilak. ¹⁶ At mula sa oras na iyon ay naghanap *na* siya ng pagkakataon para maipagkanulo Siya. ¹⁷ At sa unang *araw* ng *pista ng tinapay* na walang lebadura, lumapit ang mga alagad ni Jesus sa Kanya sabay sabi, "Saan Niyo *po* gustong ipaghanda namin Kayo para kumain sa Paskuwa?" ¹⁸ At ang sabi Niya, "Puntahan niyo sa loob ng lungsod ang isang ito, at sabihin niyo sa kanya, 'Sabi ng guro, palapit na ang oras Ko. Sa inyo Ko gagawin ang Paskuwa kasama ng mga alagad Ko.'" ¹⁹ Kaya't kumilos ang mga alagad sa paraan na sinabi sa kanila ni Jesus, at hinanda nila ang Paskuwa. ²⁰ At pagsapit ng gabi, naupo Siya sa hapag-kainan kasama ng Labindalawa. ²¹ At habang kumakain sila ay sinabi Niya, "Sinاسبi Ko sa inyo ang totoo na tatraydorin Ako ng isa sa inyo." ²² Pero *sa kabila* ng sobrang kalungkutan, bawat isa sa kanila ay nagsimulang magsabi sa Kanya, "Ako *po* ba *iyon*, Panginoon?" ²³ At pagsagot ay sinabi Niya, "Ang kasabay Kong nagsawsaw ng kamay sa loob ng lalagyan ng ulam ang siyang mangtatraydor sa Akin. ²⁴ Ang Anak ng Tao ay talagang papanaw batay sa naisulat tungkol sa Kanya, pero lagot ang taong ito na siyang dahilan para madakip ang Anak ng Tao. Naging mabuti *pa sana* sa taong ito, kung hindi na siya pinanganak *pa!*" ²⁵ At sumagot si Judas na magkakanulo sa Kanya. Sinabi nito, "Ako *po* ba, Guro?" Sinabi Niya sa kanya, "Ikaw ang nagsabi."

Ang Huling Hapunan ni Jesus bago Siya Madakip

²⁶ At habang kumakain sila, kinuha ni Jesus ang tinapay, at pagtapos pagpalain ay hinati iyon at binigay Niya sa mga alagad, sabay sinabi, "Tanggapin niyo. Kainin niyo. Ito ang katawan Ko." ²⁷ At kinuha *Niya* ang baso, at nagpasalamat. Binigay Niya *iyon* sa kanila sabay sabi, "Uminom kayong lahat mula rito, ²⁸ dahil ito ang dugo Ko para sa panibagong kasunduan na binubuhos para sa nakararami para sa ikapagpapatawad ng mga kasalanan. ²⁹ Pero sinاسبi Ko sa inyo na mula ngayon ay hinding hindi na Ko iinom mula sa bunga ng ubas na ito hanggang sa

araw na iyon, pagka ininom Ko *na* itong bago kasama niyo sa loob ng Kaharian ng Ama Ko." ³⁰ At pagkatapos nilang umawit ng pagsamba, lumabas *na* sila papunta sa Bundok ng Olibo.

Lahat Kayo ay Babaliktad

³¹ Sa puntong iyon ay sinabi ni Jesus sa kanila, "Ngayong gabing ito lahat kayo ay babaliktad dahil sa Akin. Naisulat kasi, 'Patutumbahin ko ang pastor, at magsisikalat ang mga tupa ng kawan.' ³² Pero matapos na maibangon Ako, mauuna Ako sa inyo papunta ng Galilee." ³³ Sumagot si Pedro at sinabi sa Kanya, "Kung lahat man ay bumaliktad dahil *po* sa Inyo, hindi ako kailanman babaliktad!" ³⁴ Sinabi sa kanya ni Jesus, "Sinasabi Ko *sa iyo* ang totoo na ngayong gabing ito, bago tumilaok ang manok, ay tatlong beses mo Kong itatatwa." ³⁵ Sinabi sa kanya ni Pedro, "Kahit pa kailanganin akong mamatay kasama Niyo, hinding hindi ko *po* Kayo itatatwa!" Ganoon rin ang sinabi ng lahat ng mga alagad.

Nanalangin Si Jesus sa Getsemane

³⁶ Pagkatapos ay kasama nilang pumunta si Jesus sa lugar na kung tawagi'y Getsemane, at sinabi Niya sa mga alagad, "Umupo kayo rito, habang Ako *naman* ay magpupunta roon *para* manalangin." ³⁷ Pero nang isama Niya si Pedro at ang dalawang lalaking anak ni Zebedeo, nagsimula Siyang malungkot at mabagabag. ³⁸ Kaya't sinabi Niya sa kanila, "Ang kaluluwa Ko ay nagdurusa na halos ikamatay *Ko*! Dito muna kayo at magbantay kayo kasama Ko." ³⁹ At pagkalakad ng kaunti, isinubsob Niya ang mukha Niya *sa lupa*. At habang nanalangin ay sinabi *Niya*, "Ama Ko, kung maaari *lang po* na di na dumating sa Akin ang basong ito; pero di *po* base sa kagustuhan Ko kundi base sa Inyo!" ⁴⁰ Pagtapos ay lumapit Siya papunta sa mga alagad at nakita silang natutulog. Kaya't sinabi Niya kay Pedro, "Hindi niyo *ba* kaya sa ganitong paraan, sa loob ng isang oras, na makapagbantay kasama Ko? ⁴¹ Manatili kayong gising at manalangin para hindi kayo malagay sa

gitna ng tukso! Totoong gustong sumunod ang espiritu pero mahina ang katawang tao." ⁴² Muli Siyang lumayo sa kanila sa pangalawang beses para manalangin. Sabi *Niya*, "Ama Ko, kung hindi pwedeng maalis sa Akin ang basong ito nang hindi Ko ito iniinom, ang kagustuhan Niyo *po* ang mangyari!" ⁴³ At pagdating Niya, nadatnan uli silang natutulog dahil nahirapan silang idilat ang *kanilang* mga mata. ⁴⁴ Kaya't iniwanan sila, at muli Siyang lumayo para manalangin sa pangatlong beses na sinasabi ang kaparehas na mga salita. ⁴⁵ Pagkatapos ay pumunta Siya palapit sa mga alagad Niya, at sinabi sa kanila, "Hanggang ngayon *ba* naman ay natutulog pa kayo at nagpapahinga? Tignan *niyo*, dumating na ang oras at ang Anak ng Tao ay ipagkakanulo na sa mga kamay ng mga makasalanang.

Ang Halik ni Judas

⁴⁶ Tumayo na kayo! Alis na tayo. Tignan *niyo*, palapit na ang magkakanulo sa Akin." ⁴⁷ At habang nagsasalita pa Siya ay biglang dumating si Judas, isa sa Labindalawa, at kasama niya ang napakaraming tao na may mga patalim at pamalo na galing sa mga pinunong pari at punong-lingkod ng taong bayan. ⁴⁸ At ang nagkakanulo sa Kanya ay binigyan sila ng senyales. Sabi *nito*, "Sinumang halikan ko, Siya na iyon. Dakipin niyo na Siya." ⁴⁹ Kaya't agad-agad, paglapit kay Jesus ay sinabi niya, "Pagpalain nawa kayo, Guro," sabay halik sa Kanya. ⁵⁰ Pero sinabi ni Jesus sa kanya, "Kaibigan, ano ang dahilan ng pagdating mo?" Kaya't lumapit sila sabay sunggab kay Jesus, at kinuha nila Siya. ⁵¹ At bigla *na lang*, isa sa mga kasamahan ni Jesus ay inunat ang kamay, sabay bunot sa patalim niya, at tinaga ang alipin ng pangulo ng kaparian, *anupa't* natanggal ang taynga nito. ⁵² Kaya't sinabi ni Jesus sa kanya, "Ibalik mo ang patalim sa loob ng suksukan nito! Dahil lahat ng gumagamit ng patalim ay mapapahamak sa pamamagitan ng patalim. ⁵³ O akala mo ba na hindi ko kaya ngayong humingi ng tulong sa Ama Ko para magpadala Siya sa Akin ng higit pa sa 12 lehiyon ng mga anghel? ⁵⁴ Kung gayo'y

paano matutupad ang nakasulat sa Biblia kung saan dapat na mangyari ang ganito?" ⁵⁵ Sa loob ng oras ding iyon, sinabi ni Jesus sa sangkatutak na taong *naroon*, "Nagpunta ba kayo laban sa isang kriminal at nagdala pa *kayo* ng mga patalim at mga pamalo para kunin Ako? Araw-araw tayong magkasama habang nakaupo Akong nagtuturo sa loob ng templo, pero hindi niyo Ko hinuhuli.

Isang Palabas na Paglilitis

⁵⁶ Pero nangyari ang lahat ng ito, para matupad ang sinulat ng mga propeta." Sa puntong iyon, iniwan siya ng lahat ng mga alagad para tumakas. ⁵⁷ At dinala si Jesus ng mga nanghuli papunta kay Caiafas na pangulo ng kaparian kung saan nagkatipon ang mga dalubhasa sa Biblia at ang mga punong-lingkod. ⁵⁸ Pero sinundan Siya ni Pedro sa kalayuan hanggang sa palasyo ng pangulo ng kaparian. At nang makapasok sa loob ay umupo siya kasama ng mga gwardia para panoorin ang kahahantungan. ⁵⁹ At naghanap ng pekeng testimonya laban kay Jesus ang mga pinunong pari, at ang mga punong-lingkod, pati na ang buong kapulungan sa layong iligpit Siya; ⁶⁰ pero wala silang nakita, kahit pa maraming pekeng testigo ang nagpunta, hindi nila makita ang hinahanap nila. At sa bandang huli, may lumapit na dalawang pekeng testigo. ⁶¹ Sinabi nila, "Sinabi nito, 'Magagawa kong wasakin ang templo ng Diyos at buoin ito sa loob ng tatlong araw.'" ⁶² At pagtayo ng pangulo ng kaparian ay sinabi sa Kanya, "Wala ka bang isasagot? Ano itong mga binibigay nilang testimonya laban sa Iyo?" ⁶³ Pero tumahimik *lang* si Jesus, kaya't sumagot ang pangulo ng kaparian *at* sinabi sa Kanya, "Inuutusan kita sa ilalim ng batas *at* sa pamamagitan ng Diyos na Buhay na sabihin Mo sa amin kung Ikaw ba *talaga* ang Kristo, ang Anak ng Diyos!"

Inamin ni Jesus na Siya ang Anak ng Diyos

⁶⁴ Sagot sa kanya ni Jesus, "Ikaw *na* ang nagsabi. Bukod pa rian sinasabi Ko sa iyo na mula ngayon ay makikita niyo ang Anak ng Taong nakaupo mula sa kanan ng Makapangyarihan at dumarating sa ibabaw ng kaulapan ng langit!" ⁶⁵ Kaya't winarak ng pangulo ng kaparian ang kasuotan niya sabay sabi, "Dahil nilapastangan Niya ang Diyos, bakit pa nating kailangan magkaroon ng testigo? Tignan *niyo*? Ngayon narinig niyo ang panlalapastangan Niya sa Diyos. ⁶⁶ Ano sa tingin niyo?" At nang sagutin ay sinabi nila, "Narapat Siyang mamatay!" ⁶⁷ Sa puntong iyon ay nagpaulan sila ng mga dura papunta sa mukha Niya sabay pinagsusuntok Siya, at ang iba *nama'y* pinagsasampal Siya ⁶⁸ habang sinasabi, "Kristo, ipahayag Mo sa amin sa tulong ng Diyos ang siyang sumapak *sa Iyo*!"

Itinanggi ni Pedro na kilala niya si Jesus

⁶⁹ Samantala, nakaupo *lang* si Pedro sa labas sa gitna ng pasilyo. At *may* isang batang babae na lumapit sa kanya sabay sabi, "Kayo rin ay kasama ni Jesus na Galilenyo." ⁷⁰ Pero itinanggi niya sa harapan ng lahat *at* sinabi, "Hindi ko naiintindihan ang sinasabi mo." ⁷¹ Pero pagkaalis niya *roon* papunta sa koridor, may isa *pang* nakakita sa kanya at sinabi sa mga naroon, "Kasamahan rin ito ni Jesus na Nazareno!" ⁷² At muli niyang itinanggi na may kasama *pang* panunumpa, "Hindi ko pa nakadaumpalad ang taong *iyon*." ⁷³ Pero pagtapos ng ilang sandali, lumapit iyong mga nakatambay *roon* sabay sinabi kay Pedro, "Talaga *ngang* kasama ka rin nila, dahil kahit na sa punto ng pananalita mo ay nahahalata ka na!" ⁷⁴ Sa puntong iyon ay nagsimula na siyang magmura at isinumpa niyang, "Hindi ko *nga* kilala ang taong *iyon*!" At biglang may tumilaok na manok. ⁷⁵ At naalala ni Pedro ang salitang sinabi ni Jesus sa kanyang, "Bago tumilaok ang manok, tatlong beses mo Akong itatatwa." At nang makalabas na *siya roon* ay umuwi siyang humahagulgol sa pag-iyak.

Nagpakamatay si Judas

27

¹ At kinaumagahan, nagkaroon ng pagpupulong ang lahat ng pinunong pari at ang mga punong-lingkod ng bayan laban kay Jesus, para ipapatay Siya; ² kaya't habang nakagapos Siya, dinala at iniharap nila Siya kay Pontio Pilato na gobernador. ³ At nang makita ni Judas na nagkanulo sa Kanya na nahatulan Siyang mamatay, nagsisi ito *at* ibinalik ang 30 piraso ng pilak sa mga pinunong pari at sa mga punong-lingkod ng bayan. ⁴ habang sinasabi, "Nagkasala ako nang ibigay *ko sa inyo* ang dugo na walang bahid ng kasalanan!" Pero ang sagot nila, "Ano ngayon *ito* sa amin? Alam mo *na* ang ginagawa mo." ⁵ Pero tinapon *niya lang* ang pera sa loob ng templo sabay alis. At nang makaalis ay nagbigti siya. ⁶ Pero nang kunin ng mga pinunong pari ang mga pilak ay sinabi nila, "Hindi dapat isama ang mga ito sa loob ng kabang-yaman ng mga handog sa templo dahil pinambayad ito sa buhay ng tao." ⁷ At nang makakuha ng desisyon ay ginamit nila *ang* mga iyon *para* bilhin ang lote ng magpapalayok para gawing libingan ng mga dayuhan. ⁸ Kaya naman, tinawag ang loteng iyon na lupang dugo hanggang sa panahong ito. ⁹ Kaya't natupad ang sinabi sa pamamagitan ng propeta Jeremias na nagsasabing, "At kinuha ko ang 30 pirasong pilak na halaga ng pagkakapresyo sa kanya, ang tinakdang halaga ng mga anak ni Israel, ¹⁰ at iyon ay binigay sa kanila para sa lote ng magpapalayok ayon sa ibinilin sa akin ng Panginoon."

Sinuri si Jesus ng Gobernador

¹¹ At tumayo si Jesus sa harap ng gobernador; at tinanong Siya ng gobernador na nagsabing, "Ikaw *ba* ang hari ng mga Judyo?" At sinabi ni Jesus sa kanya, "Ikaw *na ang* nagsasabi." ¹² Pero nang Siya'y pag-aakusahan ng mga pinunong pari at ng mga punong-lingkod ng bayan, hindi

Siya sumagot. ¹³ Kaya't sinabi sa Kanya ni Pilato, "Hindi Mo *ba* naririnig kung gaano karami ang mga sinasabi nila laban sa *Iyo*?" ¹⁴ At hindi Niya siya sinagot ng kahit isa *mang* salita, kaya naman sobrang nagtaka ang gobernador. ¹⁵ Ngayon, ayon sa nakaugalian *tuwing* pista, dapat na magpalaya ang gobernador ng isang bilanggo sa taong bayan sinumang hilingin nila. ¹⁶ At nang mga panahong iyon ay mayroon silang kilalang bilanggo na nagngangalang Barabbas. ¹⁷ Kaya nang magkatipon sila, sinabi sa kanila ni Pilato, "Sino ang gusto ninyong palayain ko sa inyo, *si* Barabbas o *si* Jesus na kung tawagin ay Kristo?" ¹⁸ Dahil alam niya na hinuli nila Siya dahil sa inggit.

Ipinagpalit si Jesus sa isang Kriminal

¹⁹ Pero habang nakaupo siya sa ibabaw ng Luklukan ng Hukuman, pumunta sa kanya ang asawa niya sabay sabi, "Huwag kana nga makialam sa matuwid na *taong* iyan, dahil ngayong araw ay sobra akong nahirapan sa panaginip ng dahil sa Kanya!" ²⁰ Pero kinumbinsi ng mga pinunong pari at ng mga punong-lingkod ng bayan ang madla na hangarin nila si Barabbas at patayin si Jesus. ²¹ At nang sumagot ang gobernador ay sinabi sa kanila, "Sino sa dalawa ang gusto niyong palayain ko sa inyo? At ang sinabi nila'y, "Barabbas!" ²² Sinabi sa kanila ni Pilato, "Ano naman ang gagawin ko kay Jesus na kung tawagin ay Kristo? Sinabi nilang lahat sa kanya, "Ipako siya sa krus!" ²³ At sinabi ng gobernador, "Ano namang kasamaan ang nagawa Niya?" Pero lalo lang silang nagsigawan at nagsabing, "Ipako Siya sa krus!"

Naghugas Kamay ang Gobernador

²⁴ At nang makita ni Pilato na hindi iyon nakatulong kundi ay lalo lang nagkaroon ng kaguluhan, kumuha siya ng tubig sabay naghugas ng mga kamay sa harapan ng madla *habang* sinasabi, "Wala akong kinalaman sa *pagpapadanak* sa dugo ng matuwid na *taong* ito. Kayo ang siyang mananagot!" ²⁵ At nang sumagot ang buong taong bayan ay

sinabi nila, "Pananagutan namin at ng mga anak namin ang dugo Niya!" ²⁶ Kaya't pinakawalan niya sa kanila si Barabbas, at matapos niyang ipalatigo si Jesus, dinala *na Siya* para maipako sa krus. ²⁷ At nang dalhin ng mga pulis ng gobernador si Jesus sa loob ng kampo, nag-umpukan ang buong grupo ng mga pulis sa harapan Niya.

Pinaglaruan si Jesus at Pinarusahan

²⁸ At pagtapos Siyang hubaran ay dinamtan nila Siya ng mapulang balabal. ²⁹ At matapos gumawa ng isang koronang yari sa matitinik na halaman, nilagay nila *ito* sa ibabaw ng ulo Niya, at isang tambo sa kanang kamay Niya. At pagluhod sa harapan Niya, pinagtawanan nila Siya habang sinasabi, "Mabuhay ang hari ng mga Judio!" ³⁰ At matapos Siyang pagduduraan, kinuha nila ang tambo at hinampas nila *ito* sa ulo Niya. ³¹ At matapos Siyang paglaruan, tinanggal nila sa Kanya ang balabal at sinuot nila sa Kanya ang mga damit Niya, at Siya'y dinala nila para ipako sa krus. ³² At pagkaalis ay nakasalubong nila ang isang mamang taga Cirene na Simon ang pangalan. Pinilit nila itong bitbitin ang krus Niya.

Golgota, ang Lugar ng mga Bungo

³³ At nang makarating sa isang lugar na kung tawagin ay Golgota na ibig sabihin ay lugar ng bungo, ³⁴ binigyan nila Siya ng suka na may halong apdo para mainom. Pero hindi Niya gustong inumin nang malasahan *iyon*. ³⁵ At nang maipako na Siya sa krus, pinaghatian nila ang mga damit Niya *saka* pinagpustahan, para matupad ang ipinahayag sa pamamagitan ng propeta, "Pinaghatian nila ang mga balabal Ko sa kanilang mga sarili at pinagpustahan nila ang damit Ko." ³⁶ At nakaupo silang nagbantay sa Kanya roon. ³⁷ Tapos, ikinabit nila sa itaas ng ulunan Niya ang kasulatan *tungkol* sa krimeng nagawa Niya: "Ito ay si Jesus, ang Hari ng mga Judio." ³⁸ Sa panahon *díng* iyon ay ipinakong kasama Niya ang dalawang mandarambong, isa sa kanan

at isa sa kaliwa. ³⁹ At ang mga dumaraan *doon* ay minumura Siya, pailing-iling *pa*, ⁴⁰ at sinasabing, "Ang gigiba sa templo at gagawin *ito* sa loob ng tatlong araw? Iligtas Mo ang sarili Mo. Kung ikaw *nga* ang Anak ng Diyos, bumaba Ka mula sa krus!" ⁴¹ At gayun din, ang mga pinunong pari ay nanlilibak kasama ng mga dalubhasa sa Biblia at mga punong-lingkod. Sabi nila, ⁴² "Iniligtas Niya ang iba, sarili Niya hindi Niya kayang iligtas? Kung hari Siya ng Israel, bumaba Siya ngayon mula sa krus at mananalig kami sa Kanya. ⁴³ May tiwala Siya sa Diyos? Siya'y iligtas Niya ngayon kung natutuwa Siya sa Kanya, dahil nga sinabi Niya, 'Ako ay Anak ng Diyos.'" ⁴⁴ At ganito rin sa Kanya ang mga mandarambong na pinakong kasama Niya sa panunuligsa nila sa Kanya.

Pagkamatay ni Jesus

⁴⁶ At nang mag-aalas tres *na* ng hapon, sumigaw si Jesus *at* sinabi ng may malakas na tinig, "Eli, Eli! Lama sabachtani?" Ibig sabihin nito ay "Diyos Ko, Diyos Ko, bakit Niyo *po* Ako pinabayaan?" ⁴⁷ Kaya't nang marinig *ito* ng ilan sa mga nakatayo roon, sinabi nila na tinatawag Niya si Elias. ⁴⁸ At agad na tumakbo ang isa sa kanila sabay kuha sa spongha na puno ng suka. Pagtapos ay kinabit *iyon* sa isang tambo *sabay* pinainom sa Kanya. ⁴⁹ Pero ang iba *naman* ay sinabi, "Hayaan mo lang, tignan natin kung darating *nga* si Elias para iligtas Siya." ⁵⁰ At muli *pang* sumigaw ng malakas si Jesus *at* isinuko Niya na ang espiritu. ⁵¹ At bigla *na lang* napunit sa gitna ang kurtina ng templo mula sa taas hanggang sa pinakababa, at ang daigdig ay lumindol, tapos ay nahati ang mga malalaking bato. ⁵² At nabuksan ang mga puntod at maraming katawan ng mga tulog na santo ang nagsibangon! ⁵³ At nang maglabasan mula sa mga puntod, matapos Niyang bumangon, pumasok sila sa loob ng banal na lungsod at nagpakita sa marami. ⁵⁴ Pero nang masaksihan ng kapitan at ng mga kasamahan niyang nagbabantay kay Jesus ang paglindol at ang mga nangyari, sobra silang natakot sabay sabi, "Totoo *ngang* ito'y Anak ng

Diyos!" ⁵⁵ At doon sa kalayuan ay may maraming kababaihang nanonood na nakasama ni Jesus mula *pa* sa Galilee *at* tumutulong sa Kanya. ⁵⁶ Kasama sa mga ito ay si Maria na taga Magdala at Mariang ina ni Tyago at Jose, pati na ang ina ng mga anak ni Zebedeo. ⁵⁷ At pagsapit ng dilim ay *may* dumating *na isang* mayamang tao mula sa Arimatea na nagngangalang Jose na siya ring tinuruan ni Jesus. ⁵⁸ Pagpunta kay Pilato ay hiniling niya ang katawan ni Jesus. Nang oras ding iyon ay ipinag-utos ni Pilatong dalhin na ang katawan.

Mga Kaganapan sa Libing ni Jesus

⁵⁹ Matapos kunin ni Jose ang katawan ay binalot niya ito ng malinis *at* pinong telang lino, ⁶⁰ at inilagay niya ito sa loob ng bago niyang libingan na inukit niya mula sa malaking bato. At nang sarhan ng malaking bato ang pasukan ng libingan, umalis na siya. ⁶¹ Pero si Maria na taga Magdala at ang isa pang Maria ay nakaupo roon katapat ng puntod. ⁶² At kinabukasan na siyang *araw* matapos ang araw ng paghahanda, nagpulong ang mga pinunong pari at ang mga pariseo kasama ni Pilato. ⁶³ Sabi nila, "Panginoon, naalala *po* namin na sinabi ng manlolokong iyon habang nabubuhay pa siya, "Pagtapos ng tatlong araw ay babangon Ako." ⁶⁴ Kaya naman, ipag-utos niyo na bantayang mabuti ang libingan hanggang sa ikatlong araw kundi ay baka dumating ang mga alagad Niya sa gabi, Siya'y nakawin nila, at sabihin sa taong bayang nagbangon Siya mula sa mga patay! Kaya't ang magiging huling pandaraya ay mas malala pa sa nauna." ⁶⁵ Kaya't sinabi sa kanila ni Pilato, "Mayroon kayong gwardia. Puntahan niyo't bantayang mabuti ayon sa nakikita niyo." ⁶⁶ At nang makaalis ay binantayan nila ng mabuti ang libingan; tinatakan ang bato, *tsaka* nagsama *pa* ng gwardia.

Nagbangon si Jesus mula sa Libingan

28

1 At sa pagtatapos ng Pamamahinga, sa madaling araw ng unang *araw* ng linggo, lumakad si Maria na taga Magdala at ang isa pang Maria para tignan ang libingan. 2 At biglang nagkalindol ng malakas dahil *may* anghel ng Panginoon na bumaba mula sa langit. Lumapit siya *roon*, iginulong ang bato palayo sa entrada, at naupo sa ibabaw nito. 3 Bukod pa rito, ang itsura niya ay tulad sa nagniningning na liwanag at ang damit niya'y parang niyebe sa kaputian. 4 At dahil sa takot sa kanya, nanigas ang mga nagbabantay at naging parang mga patay. 5 Pero pagsagot ng anghel sa mga kababaihan ay sinabi nito, "Huwag kayong matakot, dahil alam ko na si Jesus na pinako sa krus ang hinahanap niyo. 6 Wala na Siya rito, dahil nagbangon Siya tulad ng sinabi Niya! Halikayo, tignan niyo ang lugar kung saan inilagay ang Panginoon. 7 Kaya't pagka-alis ay sabihin niyo agad sa mga alagad Niya na nagbangon Siya mula sa mga patay, at tignan *niyo*, nauna na Siya sa inyo papunta ng Galilee; doon niyo Siya makikita. Ayan, sinabi ko na sa inyo!" 8 Kaya't agad-agad silang umalis mula sa libingan ng may matinding takot at tuwa. Tumakbo na sila para ihatid ang balita sa mga alagad Niya. 9 Pero habang sila'y naglalakbay para ihatid ang balita sa mga alagad Niya, bigla namang sinalubong sila ni Jesus. Sabi *Niya*, "Magdiwang kayo!" At paglapit ay hinawakan nila ang mga paa Niya at sinamba Siya. 10 Kaya't sabi sa kanila ni Jesus, "Huwag kayong matakot. Umalis *na* kayo para sabihin sa mga kapatid Ko na pumunta sila sa loob ng Galilee at doon nila Ako makikita." 11 At habang naglalakbay sila, kapansin-pansin na ilan sa mga bantay ay umalis papunta ng lungsod. Ibinalita nila sa mga pinunong pari ang lahat ng nangyari. 12 At matapos makipagpulong kasama ng mga punong-lingkod ng bayan at makakuha ng desisyon, nagbigay sila ng malaking *halaga* ng salapi sa mga pulis. 13 Sabi ng mga *ito*, "Sabihin niyo na ang mga alagad Niya'y dumating ng gabi para nakawin Siya habang natutulog kami. 14 At kung

marinig ito ng gobernador, kukumbinsihin namin siya at ililigtas kayo sa anumang alalahanin." ¹⁵ At nang tanggapin nila ang salapi, ginawa nila gaya ng itinuro sa kanila, at ang balitang ito ang kumalat sa mga Judio hanggang sa panahong ito.

Huling Tagubilin ni Jesus

¹⁶ Pero nagpunta sa gitna ng Galilee ang 11 mga alagad doon sa bundok na sinabi sa kanila ni Jesus. ¹⁷ At nang makita Siya ay sinamba nila Siya: pero may mga nagduda. ¹⁸ Kaya't paglapit ni Jesus ay kinausap Niya sila. Sabi Niya, "Lahat ng kapangyarihan sa langit at sa lupa ay ibinigay na sa Akin. ¹⁹ Kaya't pagka alis niyo ay turuan niyo ang lahat ng bansa, *at* ilublob sila gamit ang pangalan ng Ama, at ng Anak, at ng Banal na Espiritu. ²⁰ Tuturuan *niyo* silang sundin ang lahat ng mga inutos Ko sa inyo, gaano man karami, at pansinin niyo, Ako ay kasama niyo sa lahat ng mga araw, hanggang sa katapusan ng mundo. Amen."

----- **wakas** -----

Personal na Panalangin

“Panginoong Jesus, marami pong salamat sa iyong dakilang pag-ibig sa akin. Inalay Niyo po ang Inyong buhay para sa aking kaligtasan. Ang buhay ko ay mula po sa Inyo pati na ang lahat ng mga biyayang tinatamasa ko sa araw-araw: pamilya, mga kaibigan, aking hanap -buhay at mga ari-arian. Salamat po na Kayo po’y dumating sa lupa upang ipakita sa amin ang liwanag ng buhay. Salamat po sa Iyong mga Salita na nagdulot sa akin na maunawaan ang katotohanan. Salamat po na nais pa Ninyo akong pagpalain di lamang sa buhay na ito kundi sa buhay na darating. Salamat po na sa kabila ng lahat ng problema ng buhay, ako po’y may pag-asa dahil sa Inyong magandang plano sa akin. Nais ko pong makilala Kayo at ang inyong plano sa aking buhay. Nais ko pong sumunod sa Inyo dahil po Kayo ang tunay na Diyos at Tagapagligtas ng aking buhay. Turuan N’yo po akong magmahal, manalig at sumunod araw-araw. Patawad po, Panginoon sa aking mga pagkakamali. Tinatanggap ko po ang Inyong kapatawaran sa aking mga kasalanan. Pagpalain N’yo pa po ang aking buhay. Amen.”

Pangwakas na Salita

Kaibigan, nawa’y napagpala ka sa iyong binasa. Kung may kumento ka o katanungan tungkol sa iyong mga nabasa, kung nais mo pang makilala ang Panginoong Jesus o di kaya’y may iba ka pang personal na katanungan. Huwag mahiyang sumulat sa email na ito: malayangbiblia@gmail.com o di kaya’y tumawag/mag-text sa mga numerong ito: 0917-715-0777, at 0999-996-5100. Ang serbisyong ito ay totoo at walang bayad. Pagpalain ka ng Diyos!

Ang Kaharian ng Kalangitan by [Ang Malayang Biblia](#) is licensed under <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Based on a work at <https://github.com/openbibles/Malayang-Biblia-Translation>.

Permissions beyond the scope of this license may be obtained by contacting malayangbiblia@gmail.com

This work is brought to you by:

Also available on Android Devices just go to:

<https://mysword.info/>

For more info visit our website at <https://malayangbiblia.wixsite.com/free>

